

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 7.10.2025
C(2025) 6826 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Οι επιγραμμικές πλατφόρμες χρησιμοποιούνται ολοένα και περισσότερο από ανηλίκους ⁽¹⁾ και μπορούν να τους προσφέρουν διάφορα οφέλη. Για παράδειγμα, οι επιγραμμικές πλατφόρμες μπορούν να παρέχουν πρόσβαση σε πληθώρα εκπαιδευτικών πόρων, ώστε να βοηθήσουν τους ανηλίκους να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και να διευρύνουν τις γνώσεις τους. Οι επιγραμμικές πλατφόρμες μπορούν επίσης να προσφέρουν στους ανηλίκους ευκαιρίες να εκφράσουν τις απόψεις τους και να συνδεθούν με άλλα άτομα που έχουν παρόμοια ενδιαφέροντα, κάτι που βοηθά τους ανηλίκους να καλλιεργήσουν κοινωνικές δεξιότητες και να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και αίσθημα κοινής ταυτότητας. Οι ανήλικοι, παίζοντας και εξερευνώντας το επιγραμμικό περιβάλλον, μπορούν παράλληλα να ενισχύσουν τη φυσική περιέργειά τους, συμμετέχοντας σε δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητα, την επίλυση προβλημάτων, την κριτική σκέψη, την αυτενέργεια και την ψυχαγωγία.
2. Ωστόσο, υπάρχει ευρεία συναίνεση μεταξύ των φορέων χάραξης πολιτικής, των ρυθμιστικών αρχών, της κοινωνίας των πολιτών, των ερευνητών, των εκπαιδευτικών και των κηδεμόνων ⁽²⁾ ως προς το ότι το τρέχον επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο είναι συχνά ανεπαρκές. Ο σχεδιασμός και τα χαρακτηριστικά των πολλών και διαφόρων ειδών επιγραμμικών πλατφορμών και των υπηρεσιών που προσφέρονται από παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών οι οποίες είναι προσβάσιμες σε ανηλίκους ενδέχεται να δημιουργήσουν κινδύνους για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων και να

⁽¹⁾ Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, οι όροι «παιδί», «παιδιά» και «ανήλικος» αναφέρονται σε πρόσωπα ηλικίας κάτω των 18 ετών.

⁽²⁾ Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ο όρος «κηδεμόνες» αναφέρεται σε πρόσωπα που ασκούν γονική μέριμνα.

επιδεινώσουν τους υφιστάμενους κινδύνους. Οι κίνδυνοι αυτοί περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την έκθεση σε παράνομο περιεχόμενο ⁽³⁾ και επιβλαβές περιεχόμενο, η οποία υπονομεύει την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων ή ενδέχεται να βλάψει τη σωματική ή πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων. Περιλαμβάνουν επίσης τον κυβερνοεκφοβισμό ή την επαφή με άτομα που επιδιώκουν να βλάψουν ανηλίκους, όπως άτομα που επιδιώκουν να κακοποιήσουν σεξουαλικά ή να εκβιάσουν ανηλίκους, διακινητές ανθρώπων και άτομα που επιδιώκουν να στρατολογήσουν ανηλίκους σε εγκληματικές συμμορίες ή να προωθήσουν τη βία, τη ριζοσπαστικοποίηση, τον βίαιο εξτρεισμό και την τρομοκρατία. Οι ανήλικοι ενδέχεται επίσης να αντιμετωπίζουν κινδύνους ως καταναλωτές, καθώς και κινδύνους που σχετίζονται με την εκτεταμένη ή την υπερβολική χρήση επιγραμμικών πλατφορμών και την έκθεση σε ανάρμοστες πρακτικές ή φαινόμενα εκμετάλλευσης, μεταξύ άλλων σε σχέση με στοιχήματα και τυχερά παιχνίδια. Η αυξανόμενη ενσωμάτωση διαλογικών ρομπότ και ψηφιακών «συντρόφων» που χρησιμοποιούν τεχνητή νοημοσύνη (TN) σε επιγραμμικές πλατφόρμες, καθώς και τα προϊόντα βαθυπαραποίησης (deep fakes) που βασίζονται στην TN, μπορούν επίσης να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο οι ανήλικοι αλληλεπιδρούν με τις επιγραμμικές πλατφόρμες, να επιδεινώσουν τους υφιστάμενους κινδύνους και να δημιουργήσουν νέους κινδύνους που μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων ⁽⁴⁾. Οι κίνδυνοι αυτοί μπορεί να προέρχονται από την άμεση επαφή του ανηλίκου με την πλατφόρμα και/ή από τις ενέργειες άλλων χρηστών στην πλατφόρμα.

3. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές έχουν ως στόχο να στηρίζουν τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών στην αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων, παρέχοντας μια δέσμη μέτρων τα οποία η Επιτροπή θεωρεί ότι θα βοηθήσουν τους εν λόγω παρόχους να διασφαλίσουν υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στις πλατφόρμες τους, κάτι που θα συμβάλει στην προστασία των ανηλίκων, η οποία αποτελεί σημαντικό στόχο πολιτικής της Ένωσης. Οι παρούσες

⁽³⁾ Το παράνομο περιεχόμενο περιλαμβάνει, ενδεικτικά, περιεχόμενο που απεικονίζει παράνομη διακίνηση ναρκωτικών, τρομοκρατικό και βίαιο εξτρεμιστικό περιεχόμενο και υλικό σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών. Το τί συνιστά παράνομο περιεχόμενο δεν ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2065 (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες), αλλά σε άλλους νόμους, είτε σε επίπεδο ΕΕ είτε σε εθνικό επίπεδο.

⁽⁴⁾ Στο παράρτημα Ι αυτών των κατευθυντήριων γραμμών περιλαμβάνεται τυπολογία των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται οι ανήλικοι όταν χρησιμοποιούν επιγραμμικές πλατφόρμες, βάσει πλαισίου που έχει εκπονηθεί από τον ΟΟΣΑ.

κατευθυντήριες γραμμές έχουν επίσης ως στόχο να βοηθήσουν τους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών και τις αρμόδιες εθνικές αρχές κατά την εφαρμογή και την ερμηνεία του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065. Για παράδειγμα, η ενίσχυση της ιδιωτικότητας των λογαριασμών που ανήκουν σε ανηλίκους θα βοηθήσει, μεταξύ άλλων, τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών να μειώσουν τον κίνδυνο ανεπιθύμητης επαφής. Η εφαρμογή μέτρων διασφάλισης της ηλικίας ⁽⁵⁾ μπορεί, μεταξύ άλλων, να βοηθήσει τους παρόχους να μειώσουν τον κίνδυνο έκθεσης των ανηλίκων σε υπηρεσίες, περιεχόμενο, συμπεριφορές, επαφές ή εμπορικές πρακτικές που υπονομεύουν την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία τους. Η θέσπιση αυτών και άλλων μέτρων —σε θέματα που εκτείνονται από τα συστήματα συστάσεων και τη διακυβέρνηση έως την υποστήριξη των χρηστών και την υποβολή εκθέσεων— μπορεί να βοηθήσει τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών να καταστήσουν τις επιγραμμικές πλατφόρμες ασφαλέστερες, πιο προστατευμένες και περισσότερο προσανατολισμένες στην προστασία της ιδιωτικότητας των ανηλίκων.

2 ΠΕΛΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

4. Υπό το πρίσμα των προαναφερθέντων κινδύνων, ο νομοθέτης της Ένωσης θέσπισε το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾. Η παράγραφος 1 της εν λόγω διάταξης υποχρεώνει τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους να λαμβάνουν κατάλληλα και αναλογικά μέτρα για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων, στην υπηρεσία τους. Το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 απαγορεύει στους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών να παρουσιάζουν διαφημίσεις στη διεπαφή τους βάσει κατάρτισης προφίλ, όπως η έννοια αυτή ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 ⁽⁷⁾, με τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του αποδέκτη της υπηρεσίας, όταν γνωρίζουν με εύλογη βεβαιότητα ότι ο αποδέκτης της υπηρεσίας είναι ανήλικος. Το άρθρο 28 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 ορίζει ότι η συμμόρφωση

⁽⁵⁾ Βλ. τμήμα 6.1 σχετικά με τη διασφάλιση της ηλικίας.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) (ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΓΚΠΔ), ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1.

με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο δεν υποχρεώνει τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους να επεξεργάζονται πρόσθετα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα προκειμένου να αξιολογούν αν ο αποδέκτης της υπηρεσίας είναι ανήλικος. Το άρθρο 28 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 προβλέπει ότι η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με το ευρωπαϊκό συμβούλιο ψηφιακών υπηρεσιών (στο εξής: συμβούλιο), δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για να βοηθά τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών στην εφαρμογή της παραγράφου 1.

5. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές περιγράφουν τα μέτρα που η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να λαμβάνουν οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065. Η υποχρέωση που προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη απευθύνεται σε παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών των οποίων οι υπηρεσίες είναι προσβάσιμες σε ανηλίκους ⁽⁸⁾. Η αιτιολογική σκέψη 71 του εν λόγω κανονισμού διευκρινίζει περαιτέρω ότι «[μια] επιγραμμική πλατφόρμα μπορεί να θεωρηθεί προσβάσιμη σε ανηλίκους όταν οι όροι και οι προϋποθέσεις της επιτρέπουν σε ανηλίκους να χρησιμοποιούν την υπηρεσία, όταν η υπηρεσία της απευθύνεται σε ανηλίκους ή χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο από αυτούς, ή όταν ο πάροχος γνωρίζει με άλλο τρόπο ότι ορισμένοι από τους αποδέκτες της υπηρεσίας του είναι ανήλικοι».
6. Όσον αφορά το πρώτο σενάριο που περιγράφεται στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή θεωρεί ότι ένας πάροχος επιγραμμικής πλατφόρμας δεν μπορεί να βασίζεται αποκλειστικά σε δήλωση που περιέχεται στους όρους και στις προϋποθέσεις του και η οποία απαγορεύει την πρόσβαση σε ανηλίκους, για να ισχυριστεί ότι η πλατφόρμα δεν είναι προσβάσιμη σε αυτούς. Εάν ο πάροχος της επιγραμμικής πλατφόρμας δεν εφαρμόζει αποτελεσματικά μέτρα για να αποτρέψει την πρόσβαση ανηλίκων στην υπηρεσία του, δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι η επιγραμμική πλατφόρμα του δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 28

⁽⁸⁾ Κατά το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, ως «επιγραμμική πλατφόρμα» νοείται «υπηρεσία φιλοξενίας η οποία, κατόπιν αιτήματος αποδέκτη της υπηρεσίας, αποθηκεύει και διαδίδει στο κοινό πληροφορίες, εκτός εάν η δραστηριότητα αυτή αποτελεί ήσσονος σημασίας και αμιγώς δευτερεύον στοιχείο άλλης υπηρεσίας ή ήσσονος σημασίας λειτουργία της κύριας υπηρεσίας και, για αντικειμενικούς και τεχνικούς λόγους, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς αυτή την άλλη υπηρεσία, και η ενσωμάτωση του στοιχείου ή της λειτουργίας στην άλλη υπηρεσία δεν αποτελεί μέσο για την παράκαμψη της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού».

παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 με βάση την εν λόγω δήλωση. Για παράδειγμα, οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών που φιλοξενούν και διαδίδουν περιεχόμενο για ενηλίκους, όπως οι επιγραμμικές πλατφόρμες που διαδίδουν πορνογραφικό περιεχόμενο, και ως εκ τούτου περιορίζουν, στους όρους και στις προϋποθέσεις τους, τη χρήση της υπηρεσίας τους σε χρήστες ηλικίας άνω των 18 ετών, θα θεωρούνται προσβάσιμες σε ανηλίκους κατά την έννοια του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 σε περίπτωση που δεν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα για την αποτροπή της πρόσβασης των ανηλίκων στην υπηρεσία τους.

7. Όσον αφορά το τρίτο σενάριο, η αιτιολογική σκέψη 71 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 διευκρινίζει ότι μια ενδεικτική περίπτωση κατά την οποία ο πάροχος επιγραμμικής πλατφόρμας θα πρέπει να γνωρίζει ότι ορισμένοι από τους αποδέκτες της υπηρεσίας του είναι ανήλικοι είναι όταν ο εν λόγω πάροχος επεξεργάζεται ήδη δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των εν λόγω αποδεκτών που αποκαλύπτουν την ηλικία τους για άλλους σκοπούς, όπως κατά την εγγραφή στη σχετική υπηρεσία, και έτσι αποκαλύπτεται ότι ορισμένοι από τους εν λόγω αποδέκτες είναι ανήλικοι. Άλλες ενδεικτικές περιπτώσεις στις οποίες μπορεί εύλογα να αναμένεται από τον πάροχο να γνωρίζει ότι κάποιοι από τους αποδέκτες της υπηρεσίας του είναι ανήλικοι είναι εκείνες στις οποίες είναι γνωστό ότι η επιγραμμική πλατφόρμα είναι ελκυστική για τους ανηλίκους, ο πάροχος της επιγραμμικής πλατφόρμας προσφέρει παρόμοιες υπηρεσίες με εκείνες που χρησιμοποιούνται από ανηλίκους, η επιγραμμική πλατφόρμα προωθείται σε ανηλίκους, ο πάροχος της επιγραμμικής πλατφόρμας έχει διεξαγάγει ή αναθέσει σε τρίτους έρευνα που ταυτοποιεί ανηλίκους ως αποδέκτες των υπηρεσιών ή όταν η εν λόγω ταυτοποίηση προκύπτει από ανεξάρτητη έρευνα.
8. Σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, η υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 δεν εφαρμόζεται σε παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις για να θεωρούνται πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις, εκτός εάν η επιγραμμική πλατφόρμα τους έχει οριστεί από την Επιτροπή ως πολύ μεγάλη

επιγραμμική πλατφόρμα σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού ⁽⁹⁾.

9. Άλλες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 αποσκοπούν επίσης στη διασφάλιση της προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο ⁽¹⁰⁾. Σε αυτές περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, διάφορες διατάξεις του τμήματος 5 του κεφαλαίου ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, οι οποίες επιβάλλουν πρόσθετες υποχρεώσεις στους παρόχους πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών (στο εξής: VLOP) και πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης (στο εξής: VLOSE)⁽¹¹⁾. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν αποσκοπούν στην ερμηνεία των εν λόγω διατάξεων, ενώ οι πάροχοι VLOP και VLOSE δεν θα πρέπει να αναμένουν ότι η θέσπιση των μέτρων που περιγράφονται κατωτέρω, εν μέρει ή πλήρως, επαρκεί για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις τους βάσει του τμήματος 5 του κεφαλαίου ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, καθώς οι εν λόγω πάροχοι ενδέχεται να χρειαστεί να λάβουν πρόσθετα μέτρα τα οποία δεν καθορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, αλλά είναι αναγκαία για τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω διατάξεις ⁽¹²⁾.
10. Το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 θα πρέπει επίσης να εξετάζεται υπό το πρίσμα άλλων νομοθετικών πράξεων της Ένωσης και μη

⁽⁹⁾ Σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/ΕΚ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. EUR. Ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. EUR. Η Επιτροπή υπενθυμίζει στο σημείο αυτό την αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, σύμφωνα με την οποία ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 δεν θίγει την οδηγία 2010/13/ΕΕ. Η προαναφερθείσα οδηγία απαιτεί από όλους τους παρόχους πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο (VSP), ανεξάρτητα από το αν θεωρούνται πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις, την εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων επαλήθευσης της ηλικίας των χρηστών της πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο σε σχέση με περιεχόμενο που ενδέχεται να βλάψει τη σωματική ή πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων.

⁽¹⁰⁾ Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και οι υποχρεώσεις που περιέχονται στις ακόλουθες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065: άρθρο 14 σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις, άρθρα 16 και 17 σχετικά με τους μηχανισμούς ειδοποίησης και δράσης και την αιτιολογία, άρθρο 25 σχετικά με τον σχεδιασμό και την οργάνωση επιγραμμικής διεπαφής, άρθρα 15 και 24 σχετικά με τη διαφάνεια, άρθρο 26 σχετικά με τις διαφημίσεις, άρθρο 27 σχετικά με τα συστήματα συστάσεων και άρθρο 44 σχετικά με τα πρότυπα.

⁽¹¹⁾ Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται οι ακόλουθες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065: άρθρα 34 και 35 σχετικά με την εκτίμηση κινδύνων και τον περιορισμό των κινδύνων, άρθρο 38 σχετικά με τα συστήματα συστάσεων, άρθρο 40 σχετικά με την πρόσβαση και τον έλεγχο δεδομένων και άρθρο 44 στοιχείο ι) σχετικά με πρότυπα για στοχευμένα μέτρα για την προστασία των ανηλίκων στο διαδίκτυο.

⁽¹²⁾ Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται τα άρθρα 34 και 35 σχετικά με την εκτίμηση κινδύνων και τον περιορισμό των κινδύνων, το άρθρο 38 σχετικά με τα συστήματα συστάσεων και το άρθρο 40 σχετικά με την πρόσβαση και τον έλεγχο δεδομένων.

δεσμευτικών πράξεων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται οι ανήλικοι στο διαδίκτυο ⁽¹³⁾. Οι εν λόγω πράξεις συμβάλλουν επίσης στην επίτευξη του στόχου της διασφάλισης υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο και, ως εκ τούτου, συμπληρώνουν την εφαρμογή του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν θα πρέπει να ερμηνεύονται ούτε να προδικάζουν τυχόν υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω πράξεις ή από τη νομοθεσία των κρατών μελών. Η εποπτεία και η επιβολή των εν λόγω πράξεων παραμένουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των αρμόδιων αρχών βάσει των εν λόγω νομικών πλαισίων. Ειδικότερα, όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, ο εν λόγω κανονισμός δεν θίγει άλλες πράξεις ενωσιακού δικαίου που ρυθμίζουν την παροχή υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας εν γένει ή άλλες πτυχές της παροχής ενδιάμεσων υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά, ή που προσδιορίζουν και συμπληρώνουν τους εναρμονισμένους κανόνες που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2065, όπως η οδηγία 2010/13/ΕΕ, καθώς και το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των καταναλωτών και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ειδικότερα τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

11. Ενώ οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν μέτρα που αποσκοπούν στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στο διαδίκτυο, οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών ενθαρρύνονται να

⁽¹³⁾ Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει τη στρατηγική για ένα καλύτερο διαδίκτυο για τα παιδιά (BIK+), την οδηγία 2010/13/ΕΕ (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων), τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 (πράξη για την ΤΝ), τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ), την οδηγία 2011/93/ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών, την οδηγία 2005/29/ΕΚ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, το ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας και τη βραχυπρόθεσμη λύση για την επαλήθευση της ηλικίας, το επικείμενο σχέδιο δράσης κατά του κυβερνοεκφοβισμού, την έρευνα σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τις ευρύτερες επιπτώσεις των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην ευημερία, τη στρατηγική ProtectEU, τον οδικό χάρτη για την καταπολέμηση του εμπορίου ναρκωτικών και του οργανωμένου εγκλήματος στην ΕΕ, το φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο, τη στρατηγική της ΕΕ για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, και τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων 2021-2025. Επιπλέον, ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 δεν θίγει το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των καταναλωτών και την ασφάλεια των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών (ΕΕ) 2017/2394 και (ΕΕ) 2019/1020 και των οδηγιών 2001/95/ΕΚ και 2013/11/ΕΕ. Η οδηγία 2005/29/ΕΚ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, ιδίως τα άρθρα 5 έως 9, προστατεύει επίσης τους ανήλικους, ενώ π.χ. το σημείο 28 του παραρτήματος Ι απαγορεύει την ένταξη σε διαφήμιση άμεσης πιεστικής πρόσκλησης προς τα παιδιά να αγοράσουν ή να πείσουν τους γονείς τους ή άλλα ενήλικα άτομα να τους αγοράσουν διαφημιζόμενα προϊόντα. Η Επιτροπή υπενθυμίζει επίσης ότι διενήργησε έλεγχο καταλληλότητας της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών όσον αφορά την ψηφιακή δικαιοσύνη.

θεσπίσουν τα εν λόγω μέτρα με σκοπό την προστασία όλων των χρηστών και όχι μόνο των ανηλίκων. Η δημιουργία ενός ασφαλούς και προστατευμένου επιγραμμικού περιβάλλοντος που θα προστατεύει την ιδιωτικότητα κάθε χρήστη θα οδηγήσει εγγενώς σε περισσότερη ιδιωτικότητα, ασφάλεια και προστασία των ανηλίκων στο διαδίκτυο, με παράλληλη θέσπιση μέτρων που διασφαλίζουν τον σεβασμό των ειδικών δικαιωμάτων και αναγκών τους σύμφωνα με το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.

12. Με την έκδοση των παρούσων κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή δηλώνει ότι θα εφαρμόζει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές στις περιπτώσεις που περιγράφονται σε αυτές και, ως εκ τούτου, θα επιβάλει περιορισμό στην άσκηση της διακριτικής της ευχέρειας κατά την εφαρμογή του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065. Ως εκ τούτου, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές μπορούν να θεωρηθούν σημαντικός και ουσιαστικός δείκτης αναφοράς στον οποίο θα βασίζεται η Επιτροπή κατά την εφαρμογή του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 και κατά τον καθορισμό της συμμόρφωσης των παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους με την εν λόγω διάταξη ⁽¹⁴⁾. Οι συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών και οι αρμόδιες εθνικές αρχές μπορούν επίσης να εμπνευστούν από τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές κατά την εφαρμογή και την ερμηνεία του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065. Ωστόσο, η θέσπιση και η εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, είτε εν μέρει είτε εξ ολοκλήρου, δεν συνεπάγεται αυτομάτως τη συμμόρφωση με την εν λόγω διάταξη.
13. Επίσημη ερμηνεία του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 μπορεί να δοθεί μόνο από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο, μεταξύ άλλων, είναι αρμόδιο να εκδίδει προδικαστικές αποφάσεις σχετικά με το κύρος και την ερμηνεία των πράξεων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.

⁽¹⁴⁾ Η θέσπιση και η εφαρμογή οποιουδήποτε από τα μέτρα που καθορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν συνεπάγεται συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ ή με οποιαδήποτε άλλη ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων. Ως εκ τούτου, κατά τον καθορισμό της συμμόρφωσης με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, οι αρμόδιες αρχές ενθαρρύνονται να συνεργάζονται με τις αρχές προστασίας δεδομένων.

14. Καθ' όλη τη διάρκεια της εκπόνησης των κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή πραγματοποίησε διαβουλεύσεις με ενδιαφερόμενα μέρη ⁽¹⁵⁾, μεταξύ άλλων με το ευρωπαϊκό συμβούλιο ψηφιακών υπηρεσιών και την ομάδα εργασίας του για την προστασία των ανηλίκων. Σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη του ευρωπαϊκού συμβουλίου ψηφιακών υπηρεσιών σχετικά με την κατάρτιση σχεδίου των κατευθυντήριων γραμμών πριν από την έγκρισή τους στις 2 Ιουλίου 2025.
15. Τα μέτρα που περιγράφονται στα τμήματα 5 έως 8 στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές είναι απλώς ενδεικτικά. Υπάρχουν και άλλα μέτρα που μπορούν να θεωρηθούν κατάλληλα και αναλογικά για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, όπως μέτρα που προκύπτουν από τη συμμόρφωση με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης ⁽¹⁶⁾ ή την τήρηση εθνικών κατευθυντήριων γραμμών για την προστασία των ανηλίκων ή τεχνικών προτύπων ⁽¹⁷⁾. Επιπλέον, ενδέχεται να προσδιοριστούν στο μέλλον νέα μέτρα που θα

(15) Η Επιτροπή εκπόνησε τις κατευθυντήριες γραμμές διεξάγοντας διεξοδική έρευνα τεκμηρίωσης, συγκεντρώνοντας τις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών μέσω πρόσκλησης υποβολής στοιχείων, πρακτικών σεμιναρίων και στοχευμένης δημόσιας διαβούλευσης. Η Επιτροπή βασίστηκε επίσης στην εμπειρογνώσια του ευρωπαϊκού κέντρου για την αλγοριθμική διαφάνεια καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών. Επιπλέον, η Επιτροπή πραγματοποίησε διαβουλεύσεις με νέους, συμπεριλαμβανομένων νέων πρεσβευτών του Καλύτερου Διαδικτύου για τα Παιδιά, και διοργάνωσε ομάδες εστίασης με παιδιά σε επτά κράτη μέλη, με την υποστήριξη των Κέντρων Ασφαλούς Διαδικτύου.

(16) Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, οι οδηγίες και οι κανονισμοί που αναφέρονται στην υποσημείωση 13, καθώς και οι επικείμενες κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ανηλίκων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ).

(17) An Coimisiún um Chosaint Sonraí. (2021). *Fundamentals for a child-oriented approach to data processing*. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.dataprotection.ie/sites/default/files/uploads/2021-12/Fundamentals%20for%20a%20Child-Oriented%20Approach%20to%20Data%20Processing_FINAL_EN.pdf Coimisiún na Meán. (2024). *Online safety code*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.cnam.ie/app/uploads/2024/11/Coimisiun-na-Mean-Online-Safety-Code.pdf> IMY (σουηδική αρχή για την προστασία της ιδιωτικής ζωής). (2021). *The rights of children and young people on digital platforms*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.imy.se/en/publications/the-rights-of-children-and-young-people-on-digital-platforms/> Κάτω Χώρες, Υπουργείο Εσωτερικών και Σχέσεων του Βασιλείου. (2022). *Code for children's rights*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://codevoorkinderrechten.waag.org/wp-content/uploads/2022/02/Code-voor-Kinderrechten-EN.pdf>

CNIL. (2021). *CNIL publishes 8 recommendations to enhance protection of children online*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.cnil.fr/en/cnil-publishes-8-recommendations-enhance-protection-children-online> Unabhängiger Beauftragter für Fragen des sexuellen Kindesmissbrauchs. (δεν αναφέρεται ημερομηνία). *Rechtsfragen Digitales*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://beauftragte-missbrauch.de/themen/recht/rechtsfragen-digitales> CEN-CENELEC (2023) *Workshop Agreement 18016 Age Appropriate Digital Services Framework* Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.cenelec.eu/media/CEN-CENELEC/CWAs/ICT/cwa18016_2023.pdf ΟΟΣΑ. (2021). *Children in the digital environment - Revised typology of risks*. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.oecd.org/en/publications/children-in-the-digital-environment_9b8f222e-en.html

επιτρέπουν στους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους να συμμορφώνονται καλύτερα με την υποχρέωσή τους να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία τους.

3 ΔΟΜΗ

16. Το τμήμα 4 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών καθορίζει τις γενικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν όλα τα μέτρα τα οποία εφαρμόζουν οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία τους. Στα τμήματα 5 έως 8 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών καθορίζονται τα κύρια μέτρα που η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να λάβουν οι εν λόγω πάροχοι για να διασφαλίσουν ένα τόσο υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας. Σε αυτά περιλαμβάνονται η εξέταση κινδύνων (τμήμα 5), ο σχεδιασμός υπηρεσιών (τμήμα 6), η υποβολή εκθέσεων, η υποστήριξη χρηστών και τα εργαλεία για κηδεμόνες (τμήμα 7) και η διακυβέρνηση (τμήμα 8).

4 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

17. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές βασίζονται στις ακόλουθες γενικές αρχές, οι οποίες είναι αλληλένδετες και θα πρέπει να εξετάζονται σφαιρικά σε όλες τις δραστηριότητες των παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι κάθε μέτρο που εφαρμόζεται από πάροχο επιγραμμικής πλατφόρμας προσβάσιμης σε ανηλίκους με σκοπό τη συμμόρφωση με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 θα πρέπει να τηρεί τις ακόλουθες γενικές αρχές.

α) **Αναλογικότητα και καταλληλότητα:** Σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, κάθε μέτρο που λαμβάνεται για τη συμμόρφωση με την εν λόγω διάταξη πρέπει να είναι κατάλληλο και αναλογικό για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων. Δεδομένου ότι οι διάφορες επιγραμμικές πλατφόρμες ενδέχεται να ενέχουν διάφορα είδη κινδύνων για τους ανηλίκους, δεν θα είναι πάντα αναλογικό ή κατάλληλο για όλους τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών να εφαρμόζουν όλα ή μόνο ορισμένα από τα μέτρα που περιγράφονται στις

παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Προκειμένου να προσδιοριστεί η αναλογικότητα και η καταλληλότητα συγκεκριμένου μέτρου, ιδίως όταν αυτό συνεπάγεται παρέμβαση στα θεμελιώδη δικαιώματα των ατόμων, απαιτείται κατά περίπτωση από τον κάθε πάροχο έλεγχος i) των κινδύνων που απορρέουν από την επιγραμμική πλατφόρμα του ή από μέρη αυτής για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων, με συνεκτίμηση, μεταξύ άλλων, του μεγέθους, της εμβέλειας και του είδους της υπηρεσίας που παρέχει, της φύσης της, της προβλεπόμενης ή τρέχουσας χρήσης της, των ειδικών χαρακτηριστικών της και της βάσης χρηστών της υπηρεσίας, ii) των επιπτώσεων του μέτρου στα δικαιώματα των παιδιών και σε άλλα δικαιώματα και ελευθερίες που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), και iii) της ανάγκης τα εν λόγω μέτρα να βασίζονται στα υψηλότερα διαθέσιμα πρότυπα και στις υφιστάμενες ορθές πρακτικές, καθώς και στην οπτική και στα δικαιώματα των παιδιών (βλ. τμήμα 5 σχετικά με την εξέταση κινδύνων).

β. Προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών: Τα δικαιώματα αυτά κατοχυρώνονται στον Χάρτη, ο οποίος εγγυάται την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, καθώς και στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (στο εξής: UNCRC), την οποία έχουν επικυρώσει όλα τα κράτη μέλη⁽¹⁸⁾. Τα δικαιώματα του παιδιού αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ όλα αυτά τα δικαιώματα είναι αλληλένδετα, αλληλεξαρτώμενα και αδιαίρετα. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του Χάρτη, σε όλες τις ενέργειες που αφορούν τα παιδιά, είτε προβαίνουν σ' αυτές δημόσιες αρχές είτε ιδιωτικοί οργανισμοί, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού. Ως εκ τούτου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα για την επίτευξη υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων σε επιγραμμική πλατφόρμα είναι κατάλληλα και αναλογικά, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα δικαιώματα των παιδιών και να δίνεται

⁽¹⁸⁾ Τα δικαιώματα αυτά αναλύονται από την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού όσον αφορά το ψηφιακό περιβάλλον στο Γενικό Σχόλιο αριθ. 25. Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα. (2021). Γενικό Σχόλιο αριθ. 25 (2021) σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού σε σχέση με το ψηφιακό περιβάλλον. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.ohchr.org/en/documents/general-comments-and-recommendations/general-comment-no-25-2021-childrens-rights-relation>.

πρωταρχική σημασία στο υπέρτατο συμφέρον τους. Απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Χάρτη. Τα δικαιώματα των παιδιών περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, το δικαίωμά τους στην προστασία ⁽¹⁹⁾, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ένταξη, την ιδιωτικότητα, την πρόσβαση σε πληροφορίες και εκπαίδευση, την ελευθερία έκφρασης και συμμετοχής ⁽²⁰⁾, καθώς και το δικαίωμα να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις τους σε όλα τα θέματα που τα αφορούν ⁽²¹⁾.

γ. Ιδιωτικότητα, ασφάλεια και προστασία εκ σχεδιασμού: οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να ενσωματώνουν υψηλά πρότυπα ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας στον σχεδιασμό, στην ανάπτυξη και τη λειτουργία των υπηρεσιών τους ⁽²²⁾. Οι προσεγγίσεις εκ σχεδιασμού αποσκοπούν στην αξιοποίηση της επιρροής των παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών, των σχεδιαστών και των φορέων χάραξης πολιτικής για τη διαμόρφωση της ανάπτυξης προϊόντων και υπηρεσιών με τρόπους που δίνουν προτεραιότητα σε αξίες οι οποίες προωθούν την ευημερία του ανθρώπου. Αναφέρονται στην εξ ορισμού ενσωμάτωση της ιδιωτικότητας, της ασφάλειας και

⁽¹⁹⁾ Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προστασία και τη φροντίδα που απαιτούνται για την καλή διαβίωσή τους (άρθρο 24 του Χάρτη).

⁽²⁰⁾ Τα παιδιά μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Η γνώμη τους σχετικά με ζητήματα που τα αφορούν λαμβάνεται υπόψη σε συνάρτηση με την ηλικία και την ωριμότητά τους (άρθρο 24 του Χάρτη).

⁽²¹⁾ Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή υπενθυμίζει τη σημασία της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων όπως ρυθμίζεται στην οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (οδηγία για την προσβασιμότητα στον παγκόσμιο ιστό), καθώς και της συμμετοχής των παιδιών καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της αξιολόγησης όλων των μέτρων ασφάλειας, προστασίας και ιδιωτικότητας που αφορούν τα παιδιά στο διαδίκτυο.

⁽²²⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 25 του ΓΚΠΔ, οι φορείς που επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανηλίκων πρέπει ήδη να εφαρμόζουν κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για να προστατεύονται τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων (προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού). Η τήρηση της υποχρέωσης αυτής διασφαλίζεται από τις αρμόδιες αρχές προστασίας δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 51 του ΓΚΠΔ. Βλ. κατευθυντήριες γραμμές αριθ. 4/2019 του ΕΣΠΔ σχετικά με το άρθρο 25 «Προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού». Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-42019-article-25-data-protection-design-and_el.

της προστασίας στον σχεδιασμό, στη λειτουργία και τη διαχείριση των οργανισμών, καθώς και σε προϊόντα και υπηρεσίες εξαρχής ⁽²³⁾.

δ. Ηλικιακά κατάλληλος σχεδιασμός: οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να σχεδιάζουν τις υπηρεσίες τους έτσι ώστε να αντιστοιχούν στις αναπτυξιακές, γνωστικές και συναισθηματικές ανάγκες των ανηλίκων, διασφαλίζοντας παράλληλα την ασφάλεια, την ιδιωτικότητα και την προστασία τους. Ο ηλικιακά κατάλληλος σχεδιασμός ενδείκνυται για τα παιδιά, με γνώμονα τα δικαιώματα και την ευημερία τους, καθώς και τη διαφορετικότητά τους και τη συγκεκριμένη ηλικία ή το στάδιο ανάπτυξής τους, ενώ λαμβάνει υπόψη και την ανάπτυξη των ικανοτήτων των παιδιών ⁽²⁴⁾.

5 ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

18. Λόγω της ετερογενούς φύσης των επιγραμμικών πλατφορμών και της διαφορετικότητας των πλαισίων, ίσως να απαιτούνται διαφορετικές προσεγγίσεις, καθώς ορισμένα μέτρα είναι καλύτερα προσαρμοσμένα σε ορισμένες πλατφόρμες έναντι άλλων. Όταν ο πάροχος επιγραμμικής πλατφόρμας προσβάσιμης σε ανηλίκους αποφασίζει πώς να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο ασφάλειας, ιδιωτικότητας και προστασίας των ανηλίκων στην πλατφόρμα του και καθορίζει τα κατάλληλα και αναλογικά μέτρα για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο εν λόγω πάροχος θα πρέπει, τουλάχιστον, να προσδιορίζει και να λαμβάνει υπόψη τα εξής:

α) Πόσο πιθανό είναι οι ανήλικοι να χρησιμοποιήσουν την υπηρεσία του, ιδίως από την άποψη της φύσης, του σκοπού, της προβλεπόμενης χρήσης του, καθώς και

⁽²³⁾ OECD (2024), *Towards Digital Safety by Design for Children*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://doi.org/10.1787/c167b650-en>.

⁽²⁴⁾ Για τον σκοπό αυτόν, πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε χαρακτηριστικά, λειτουργίες, περιεχόμενο ή μοντέλα που ανταποκρίνονται στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των παιδιών, καθώς και να λαμβάνονται υπόψη τυχόν κοινωνικοπολιτισμικές διαφορές. Ο ηλικιακά κατάλληλος σχεδιασμός έχει ζωτική σημασία για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των παιδιών: π.χ. χωρίς ηλικιακά κατάλληλες πληροφορίες, τα παιδιά ίσως να μην μπορούν να κατανοήσουν, να χρησιμοποιήσουν ή να επωφεληθούν από λειτουργίες, ρυθμίσεις ή άλλα εργαλεία για την προστασία της ιδιωτικότητας ή ασφάλειας. CEN-CENELEC (2023) *Workshop Agreement 18016 Age Appropriate Digital Services Framework*, διατίθεται στη διεύθυνση https://www.cencenelec.eu/media/CEN-CENELEC/CWAs/ICT/cwa18016_2023.pdf. Ηλικίες και στάδια ανάπτυξης διαθέσιμα, *μεταξύ άλλων*, ως παράρτημα του κώδικα προστασίας των παιδιών των Κάτω Χωρών. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://codevoorkinderrechten.waag.org/wp-content/uploads/2022/02/Code-voor-Kinderrechten-EN.pdf>

των συναφών κριτηρίων για την εξακρίβωση της προσβασιμότητας της υπηρεσίας σε ανηλίκους.

- β) Τον πραγματικό ή δυνητικό αντίκτυπο στην ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων που μπορεί να δημιουργήσει ή να προκαλέσει η επιγραμμική πλατφόρμα, με βάση την τυπολογία 5C των κινδύνων για τα παιδιά στο διαδίκτυο (παράρτημα). Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται εξέταση του τρόπου με τον οποίο διάφορες πτυχές της πλατφόρμας μπορούν να προκαλέσουν τους εν λόγω κινδύνους, της πιθανότητας και της σοβαρότητάς τους, καθώς και εξέταση των θετικών επιπτώσεων που έχουν στα δικαιώματα και στην ευημερία των παιδιών, με γνώμονα την ηλικία και την ανάπτυξη των ικανοτήτων των παιδιών. Για παράδειγμα, πτυχές όπως ο σκοπός της πλατφόρμας, ο σχεδιασμός της, η διεπαφή της, η πρόταση αξίας, η εμπορική προώθηση, τα χαρακτηριστικά, οι λειτουργικές δυνατότητες, ο αριθμός και το είδος των χρηστών και των (πραγματικών και αναμενόμενων) χρήσεων μπορεί να είναι όλες σημαντικές. Θα πρέπει να περιλαμβάνεται ένδειξη του επιπέδου κινδύνου για τους ανηλίκους στην πλατφόρμα (π.χ. χαμηλό, μεσαίο ή υψηλό), βάσει σαφών κριτηρίων, σύμφωνα με τα υφιστάμενα πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές, για παράδειγμα για την εκτίμηση των επιπτώσεων στα δικαιώματα του παιδιού, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 22.
- γ) Τα μέτρα που λαμβάνει ήδη ο πάροχος για την πρόληψη και τον περιορισμό αυτών των κινδύνων.
- δ) Τυχόν πρόσθετα μέτρα που προσδιορίζονται στην εξέταση ως κατάλληλα και αναλογικά για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία τους. Τα μέτρα που ενδέχεται να χρειαστεί να λάβουν οι πάροχοι θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τους κινδύνους για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία οι οποίοι απορρέουν από τη χρήση της υπηρεσίας από ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που απορρέουν από τις ενέργειες άλλων χρηστών της υπηρεσίας.
- ε) Τον τρόπο με τον οποίο τα μέτρα τηρούν τις γενικές αρχές του τμήματος 4.
- στ) Δείκτες μέτρησης που επιτρέπουν στον πάροχο να παρακολουθεί σε βάθος χρόνου την αποτελεσματικότητα των μέτρων που εφαρμόζει για την αντιμετώπιση ορισμένων κινδύνων.

ζ) Τις δυνητικές θετικές και αρνητικές επιπτώσεις που έχει για τα δικαιώματα των παιδιών ή άλλων χρηστών κάθε μέτρο το οποίο εφαρμόζεται επί του παρόντος από τον πάροχο, καθώς και τυχόν πρόσθετα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα δικαιώματα αυτά δεν περιορίζονται δυσανάλογα ή αδικαιολόγητα και ότι μπορούν να μεγιστοποιηθούν τα θετικά αποτελέσματα. Τα δικαιώματα των παιδιών ή άλλων χρηστών που ενδέχεται να επηρεαστούν αρνητικά από ορισμένα μέτρα περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τα δικαιώματα των παιδιών στη συμμετοχή, την ιδιωτικότητα, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης. Αυτό είναι σημαντικό για τον καθορισμό της αναλογικότητας των μέτρων.

19. Κατά τη διενέργεια της εν λόγω εξέτασης, οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να λαμβάνουν πρωτίστως υπόψη το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού⁽²⁵⁾ σύμφωνα με τον Χάρτη και άλλες αρχές της UNCRC⁽²⁶⁾, καθώς και άλλες σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης επί του θέματος⁽²⁷⁾. Θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις απόψεις των παιδιών επιδιώκοντας τη συμμετοχή τους, καθώς και των κηδεμόνων, των εκπροσώπων άλλων δυνητικά επηρεαζόμενων ομάδων και άλλων σχετικών εμπειρογνομόνων και ενδιαφερόμενων μερών.
20. Οι πάροχοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις πλέον επικαιροποιημένες διαθέσιμες πληροφορίες, καθώς και πληροφορίες από επιστημονικές και ακαδημαϊκές πηγές,

⁽²⁵⁾ Άρθρο 3 της UNCRC, άρθρο 24 του Χάρτη: Το δικαίωμα του παιδιού να αξιολογείται και να λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του όταν εξετάζονται διάφορα συμφέροντα, προκειμένου να ληφθεί απόφαση σχετικά με το επίμαχο ζήτημα που αφορά παιδί, ομάδα ταυτοποιημένων ή μη ταυτοποιημένων παιδιών ή παιδιών εν γένει. Ο προσδιορισμός του βέλτιστου συμφέροντος, όταν είναι αναγκαίο, δεν θα πρέπει να διενεργείται από τις εταιρείες, αλλά να βασίζεται σε ενέργειες των αρμόδιων αρχών. LSE Digital Futures for Children (2024), *The Best interests of the child in the digital environment*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.digital-futures-for-children.net/digitalfutures-assets/digitalfutures-documents/Best-Interests-of-the-Child-FINAL.pdf>.

⁽²⁶⁾ Απαγόρευση των διακρίσεων: Τα δικαιώματα του παιδιού ισχύουν για κάθε παιδί, χωρίς διακρίσεις, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Χάρτη. Τα δικαιώματα του παιδιού, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Χάρτη, περιλαμβάνουν το δικαίωμα των παιδιών στην προστασία και τη φροντίδα που απαιτούνται για την καλή διαβίωσή τους· τα παιδιά μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Η γνώμη τους σχετικά με ζητήματα που τα αφορούν λαμβάνεται υπόψη σε συνάρτηση με την ηλικία και την ωριμότητά τους· σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά, είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού. Τα δικαιώματα των παιδιών περιλαμβάνουν επίσης, όπως ισχύει για κάθε ανθρώπινο ον, το δικαίωμα στη ζωή, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Χάρτη, και το δικαίωμα στον σεβασμό της σωματικής και ψυχικής τους ακεραιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Χάρτη. Τα δικαιώματα του παιδιού κατοχυρώνονται επίσης και αναλύονται περαιτέρω στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (στο εξής: UNCRC), την οποία έχουν κυρώσει όλα τα κράτη μέλη.

⁽²⁷⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει, συγκεκριμένα, τις κατευθυντήριες γραμμές για την εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων (ΕΑΠΔ) και τον καθορισμό του αν η επεξεργασία «ενδέχεται να οδηγήσει σε υψηλό κίνδυνο» για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.

μεταξύ άλλων αξιοποιώντας άλλες σχετικές αξιολογήσεις που διενεργούνται από τον πάροχο. Θα πρέπει να τηρούν την αρχή της προφύλαξης όταν υπάρχουν εύλογες ενδείξεις ότι μια συγκεκριμένη πρακτική, λειτουργία ή σχεδιαστική επιλογή ενέχει κινδύνους για τα παιδιά, λαμβάνοντας μέτρα για την πρόληψη ή τον περιορισμό των εν λόγω κινδύνων, έως ότου αποδειχθεί ότι οι επιπτώσεις της δεν είναι επιβλαβείς για τα παιδιά.

21. Οι πάροχοι θα πρέπει να διενεργούν την εξέταση περιοδικά, και τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή όποτε προβαίνουν σε σημαντικές αλλαγές στον σχεδιασμό της πλατφόρμας⁽²⁸⁾ ή λαμβάνουν γνώση άλλων περιστάσεων που επηρεάζουν τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της πλατφόρμας και σχετίζονται με τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην επιγραμμική πλατφόρμα τους. Οι πάροχοι θα πρέπει να θέτουν την εξέταση των κινδύνων στη διάθεση των αρμόδιων εποπτικών αρχών και να δημοσιεύουν τα αποτελέσματά της χωρίς να δημοσιοποιούν ευαίσθητες πληροφορίες σχετικές με την επιχειρησιακή λειτουργία ή την ασφάλεια το αργότερο πριν από τη διενέργεια της επόμενης εξέτασης, καθώς και να εξετάζουν το ενδεχόμενο υποβολής της προς επανεξέταση από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ή από σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.
22. Τα υφιστάμενα πρότυπα και εργαλεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων των επιπτώσεων στα δικαιώματα του παιδιού μπορούν να στηρίξουν τους παρόχους κατά τη διενέργεια της εν λόγω εξέτασης. Σε αυτά περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, τα υποδείγματα, τα έντυπα και άλλες οδηγίες που παρέχονται από τη UNICEF⁽²⁹⁾, το Υπουργείο Εσωτερικών και Σχέσεων του Βασιλείου (BZK) στις Κάτω Χώρες⁽³⁰⁾, ή

⁽²⁸⁾ Κάποια παραδείγματα σημαντικών αλλαγών είναι η εισαγωγή νέων λειτουργιών που επηρεάζουν την αλληλεπίδραση των χρηστών, οι τροποποιήσεις στα συστήματα συστάσεων, οι ρυθμίσεις λογαριασμού, ο έλεγχος περιεχομένου, η αναφορά συμβάντων ή άλλα σχεδιαστικά χαρακτηριστικά που θα άλλαζαν σημαντικά την εμπειρία των παιδιών στην πλατφόρμα, αλλαγές στις πρακτικές συλλογής δεδομένων, επέκταση σε νέες ομάδες χρηστών, ενσωμάτωση εργαλείων παραγωγικής ΤΝ ή αλλαγές που αφορούν μέτρα διασφάλισης της ηλικίας ή τους παρόχους τους.

⁽²⁹⁾ UNICEF. (2024). *Children's rights impact assessment: A tool to support the design of AI and digital technology that respects children's rights*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.unicef.org/childrightsandbusiness/workstreams/responsible-technology/D-CRIA>. (2021) MO-CRIA: *Child Rights Impact Self-Assessment Tool for Mobile Operators*, διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.unicef.org/reports/mo-cria-child-rights-impact-self-assessment-tool-mobile-operators>.

⁽³⁰⁾ Κάτω Χώρες, Υπουργείο Εσωτερικών και Σχέσεων του Βασιλείου (BZK). (2024). *Child Rights Impact Assessment (Fillable Form)*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.nldigitalgovernment.nl/document/childrens-rights-impact-assessment-fill-in-document/>.

τον ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης CEN-CENELEC ⁽³¹⁾. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει πρόσθετες οδηγίες ή εργαλεία για την υποστήριξη των παρόχων κατά τη διενέργεια της εξέτασης, μεταξύ άλλων μέσω ειδικών εργαλείων για εκτιμήσεις των επιπτώσεων στα δικαιώματα του παιδιού. Έως τη δημοσίευση αυτών των οδηγιών, οι πάροχοι μπορούν να χρησιμοποιούν τα υφιστάμενα εργαλεία και τις βέλτιστες πρακτικές για τις εν λόγω αξιολογήσεις.

23. Για τους παρόχους VLOP και VLOSE, η εν λόγω εξέταση κινδύνων μπορεί επίσης να διενεργηθεί στο πλαίσιο της γενικής αξιολόγησης των συστημικών κινδύνων βάσει του άρθρου 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, η οποία θα συμπληρώνει και θα υπερβαίνει την εξέταση κινδύνων που διενεργείται σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.

6 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

6.1 Διασφάλιση της ηλικίας

6.1.1 Εισαγωγή και ορολογία

24. Τα τελευταία χρόνια η τεχνολογία έχει σημειώσει ραγδαίες εξελίξεις που επιτρέπουν στους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών να βεβαιώνονται με ολοένα και λιγότερο ακριβείς και αξιόπιστους τρόπους για την ηλικία των χρηστών τους. Τα μέτρα αυτά αναφέρονται συνήθως ως «διασφάλιση της ηλικίας» ⁽³²⁾.
25. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα περιορισμού της πρόσβασης με βάση την ηλικία αποτελούν αποτελεσματικό μέσο για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στις επιγραμμικές πλατφόρμες. Για τον σκοπό αυτόν, τα εργαλεία διασφάλισης της ηλικίας μπορούν να βοηθήσουν τους παρόχους να επιβάλλουν περιορισμούς πρόσβασης για χρήστες κάτω από μια ορισμένη ηλικία, προκειμένου οι ανήλικοι να προστατεύονται από την πρόσβαση σε ακατάλληλο για την ηλικία τους περιεχόμενο στο διαδίκτυο, όπως τα τυχερά

⁽³¹⁾ Βλ. ιδίως κεφάλαιο 14 του CEN-CENELEC (2023) *Workshop Agreement 18016 Age Appropriate Digital Services Framework*, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.cencenelec.eu/media/CEN-CENELEC/CWAs/ICT/cwa18016_2023.pdf.

⁽³²⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών, Κέντρο Δικαίου και Ψηφιακών Τεχνολογιών (eLaw), LLM, Raiz Shaffique, M. and van der Hof, S. (2024). *Mapping age assurance typologies and requirements – Research report*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://data.europa.eu/doi/10.2759/455338>.

παιχνίδια ή η πορνογραφία, ή από την έκθεσή τους σε άλλους κινδύνους, όπως η αθέμιτη προσέγγιση παιδιών (grooming).

26. Τα εργαλεία διασφάλισης της ηλικίας μπορούν επίσης να βοηθήσουν τους παρόχους να αποτρέψουν την πρόσβαση ενηλίκων σε ορισμένες πλατφόρμες που έχουν σχεδιαστεί για ανηλίκους, εκτός εάν το πράττουν αυτό για νόμιμους σκοπούς γονικής μέριμνας, εκπαίδευσης ή εποπτείας, προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος οι ενήλικες να παριστάνουν ανηλίκους και/ή να επιδιώξουν να βλάψουν ανηλίκους.
27. Τέλος, τα εργαλεία διασφάλισης της ηλικίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη του ηλικιακά κατάλληλου σχεδιασμού της ίδιας της υπηρεσίας, ώστε να προωθήσουν ασφαλέστερους διαδικτυακούς χώρους και καταλληλότερους για τα παιδιά. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να διασφαλίσουν ότι τα παιδιά έχουν πρόσβαση μόνο σε συγκεκριμένο περιεχόμενο, λειτουργίες ή δραστηριότητες που ενδείκνυνται για την πρόσβασή τους, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία τους και την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους.
28. Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ, αφενός, του ορίου ηλικίας που περιορίζει την πρόσβαση στην πλατφόρμα ή σε μέρη αυτής για χρήστες κάτω ή πάνω από μια ορισμένη ηλικία και, αφετέρου, των μεθόδων διασφάλισης της ηλικίας που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ηλικίας του χρήστη.
29. Τα συνηθέστερα μέτρα διασφάλισης της ηλικίας που είναι επί του παρόντος διαθέσιμα και εφαρμόζονται από τις επιγραμμικές πλατφόρμες ανήκουν σε τρεις γενικές κατηγορίες: υπεύθυνη δήλωση, εκτίμηση της ηλικίας και επαλήθευση της ηλικίας.
 - α) Η **υπεύθυνη δήλωση** συνίσταται σε μεθόδους που βασίζονται στη δήλωση της ηλικίας ή την επιβεβαίωση του εύρους ηλικίας από το ίδιο το άτομο, είτε με οικειοθελή δήλωση της ημερομηνίας γέννησης ή της ηλικίας του είτε με δήλωσή του ότι υπερβαίνει ορισμένη ηλικία, συνήθως με την επιλογή ενός κουμπιού στο διαδίκτυο.

- β) Η **εκτίμηση της ηλικίας** συνίσταται σε μεθόδους που επιτρέπουν στον πάροχο να εξακριβώσει ότι ο χρήστης είναι πιθανό να έχει ορισμένη ηλικία, να εμπίπτει σε ορισμένο εύρος ηλικιών ή να είναι πάνω ή κάτω από μια ορισμένη ηλικία ⁽³³⁾.
- γ) Η **επαλήθευση της ηλικίας** είναι ένα σύστημα που βασίζεται σε φυσικά μέσα ταυτοποίησης ή σε επαληθευμένες πηγές ταυτοποίησης που παρέχουν υψηλό βαθμό βεβαιότητας για τον προσδιορισμό της ηλικίας ενός χρήστη.
30. Η κύρια διαφορά μεταξύ της εκτίμησης της ηλικίας και των μέτρων επαλήθευσης της ηλικίας είναι το επίπεδο ακρίβειας. Ενώ η επαλήθευση της ηλικίας παρέχει βεβαιότητα σχετικά με την ηλικία του χρήστη, η εκτίμηση της ηλικίας παρέχει κατά προσέγγιση εκτίμηση της ηλικίας του χρήστη. Η ακρίβεια των τεχνολογιών εκτίμησης της ηλικίας μπορεί να ποικίλλει και να βελτιώνεται παράλληλα με την εξέλιξη της τεχνολογίας.

6.1.2 Καθορισμός του αν πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή περιορισμοί πρόσβασης που υποστηρίζονται από μέτρα διασφάλισης της ηλικίας

31. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους, προτού αποφασίσουν αν θα εφαρμόσουν περιορισμούς πρόσβασης με βάση την ηλικία, με την υποστήριξη μεθόδων διασφάλισης της ηλικίας, θα πρέπει πάντα να διενεργούν αξιολόγηση για να προσδιορίσουν αν ένα τέτοιο μέτρο είναι κατάλληλο για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία τους και αν είναι αναλογικό, ή αν ένα τέτοιο υψηλό επίπεδο μπορεί ήδη να επιτευχθεί με τη χρήση άλλων λιγότερο εκτεταμένων μέτρων ⁽³⁴⁾. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι οι πάροχοι θα πρέπει να εξετάζουν τους περιορισμούς πρόσβασης με βάση την ηλικία, με την υποστήριξη μέτρων διασφάλισης της ηλικίας, ως συμπληρωματικό εργαλείο σε σχέση με τα μέτρα που καθορίζονται σε άλλα τμήματα των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών. Με άλλα λόγια, οι περιορισμοί πρόσβασης και η διασφάλιση της ηλικίας δεν μπορούν από μόνα τους να υποκαταστήσουν τα μέτρα που συνιστώνται σε άλλα σημεία των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών.

⁽³³⁾ Ό.π. CEN-CENELEC. (2023). *Workshop Agreement 18016 Age Appropriate Digital Services Framework*: https://www.cencenelec.eu/media/CEN-CENELEC/CWAs/ICT/cwa18016_2023.pdf.

⁽³⁴⁾ Η εξέταση των κινδύνων και των εργαλείων εκτίμησης των επιπτώσεων στα δικαιώματα του παιδιού, όπως περιγράφονται στο τμήμα 5 σχετικά με την εξέταση κινδύνων, μπορεί να βοηθήσει τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών στη διενέργεια της εν λόγω εκτίμησης.

32. Η εκτίμηση αυτή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τυχόν περιορισμοί στην άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των αποδεκτών, ιδίως των ανηλίκων, είναι αναλογικοί. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει να δημοσιοποιούν το αποτέλεσμα της εν λόγω εκτίμησης στην επιγραμμική διεπαφή της υπηρεσίας τους, είτε η εκτίμηση καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτείται περιορισμός πρόσβασης με την υποστήριξη μεθόδου διασφάλισης της ηλικίας είτε ότι ένας τέτοιος περιορισμός θα αποτελούσε κατάλληλο και αναλογικό μέτρο.
33. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η μικρότερη ακρίβεια των λύσεων εκτίμησης της ηλικίας δεν ισοδυναμεί αυτομάτως με μικρότερο αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα και στις ελευθερίες των αποδεκτών, καθώς οι λύσεις μικρότερης ακρίβειας ενδέχεται να επεξεργάζονται περισσότερα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα απ' ό,τι οι λύσεις μεγαλύτερης ακρίβειας. Μπορεί επίσης να εμποδίζουν την πρόσβαση ορισμένων παιδιών σε επιγραμμικές πλατφόρμες στις οποίες ειδάλλως η πρόσβαση ενδεχομένως να ήταν δυνατή λόγω του χαμηλότερου επιπέδου ακρίβειας. Ως εκ τούτου, κατά την εξέταση μεθόδων εκτίμησης της ηλικίας στις οποίες απαιτείται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αρχές που διέπουν την προστασία των δεδομένων, ιδίως η ελαχιστοποίηση των δεδομένων, εφαρμόζονται ορθά και παραμένουν ισχυρές σε βάθος χρόνου, ενώ παράλληλα λαμβάνουν υπόψη τη δήλωση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) σχετικά με τη διασφάλιση της ηλικίας ⁽³⁵⁾.
34. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους οι οποίοι θεωρούν ότι οι περιορισμοί της πρόσβασης βάσει μεθόδων διασφάλισης της ηλικίας είναι αναγκαίοι και αναλογικοί, θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τυχόν λύσεις διασφάλισης της ηλικίας που έχουν εντοπίσει, καθώς και σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά τους, προκειμένου να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στις υπηρεσίες τους. Θα πρέπει επίσης να παρέχουν επισκόπηση των δεικτών μέτρησης επιδόσεων που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση

⁽³⁵⁾ Βλ. δήλωση αριθ. 1/2025 του ΕΣΠΔ σχετικά με τη διασφάλιση της ηλικίας. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-12025-age-assurance_el

της εν λόγω επάρκειας και αποτελεσματικότητας, όπως τα ποσοστά ψευδώς θετικών και ψευδώς αρνητικών αποτελεσμάτων, καθώς και τα ποσοστά ακρίβειας και ανάκλησης.

35. Θα πρέπει να προβλεφθεί η συμμετοχή των παιδιών στον σχεδιασμό, στην εφαρμογή και την αξιολόγηση των περιορισμών λόγω ηλικίας και των μεθόδων διασφάλισης της ηλικίας.
36. Οι επιγραμμικές πλατφόρμες που είναι προσβάσιμες σε ανηλίκους ενδέχεται να έχουν μόνο σε ορισμένο βαθμό περιεχόμενο, τμήματα ή λειτουργίες που ενέχουν κίνδυνο για τους ανηλίκους ή ενδέχεται να υπάρχουν μέρη της πλατφόρμας όπου ο κίνδυνος μπορεί να μετριαστεί με άλλα μέτρα και/ή μέρη όπου δεν μπορεί. Στις περιπτώσεις αυτές, οι πάροχοι των εν λόγω επιγραμμικών πλατφορμών, αντί να θέτουν ηλικιακούς περιορισμούς στο σύνολο της υπηρεσίας, θα πρέπει να αξιολογούν ποιο περιεχόμενο και ποια τμήματα ή λειτουργίες στην πλατφόρμα τους ενέχουν κινδύνους για τους ανηλίκους και να εφαρμόζουν περιορισμούς πρόσβασης με την υποστήριξη μεθόδων διασφάλισης της ηλικίας, προκειμένου να μειώσουν τους εν λόγω κινδύνους για τους ανηλίκους με αναλογικούς και κατάλληλους τρόπους. Για παράδειγμα, μέρη των υπηρεσιών μέσω κοινωνικής δικτύωσης με περιεχόμενο, τμήματα ή λειτουργίες που ενδέχεται να ενέχουν κίνδυνο για τους ανηλίκους, όπως τμήματα μέσω κοινωνικής δικτύωσης που απευθύνονται αποκλειστικά σε ενήλικες, ή τμήματα με εμπορικά μηνύματα που απευθύνονται αποκλειστικά σε ενήλικες ή τοποθετήσεις προϊόντων που απευθύνονται αποκλειστικά σε ενήλικες από επηρεαστές γνώμης θα πρέπει να είναι διαθέσιμα μόνο σε ενήλικους χρήστες των οποίων η ηλικία έχει εξακριβωθεί αναλόγως.

6.1.3 Προσδιορισμός των μεθόδων διασφάλισης της ηλικίας που πρέπει να χρησιμοποιούνται

6.1.3.1 Επαλήθευση ηλικίας

37. Στις ακόλουθες περιπτώσεις, δεδομένου ότι η προστασία των ανηλίκων αποτελεί σημαντικό στόχο πολιτικής της Ένωσης του οποίου έκφανση συνιστά ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065, όπως αντικατοπτρίζεται στην αιτιολογική σκέψη 71, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρήση περιορισμών πρόσβασης με την υποστήριξη μεθόδων **επαλήθευσης της ηλικίας** αποτελεί κατάλληλο και αναλογικό μέτρο για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων:

- α) Όταν ορισμένα προϊόντα ή υπηρεσίες ενέχουν υψηλό κίνδυνο για τους ανηλίκους και οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να μετριαστούν με λιγότερο περιοριστικά μέτρα, σύμφωνα με την εφαρμοστέα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, όπως για παράδειγμα:
- i. η πώληση αλκοόλ, προϊόντων καπνού ή προϊόντων που περιέχουν νικοτίνη και ναρκωτικών,
 - ii. η πρόσβαση σε κάθε είδους πορνογραφικό περιεχόμενο,
 - iii. η πρόσβαση σε τυχερά παιχνίδια.
- β) Όταν, λόγω κινδύνων που έχουν εντοπιστεί για τους ανηλίκους, οι όροι και οι προϋποθέσεις ή οποιεσδήποτε άλλες συμβατικές υποχρεώσεις της υπηρεσίας προβλέπουν ότι οι χρήστες πρέπει να είναι 18 ετών και άνω για να έχουν δυνατότητα πρόσβασης στην υπηρεσία, ακόμα και αν η νομοθεσία δεν προβλέπει επίσημη απαίτηση ηλικίας.
- γ) Οποιοσδήποτε άλλες περιστάσεις κατά τις οποίες ο πάροχος επιγραμμικής πλατφόρμας προσβάσιμης σε ανηλίκους έχει εντοπίσει κινδύνους για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια ή την προστασία των ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που σχετίζονται με το περιεχόμενο, τη συμπεριφορά και τον καταναλωτή, καθώς και των κινδύνων που απορρέουν από την επικοινωνία (π.χ. από δυνατότητες όπως ζωντανή συνομιλία, ανταλλαγή εικόνων/βίντεο, ανώνυμη ανταλλαγή μηνυμάτων), όταν οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να μετριαστούν με άλλα λιγότερο παρεμβατικά μέτρα εξίσου αποτελεσματικά όσο οι περιορισμοί πρόσβασης που υποστηρίζονται από επαλήθευση της ηλικίας ⁽³⁶⁾.
- δ) Όταν το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, ορίζει κατώτατο όριο ηλικίας για την πρόσβαση σε ορισμένα προϊόντα ή υπηρεσίες που προσφέρονται και/ή παρουσιάζονται με οποιονδήποτε τρόπο σε επιγραμμική

⁽³⁶⁾ Οι κίνδυνοι αυτοί μπορούν να εντοπιστούν μέσω της εξέτασης των κινδύνων που προβλέπεται στο τμήμα 5.

πλατφόρμα, συμπεριλαμβανομένων ειδικά καθορισμένων κατηγοριών επιγραμμικών υπηρεσιών σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης ⁽³⁷⁾.

38. Οι μέθοδοι εκτίμησης της ηλικίας μπορούν να συμπληρώσουν τις τεχνολογίες επαλήθευσης της ηλικίας, ενώ μπορούν και να χρησιμοποιηθούν επιπλέον των εν λόγω τεχνολογιών, ή ως προσωρινή εναλλακτική λύση, ιδίως σε περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι ακόμη άμεσα διαθέσιμα τα μέτρα επαλήθευσης που τηρούν τα κριτήρια αποτελεσματικότητας των λύσεων διασφάλισης της ηλικίας οι οποίες περιγράφονται στο τμήμα 6.1.4, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία του δικαιώματος των χρηστών στην ιδιωτικότητα και στην προστασία των δεδομένων, καθώς και της ακρίβειας. Αυτή η μεταβατική περίοδος δεν θα πρέπει να υπερβαίνει την πρώτη αναθεώρηση των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών ⁽³⁸⁾. Για παράδειγμα, οι πλατφόρμες που προσφέρουν περιεχόμενο αποκλειστικά για ενήλικες μπορούν να χρησιμοποιήσουν μεθόδους εκ των υστέρων εκτίμησης της ηλικίας εάν μπορούν να αποδείξουν ότι οι εν λόγω μέθοδοι είναι συγκρίσιμες με τις μεθόδους επαλήθευσης της ηλικίας που ορίζονται στο τμήμα 6.1.4, όταν δεν υπάρχουν μέτρα αποτελεσματικής επαλήθευσης της ηλικίας ⁽³⁹⁾. Η Επιτροπή μπορεί, εν ευθέτω χρόνω, να συμπληρώσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές με τεχνική ανάλυση σχετικά με τις κύριες υφιστάμενες μεθόδους εκτίμησης της ηλικίας που είναι επί του παρόντος διαθέσιμες βάσει των κριτηρίων που περιγράφονται στο τμήμα 6.1.4.

⁽³⁷⁾ Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή υπενθυμίζει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1), καθώς και τις σχετικές διαδικασίες για τα σχέδια τεχνικών κανόνων που θεσπίζονται σε αυτήν.

⁽³⁸⁾ Η Επιτροπή δοκιμάζει επί του παρόντος μια ενωσιακή λύση επαλήθευσης της ηλικίας με σκοπό τη διευκόλυνση της επαλήθευσης της ηλικίας σύμφωνα με το πρότυπο που απαιτείται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, προτού καταστεί διαθέσιμο το ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας. Άλλες λύσεις, συμβατές με το πρότυπο που ορίζεται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, μπορεί να υπάρχουν διαθέσιμες στο εμπόριο ή σε μεμονωμένα κράτη μέλη, αλλά όχι σε άλλα. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών που αποδεικνύουν την ύπαρξη αυτής της συνθήκης θα πρέπει ούτως ή άλλως να αρχίσουν να δοκιμάζουν και να χρησιμοποιούν μεθόδους επαλήθευσης της ηλικίας που πληρούν τα κριτήρια του τμήματος 6.1.4 μόλις αυτές καταστούν διαθέσιμες. Αυτή η μεταβατική περίοδος μπορεί να προσαρμοστεί υπό το πρίσμα της διάδοσης της ενωσιακής λύσης επαλήθευσης της ηλικίας.

⁽³⁹⁾ . Επισκόπηση των διαφόρων μεθόδων εκτίμησης της ηλικίας διατίθεται στο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών, Κέντρο Δικαίου και Ψηφιακών Τεχνολογιών (eLaw), LLM, Raiz Shaffique, M. and van der Hof, S. (2024) *Mapping age assurance typologies and requirements – Research report*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://data.europa.eu/doi/10.2759/455338>.

6.1.3.2 Τεχνολογίες επαλήθευσης της ηλικίας

39. Η επαλήθευση της ηλικίας θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως χωριστή, διακριτή διαδικασία που δεν συνδέεται με άλλες δραστηριότητες συλλογής δεδομένων οι οποίες ασκούνται από επιγραμμικές πλατφόρμες. Η επαλήθευση της ηλικίας δεν θα πρέπει να παρέχει στους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών το δικαίωμα να αποθηκεύουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πέραν των πληροφοριών σχετικά με την ηλικιακή ομάδα του χρήστη.
40. Όπως αναλύεται περαιτέρω στο τμήμα 6.1.4, κάθε μέθοδος διασφάλισης της ηλικίας θα πρέπει να είναι αξιόπιστη και, ως εκ τούτου, να μην μπορεί να παρακαμφθεί εύκολα, ώστε να θεωρείται κατάλληλη και αναλογική. Μια μέθοδος την οποία μπορούν να παρακάμψουν εύκολα οι ανήλικοι δεν θα θεωρείται αποτελεσματικό μέτρο διασφάλισης της ηλικίας.
41. Οι μέθοδοι που βασίζονται σε επαληθευμένα και αξιόπιστα δελτία ταυτότητας που εκδίδονται από το κράτος, χωρίς να παρέχουν στην πλατφόρμα πρόσθετα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, μπορούν να αποτελέσουν αποτελεσματική μέθοδο επαλήθευσης της ηλικίας, στον βαθμό που βασίζονται σε ανωνυμοποιημένα διακριτικά ηλικίας⁽⁴⁰⁾. Τα εν λόγω διακριτικά θα πρέπει να εκδίδονται κατόπιν αξιόπιστης επαλήθευσης της ηλικίας του προσώπου και θα πρέπει να εκδίδονται από ανεξάρτητο τρίτο μέρος και όχι από τον πάροχο της επιγραμμικής πλατφόρμας, ιδίως όταν αυτή προσφέρει πρόσβαση σε περιεχόμενο που απευθύνεται σε ενήλικες. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα πρωτόκολλα κρυπτογράφησης, όπως η εναλλαγή κλειδιών ή η απόδειξη μηδενικής γνώσης⁽⁴¹⁾, αποτελούν κατάλληλη βάση για την παροχή διασφάλισης της ηλικίας χωρίς τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

⁽⁴⁰⁾ Ο πάροχος υπηρεσιών χρειάζεται να γνωρίζει μόνο αν ο χρήστης είναι πάνω ή κάτω από το όριο ηλικίας. Αυτό θα πρέπει να επιτυγχάνεται με μια προσέγγιση δημιουργίας διακριτικών (token) με βάση τη συμμετοχή τρίτου παρόχου, σύμφωνα με την οποία ο πάροχος υπηρεσιών βλέπει μόνο το λειτουργικό αποτέλεσμα της διαδικασίας διασφάλισης της ηλικίας (π.χ. «πάνω» ή «κάτω» από το ηλικιακό όριο). Ο τρίτος πάροχος διενεργεί έλεγχο ηλικίας και παρέχει στον χρήστη ένα «διακριτικό ηλικίας» το οποίο ο χρήστης μπορεί να παρουσιάσει στον πάροχο υπηρεσιών χωρίς να χρειάζεται να αποδείξει εκ νέου την ηλικία του. Το διακριτικό ηλικίας μπορεί να περιέχει διαφορετικά χαρακτηριστικά του χρήστη και πληροφορίες σχετικά με τον χρόνο, τον τόπο ή τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου ηλικίας. Βλ. επίσης δήλωση αριθ. 1/2025 του ΕΣΠΑ σχετικά με τη διασφάλιση της ηλικίας. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-12025-age-assurance_el

⁽⁴¹⁾ Απόδειξη μηδενικής γνώσης είναι ένα πρωτόκολλο στο οποίο ένα μέρος [prover (αποδείκτης)] μπορεί να αποδείξει σε ένα άλλο μέρος [verifier (επαληθευτής)] ότι συγκεκριμένη δήλωση είναι αληθής, χωρίς να αποκαλύπτει στο τελευταίο καμία πληροφορία πέραν του γεγονότος και μόνο ότι η εν λόγω δήλωση είναι αληθής.

42. Τα κράτη μέλη βρίσκονται επί του παρόντος στη διαδικασία παροχής πορτοφολιού ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ σε καθέναν από τους πολίτες, τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις τους⁽⁴²⁾. Τα επικείμενα πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ, θα παρέχουν ασφαλή, αξιόπιστα και ιδιωτικά μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης στην Ένωση. Μετά την εφαρμογή τους, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την κοινοποίηση μόνο συγκεκριμένων πληροφοριών σε μια υπηρεσία, όπως ότι ένα πρόσωπο έχει συμπληρώσει συγκεκριμένη ηλικία.

Το πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ

Μόλις εφαρμοστούν τα πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ, θα παρέχουν ασφαλή, αξιόπιστα και ιδιωτικά μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης για όλους στην Ένωση. Κάθε κράτος μέλος υποχρεούται να παρέχει τουλάχιστον ένα πορτοφόλι σε όλους τους πολίτες, τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις του, το οποίο θα πρέπει να τους παρέχει τη δυνατότητα να αποδεικνύουν την ταυτότητά τους και να αποθηκεύουν, να κοινοποιούν και να υπογράφουν με ασφάλεια σημαντικά ψηφιακά έγγραφα έως το τέλος του 2026. Όλα τα πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ ενσωματώνουν τη δυνατότητα λήψης διακριτικού ηλικίας, ενώ τα κράτη μέλη μπορούν να υλοποιούν υπηρεσίες για την έκδοση των εν λόγω διακριτικών.

43. Προκειμένου να διευκολυνθεί η επαλήθευση της ηλικίας προτού καταστούν διαθέσιμα τα πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ, η Επιτροπή δοκιμάζει επί του παρόντος μια ενωσιακή λύση επαλήθευσης της ηλικίας ως αυτοτελές μέτρο επαλήθευσης της ηλικίας το οποίο πληροί τα κριτήρια αποτελεσματικότητας των λύσεων διασφάλισης της ηλικίας όπως περιγράφονται στο τμήμα 6.1.4. Μόλις οριστικοποιηθεί η ενωσιακή λύση επαλήθευσης της ηλικίας, θα αποτελεί υπόδειγμα συμμόρφωσης και πρότυπο αναφοράς για τις μεθόδους επαλήθευσης της ηλικίας με χρήση συσκευής. Ως εκ τούτου, οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών που αναμένεται να χρησιμοποιούν λύσεις επαλήθευσης της ηλικίας για τις υπηρεσίες τους ενθαρρύνονται να συμμετέχουν στις διαθέσιμες δοκιμές των πρώτων εκδόσεων της ενωσιακής λύσης επαλήθευσης της ηλικίας, οι οποίες μπορούν να ενημερώνουν τους εν λόγω παρόχους σχετικά με τα βέλτιστα μέσα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.
44. Η εφαρμογή του προτύπου αναφοράς⁽⁴³⁾ που ορίζεται από την ενωσιακή λύση επαλήθευσης της ηλικίας μπορεί να προσφερθεί μέσω εφαρμογών που δημοσιεύονται

⁽⁴²⁾ Όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1183.

⁽⁴³⁾ Το πρότυπο αναφοράς της ΕΕ είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση <https://ageverification.dev>.

από δημόσιες ή ιδιωτικές οντότητες ή ενσωματώνονται στα επικείμενα πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ. Η εφαρμογή αυτού του προτύπου θα συνιστά τεχνολογία επαλήθευσης της ηλικίας η οποία θα προστατεύει την ιδιωτικότητα, θα ελαχιστοποιεί την επεξεργασία δεδομένων, δεν θα είναι ανιχνεύσιμη και θα είναι διαλειτουργική, σύμφωνα με τα κριτήρια αποτελεσματικότητας των λύσεων διασφάλισης της ηλικίας που περιγράφονται στο τμήμα 6.1.4.

Ενωσιακή λύση επαλήθευσης της ηλικίας

Η ενωσιακή λύση επαλήθευσης της ηλικίας, συμπεριλαμβανομένης μιας εφαρμογής, θα αποτελεί μια εύχρηστη μέθοδο επαλήθευσης της ηλικίας που θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αποδειχθεί ότι ο χρήστης είναι 18 ετών και άνω (18+). Η λύση θα γεφυρώσει το χάσμα έως ότου καταστεί διαθέσιμο το πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ. Αυτή η αξιόπιστη λύση που προστατεύει την ιδιωτικότητα και ελαχιστοποιεί την επεξεργασία δεδομένων θα έχει ως στόχο τον καθορισμό ενός προτύπου όσον αφορά την ιδιωτικότητα και τη φιλικότητα προς τον χρήστη.

Η ενωσιακή λύση επαλήθευσης της ηλικίας αποτελεί σημείο αναφοράς της συμμόρφωσης όσον αφορά την ακρίβεια μιας λύσης διασφάλισης της ηλικίας, ενώ παράλληλα ελαχιστοποιεί τον αντίκτυπο στα δικαιώματα και στις ελευθερίες των αποδεκτών.

Οι χρήστες θα είναι σε θέση να ενεργοποιούν εύκολα την εφαρμογή και να λαμβάνουν το αποδεικτικό με διάφορους τρόπους. Το αποδεικτικό επιβεβαιώνει μόνο αν ο χρήστης είναι 18 ετών και άνω. Δεν αναφέρει την ακριβή ηλικία ούτε περιλαμβάνει άλλες πληροφορίες σχετικά με τον χρήστη. Ο χρήστης μπορεί να υποβάλει το αποδεικτικό 18+ στην επιγραμμική πλατφόρμα με τρόπο που προστατεύει την ιδιωτικότητά του χωρίς ροές δεδομένων προς τον πάροχο του αποδεικτικού. Επιπλέον, θα τεθούν σε εφαρμογή μηχανισμοί για την πρόληψη της παρακολούθησης σε όλες τις επιγραμμικές πλατφόρμες. Η χρήση της εφαρμογής είναι απλή. Όταν ο χρήστης ζητεί πρόσβαση σε επιγραμμικό περιεχόμενο για ενήλικες, υποβάλλει το αποδεικτικό 18+ μέσω της εφαρμογής στην επιγραμμική πλατφόρμα. Μετά την επαλήθευση της εγκυρότητάς του, η επιγραμμική πλατφόρμα παρέχει πρόσβαση στον χρήστη. Η ταυτότητα και οι ενέργειες του χρήστη προστατεύονται από τυχόν δημοσιοποίηση καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Ο αξιόπιστος πάροχος του αποδεικτικού δεν ενημερώνεται σχετικά με τις επιγραμμικές υπηρεσίες στις οποίες ο χρήστης επιδιώκει να αποκτήσει πρόσβαση με το αποδεικτικό 18+. Ομοίως, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών για ενήλικες δεν λαμβάνουν την ταυτότητα του χρήστη που ζητεί πρόσβαση, αλλά μόνο απόδειξη ότι ο χρήστης είναι 18 ετών και άνω.

Η ενωσιακή λύση επαλήθευσης της ηλικίας θα είναι επίσης τεχνικά ικανή να παρέχει και άλλες δυνατότητες, όπως ελέγχους πραγματικής παρουσίας. Σε χώρες όπου υποστηρίζονται έγκυρες μέθοδοι εξακρίβωσης ηλικιών κάτω των 18 ετών, η ενωσιακή λύση επαλήθευσης της ηλικίας μπορεί επίσης να προβλέπει επαλήθευση ηλικίας κάτω των 18 ετών.

45. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους μπορούν να χρησιμοποιούν άλλες μεθόδους επαλήθευσης της ηλικίας για να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές είναι συμβατές με το πρότυπο αναφοράς της ΕΕ (όπως περιγράφεται στα σημεία 43 και 44 ανωτέρω) και πληρούν τα κριτήρια που

περιγράφονται στο τμήμα 6.1.4. Η ενωσιακή λύση επαλήθευσης της ηλικίας αποτελεί παράδειγμα μεθόδου που πληροί τα εν λόγω κριτήρια.

46. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις αρχές της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, του περιορισμού του σκοπού και της εμπιστοσύνης των χρηστών, οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών ενθαρρύνονται να υιοθετήσουν *διπλά τυφλές* μεθόδους επαλήθευσης της ηλικίας. Η διπλή τυφλή μέθοδος διασφαλίζει ότι i) η επιγραμμική πλατφόρμα δεν λαμβάνει πρόσθετα μέσα για την ταυτοποίηση του χρήστη και, αντ' αυτού, λαμβάνει μόνο πληροφορίες που της επιτρέπουν να επιβεβαιώσει αν ο χρήστης έχει συμπληρώσει το απαιτούμενο όριο ηλικίας, και ότι ii) ο πάροχος επαλήθευσης της ηλικίας δεν λαμβάνει γνώση των υπηρεσιών για τις οποίες χρησιμοποιείται το αποδεικτικό ηλικίας. Οι εν λόγω μέθοδοι μπορούν να βασίζονται στην επεξεργασία μέσω τοπικής συσκευής, σε ανωνυμοποιημένα κρυπτογραφημένα διακριτικά ή σε αποδεικτικά μηδενικής γνώσης ⁽⁴⁴⁾.

6.1.3.3 Εκτίμηση ηλικίας

47. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι μέθοδοι εκτίμησης της ηλικίας, όταν παρέχονται από ανεξάρτητο τρίτο μέρος ή μέσω συστημάτων που υποβάλλονται σε κατάλληλους και ανεξάρτητους ελέγχους, ιδίως όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις αρχές ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων, καθώς και όταν χρησιμοποιούνται εκ των προτέρων, εάν αυτό είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του μέτρου, αποτελούν κατάλληλο και αναλογικό μέτρο για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) Όταν, λόγω κινδύνων που έχουν εντοπιστεί για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων, οι όροι και οι προϋποθέσεις της υπηρεσίας επιγραμμικής πλατφόρμας ή παρόμοιες συμβατικές υποχρεώσεις της υπηρεσίας απαιτούν από τον χρήστη να έχει συμπληρώσει το απαιτούμενο κατώτατο όριο

⁽⁴⁴⁾ Οι εν λόγω μέθοδοι συνάδουν σε μεγάλο βαθμό με την απαίτηση του ΕΣΠΑ στο σημείο 34 της δήλωσής του με αριθ. 1/2025 σχετικά με τη διασφάλιση της ηλικίας για λύσεις που εμποδίζουν τη δημιουργία συνδέσεων και την κατάρτιση προφίλ. Αυτές οι προσεγγίσεις που διαφυλάσσουν την ιδιωτικότητα υποστηρίζονται επίσης από την ακαδημαϊκή έρευνα ως κλιμακούμενες, συμπεριληπτικές και αποτελεσματικές προσεγγίσεις για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων για τους ανηλίκους, ενώ παράλληλα σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-12025-age-assurance_el

ηλικίας το οποίο είναι κάτω των 18 ετών για να αποκτήσει πρόσβαση στην υπηρεσία, με βάση την εκτίμηση του παρόχου σχετικά με τους κινδύνους για τους ανηλίκους στην πλατφόρμα ⁽⁴⁵⁾ ⁽⁴⁶⁾.

- β) Όταν ο πάροχος της επιγραμμικής πλατφόρμας έχει εντοπίσει μέτριους κινδύνους για ανηλίκους στην πλατφόρμα του, όπως ορίζονται στην εξέταση κινδύνων (βλ. τμήμα 5 σχετικά με την εξέταση κινδύνων) ⁽⁴⁷⁾ και οι κίνδυνοι αυτοί δεν μπορούν να μετριαστούν με λιγότερο περιοριστικά μέτρα. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό θα συμβαίνει όταν ο κίνδυνος δεν είναι αρκετά υψηλός ώστε να απαιτείται περιορισμός της πρόσβασης βάσει επαλήθευσης της ηλικίας, αλλά ούτε αρκετά μικρός ώστε να είναι σκόπιμη η απουσία περιορισμών πρόσβασης ή η ύπαρξη περιορισμών πρόσβασης οι οποίοι δεν υποστηρίζονται από μεθόδους διασφάλισης της ηλικίας ή υποστηρίζονται μόνο από υπεύθυνη δήλωση του χρήστη. Η υπεύθυνη δήλωση δεν θεωρείται κατάλληλο μέτρο διασφάλισης της ηλικίας, όπως εξηγείται περαιτέρω στη συνέχεια.

Ορθή πρακτική

Η MegaBetting ⁽⁴⁸⁾ είναι μια επιγραμμική πλατφόρμα που επιτρέπει στους χρήστες να στοιχηματίζουν σχετικά με τα αποτελέσματα πραγματικών γεγονότων. Ο πάροχος παρέχει την υπηρεσία του αποκλειστικά σε χρήστες άνω των 18 ετών, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Προκειμένου να διασφαλίσει ότι η επιγραμμική πλατφόρμα του δεν είναι προσβάσιμη σε ανηλίκους, βασίζεται στη λύση της ΕΕ για την επαλήθευση της ηλικίας, η οποία ενημερώνει τον πάροχο μόνο αν ο χρήστης είναι τουλάχιστον 18 ετών. Οι πληροφορίες αυτές δημιουργούνται από αξιόπιστο εκδότη με βάση το εθνικό ψηφιακό δελτίο ταυτότητας του χρήστη και λαμβάνονται μέσω εφαρμογής στο τηλέφωνο του χρήστη. Ως εκ τούτου, ο πάροχος θεωρεί ότι το σύστημα πληροί τα κριτήρια της υψηλού βαθμού αποτελεσματικότητας, ενώ παράλληλα διαφυλάσσει την ιδιωτικότητα του χρήστη.

⁽⁴⁵⁾ Όταν χρησιμοποιείται μέθοδος επαλήθευσης της ηλικίας σε αυτές τις περιπτώσεις, δεν θα πρέπει να θίγει τυχόν χωριστές υποχρεώσεις του παρόχου, π.χ. υποχρέωση του παρόχου να αξιολογεί αν ο ανήλικος ως καταναλωτής είχε την κατάλληλη ηλικία ώστε να συνάψει νομίμως σύμβαση. Αυτό εξαρτάται από το εφαρμοστέο δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο διαμένει ο ανήλικος.

⁽⁴⁶⁾ Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο πάροχος μπορεί να έχει τη δυνατότητα να επαληθεύσει ότι η εγγραφή του ανηλίκου πραγματοποιήθηκε από τους κηδεμόνες του.

⁽⁴⁷⁾ Οι κίνδυνοι αυτοί μπορούν να εντοπιστούν μέσω της εξέτασης των κινδύνων που προβλέπεται στο τμήμα 5.

⁽⁴⁸⁾ Όλα τα παραδείγματα ορθών και κακών πρακτικών στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αναφέρονται σε φανταστικές επιγραμμικές πλατφόρμες.

Κακή πρακτική

Η SadMedia είναι μια επιγραμμική πλατφόρμα μέσω κοινωνικής δικτύωσης. Ο πάροχος της SadMedia αποφάσισε να παρέχει τις υπηρεσίες του αποκλειστικά σε ανηλίκους ηλικίας τουλάχιστον 13 ετών. Για την απόφασή του βασίστηκε σε αξιολόγηση των μέτρων κινδύνων που θα μπορούσε να ενέχει η πλατφόρμα για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων. Ο εν λόγω περιορισμός προβλέπεται στους όρους και στις προϋποθέσεις της SadMedia. Για την επιβολή του περιορισμού αυτού, ο πάροχος της SadMedia βασίζεται σε ένα μοντέλο εκτίμησης της ηλικίας το οποίο δημιούργησε και το οποίο ισχυρίζεται ότι μπορεί να προβλέψει την ηλικία του χρήστη με περιθώριο σφάλματος ± 2 ετών. Ως αποτέλεσμα αυτού του περιθωρίου σφάλματος, έχουν πρόσβαση στην υπηρεσία πολλοί ανήλικοι που δεν έχουν συμπληρώσει την απαιτούμενη ηλικία, ενώ πολλοί ανήλικοι που έχουν συμπληρώσει την απαιτούμενη ηλικία δεν έχουν πρόσβαση στην υπηρεσία. Το μέτρο της SadMedia για τη διασφάλιση της ηλικίας δεν είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό και, ως εκ τούτου, δεν διασφαλίζει υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας για τους ανηλίκους στην υπηρεσία της.

48. Όταν ο πάροχος επιγραμμικής πλατφόρμας προσβάσιμης σε ανηλίκους έχει αποφασίσει ότι οι περιορισμοί πρόσβασης με υποστήριξη από μεθόδους διασφάλισης της ηλικίας είναι απαραίτητοι για την επίτευξη υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία του, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να προσφέρει στην πλατφόρμα του περισσότερες από μία μεθόδους διασφάλισης της ηλικίας, ώστε να παρέχεται στον χρήστη δυνατότητα επιλογής μεταξύ διαφόρων μεθόδων, υπό την προϋπόθεση ότι οιαδήποτε μέθοδος τέτοιου τύπου πληροί τα κριτήρια που περιγράφονται στο τμήμα 6.1.4. Με αυτόν τον τρόπο θα αποφευχθεί ο αποκλεισμός χρηστών οι οποίοι, παρότι δικαιούνται πρόσβαση σε επιγραμμική πλατφόρμα, δεν μπορούν να επωφεληθούν από συγκεκριμένη μέθοδο διασφάλισης της ηλικίας. Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η φιλικότητα προς τον χρήστη, θα πρέπει να εφαρμόζεται η κατάλληλη μέθοδος διασφάλισης της ηλικίας, εφόσον είναι δυνατόν κατά τη δημιουργία του λογαριασμού, ενώ οι πληροφορίες για την ηλικία θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στη συνέχεια για να συμβάλουν στην παροχή ηλικιακά κατάλληλης εμπειρίας στην πλατφόρμα, επιπλέον των άλλων μέτρων προστασίας που αναφέρονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών

θα πρέπει να παρέχουν μηχανισμό προσφυγής στους χρήστες για την υποβολή παραπόνων σχετικά με τυχόν εσφαλμένες εκτιμήσεις ηλικίας από τον πάροχο ⁽⁴⁹⁾.

Κακή πρακτική

Η SadMedia χρησιμοποιεί λύση εκτίμησης της ηλικίας ως ένα από τα διάφορα μέτρα που έχουν ως στόχο να συμβάλουν σε υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας. Όταν το σύστημα εκτίμησης της ηλικίας παρέχει αρνητικό αποτέλεσμα, το οποίο δείχνει ότι ο χρήστης είναι πολύ νέος για να χρησιμοποιήσει την υπηρεσία, παρουσιάζεται ένα αναδυόμενο παράθυρο στον χρήστη με την ερώτηση «Διαφωνείτε με το αποτέλεσμα; Δοκιμάστε ξανά!». Ο χρήστης μπορεί τότε να επαναλάβει τον έλεγχο εκτίμησης της ηλικίας χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο. Στο παράδειγμα αυτό, το μέτρο διασφάλισης της ηλικίας δεν θεωρείται κατάλληλο ούτε αναλογικό, καθώς δεν παρέχεται στον αποδέκτη η δυνατότητα να χρησιμοποιήσει άλλη μέθοδο διασφάλισης της ηλικίας ούτε του παρέχεται μέσο προσφυγής για την αμφισβήτηση της εσφαλμένης εκτίμησης.

6.1.4 Αξιολόγηση της καταλληλότητας και της αναλογικότητας οποιασδήποτε μεθόδου διασφάλισης της ηλικίας

49. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους, προτού εξετάσουν αν θα εφαρμόσουν συγκεκριμένη μέθοδο επαλήθευσης ή εκτίμησης της ηλικίας για την υποστήριξη των περιορισμών πρόσβασης, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα χαρακτηριστικά της εν λόγω μεθόδου:

α) **Ακρίβεια.** Με πόση ακρίβεια καθορίζει η εκάστοτε μέθοδος την ηλικία του χρήστη.

Η ακρίβεια της μεθόδου επαλήθευσης ή εκτίμησης της ηλικίας θα πρέπει να αξιολογείται με βάση κατάλληλους, σαφείς και δημόσια διαθέσιμους δείκτες μέτρησης. Οι εν λόγω δείκτες μέτρησης είναι απαραίτητοι για την αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο η μέθοδος μπορεί να προσδιορίσει σωστά αν ένας χρήστης είναι πάνω ή κάτω από μια ορισμένη ηλικία, ή την ηλικιακή ομάδα ενός ατόμου ⁽⁵⁰⁾). Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει να επανεξετάζουν περιοδικά αν η τεχνική ακρίβεια της μεθόδου που χρησιμοποιείται εξακολουθεί να ανταποκρίνεται στα πλέον σύγχρονα πρότυπα.

⁽⁴⁹⁾ Ο πάροχος μπορεί να επιθυμεί να ενσωματώσει τον εν λόγω μηχανισμό στο εσωτερικό του συστήματος διαχείρισης παραπόνων σύμφωνα με το άρθρο 20. Βλ. επίσης τμήμα 7.1 του παρόντος εγγράφου.

⁽⁵⁰⁾ Εάν η μέθοδος διασφάλισης της ηλικίας δεν είναι ακριβής, μπορεί να οδηγήσει στον αποκλεισμό αποδεκτών που θα είχαν δικαίωμα χρήσης μιας υπηρεσίας ή να παρέχει σε μη επιτρεπόμενους αποδέκτες το δικαίωμα πρόσβασης στην υπηρεσία παρά την εφαρμογή του μέτρου διασφάλισης της ηλικίας.

- β) **Αξιοπιστία.** Πόσο αξιόπιστα λειτουργεί μια δεδομένη μέθοδος στην πράξη σε πραγματικές συνθήκες.

Για να είναι αξιόπιστη μια μέθοδος, θα πρέπει να είναι διαθέσιμη συνεχώς ανά πάσα στιγμή και να λειτουργεί σε διάφορες πραγματικές συνθήκες, πέραν των ιδανικών εργαστηριακών συνθηκών. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να αξιολογούν, προτού εφαρμόσουν συγκεκριμένη λύση διασφάλισης της ηλικίας, ότι τα δεδομένα στα οποία βασίζεται η λύση στο πλαίσιο της διαδικασίας διασφάλισης της ηλικίας προέρχονται από αξιόπιστη πηγή. Για παράδειγμα, ένα αποδεικτικό της ηλικίας υπογεγραμμένο από τον κάτοχό του δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί αξιόπιστο.

- γ) **Ανθεκτικότητα.** Πόσο εύκολη είναι η παράκαμψη μιας δεδομένης μεθόδου.

Μια μέθοδος που είναι *εύκολο* να παρακαμφθεί από τους ανηλίκους δεν θεωρείται αρκετά ανθεκτική και, ως εκ τούτου, δεν θεωρείται αποτελεσματική. Το εν λόγω επίπεδο «ευκολίας» αξιολογείται από τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους κατά περίπτωση, με γνώμονα την ηλικία των ανηλίκων στους οποίους απευθύνονται τα συγκεκριμένα μέτρα. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει επίσης να αξιολογούν αν η μέθοδος διασφάλισης της ηλικίας παρέχει ασφάλεια και προστασία, σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα πρότυπα, με σκοπό τη διασφάλιση της ακεραιότητας των ηλικιακών δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία.

- δ) **Μη παρεμβατικότητα.** Πόσο παρεμβατική είναι μια δεδομένη μέθοδος στα δικαιώματα των χρηστών.

Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να αξιολογούν κατά διαστήματα τον αντίκτυπο που θα έχει η επιλεγμένη μέθοδος στα δικαιώματα και στις ελευθερίες των αποδεκτών, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματός τους στην ιδιωτικότητα, στην προστασία των δεδομένων και στην ελευθερία της έκφρασης⁽⁵¹⁾. Σύμφωνα με

⁽⁵¹⁾ Μια ακατάλληλη μέθοδος διασφάλισης της ηλικίας μπορεί να δημιουργήσει αδικαιολόγητους κινδύνους για τα δικαιώματα των αποδεκτών όσον αφορά την προστασία των δεδομένων και την ιδιωτικότητα, ενώ μια γενική μέθοδος διασφάλισης της ηλικίας θα μπορούσε να περιορίσει την πρόσβαση σε υπηρεσίες πέραν του πραγματικά αναγκαίου.

το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων και με το άρθρο 28 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 ⁽⁵²⁾, ο πάροχος θα πρέπει να επεξεργάζεται μόνο τα ηλικιακά δεδομένα τα οποία είναι απολύτως αναγκαία για τον συγκεκριμένο σκοπό, η δε διασφάλιση της ηλικίας δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να παρέχει στους παρόχους πρόσθετα μέσα για την ταυτοποίηση, τον εντοπισμό, την κατάρτιση προφίλ ή την παρακολούθηση φυσικών προσώπων ⁽⁵³⁾. Εάν η μέθοδος είναι πιο παρεμβατική από άλλη μέθοδο που παρέχει το ίδιο επίπεδο διασφάλισης και αποτελεσματικότητας, θα πρέπει να επιλέγεται η λιγότερο παρεμβατική μέθοδος. Αυτή η διαδικασία επιλογής περιλαμβάνει αξιολόγηση του αν η μέθοδος παρέχει πλήρη διαφάνεια σχετικά με τη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και/ή παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον χρήστη που διατρέχει κίνδυνο. Τα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία προκειμένου να εξακριβωθεί αν ο χρήστης είναι πάνω ή κάτω από ορισμένη ηλικία δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να αποθηκευτούν ή να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.

ε) **Απαγόρευση των διακρίσεων.** Πώς μια συγκεκριμένη μέθοδος μπορεί να εισάγει διακρίσεις σε βάρος ορισμένων χρηστών.

Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επιλεγμένη μέθοδος είναι κατάλληλη και διαθέσιμη για όλους τους ανηλίκους, χωρίς διακρίσεις λόγω αναπηρίας, γλώσσας, εθνοτικής καταγωγής, φύλου, θρησκείας ή μειονοτικής καταγωγής.

50. Όταν τα μέτρα διασφάλισης της ηλικίας δεν πληρούν τα προαναφερθέντα κριτήρια, δεν μπορούν να θεωρηθούν κατάλληλα και αναλογικά.
51. Οι λύσεις διασφάλισης της ηλικίας που μπορούν να παρακαμφθούν εύκολα δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας για τους ανηλίκους. Η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει να διενεργείται

⁽⁵²⁾ Βλ. αιτιολογική σκέψη 71 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, όπου τονίζεται η ανάγκη να τηρούν οι πάροχοι την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων η οποία προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.

⁽⁵³⁾ Βλ. δήλωση αριθ. 1/2025 του ΕΣΠΔ σχετικά με τη διασφάλιση της ηλικίας, σημεία 2.3 και 2.4. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-12025-age-assurance_el

ανάλογα με τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει η πλατφόρμα στην ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων. Η αποθήκευση αποδεικτικού ηλικίας θα πρέπει επίσης να εξαρτάται από τους κινδύνους που συνδέονται με τις σχετικές πλατφόρμες. Για παράδειγμα, στις επιγραμμικές πλατφόρμες που απευθύνονται αποκλειστικά σε ενήλικες δεν θα πρέπει να επιτρέπεται η κοινή χρήση στοιχείων σύνδεσης και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μέσα διασφάλισης της ηλικίας κάθε φορά που χρησιμοποιείται η υπηρεσία τους.

52. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η **υπεύθυνη δήλωση** ⁽⁵⁴⁾ δεν πληροί όλες τις ανωτέρω απαιτήσεις, ιδίως την απαίτηση περί ανθεκτικότητας και ακρίβειας. Ως εκ τούτου, δεν θεωρεί την υπεύθυνη δήλωση κατάλληλη μέθοδο διασφάλισης της ηλικίας με σκοπό τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.
53. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι το γεγονός ότι χρησιμοποιούνται τρίτοι για τη διασφάλιση της ηλικίας θα πρέπει να εξηγείται στους ανηλίκους —όπως και σε κάθε περίπτωση— με προσβάσιμο, εμφανή τρόπο και σε γλώσσα φιλική προς τα παιδιά (βλ. τμήμα 8.4 σχετικά με τη διαφάνεια). Επιπλέον, παραμένει ευθύνη του παρόχου να διασφαλίσει ότι η μέθοδος που χρησιμοποιούν οι εν λόγω τρίτοι είναι αποτελεσματική, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση όπου ο πάροχος προτίθεται να βασιστεί σε λύσεις που παρέχονται από λειτουργικά συστήματα ή χειριστές συσκευών.

6.2 Εγγραφή

54. Η εγγραφή ή η επαλήθευση της ταυτότητας μπορεί να επηρεάσει το αν και με ποιον τρόπο οι ανήλικοι μπορούν να έχουν πρόσβαση και να χρησιμοποιήσουν δεδομένη υπηρεσία με ασφάλεια, ανάλογα με την ηλικία τους, και με τρόπο που διαφυλάσσει τα δικαιώματά τους. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι, όταν έχει διαπιστωθεί ότι η διασφάλιση της ηλικίας είναι απαραίτητη για την παροχή υψηλού επιπέδου

⁽⁵⁴⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών, Κέντρο Δικαίου και Ψηφιακών Τεχνολογιών (eLaw), LLM, Raiz Shaffique, M. and van der Hof, S. (2024) *Mapping age assurance typologies and requirements – Research report*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://data.europa.eu/doi/10.2759/455338>.

ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας, καθώς και για την παροχή εμπειρίας κατάλληλης για την ηλικία, η εγγραφή ή η επαλήθευση της ταυτότητας μπορεί να αποτελέσει ένα πρώτο σημείο χρήσης για τη διεξαγωγή της εν λόγω διαδικασίας με αναλογικό τρόπο.

55. Όταν η εγγραφή δεν είναι απαραίτητη, και με δεδομένο ότι οποιοσδήποτε μη εγγεγραμμένος χρήστης θα μπορούσε να είναι ανήλικος κάτω από το όριο ηλικίας που απαιτείται από την επιγραμμική πλατφόρμα για την πρόσβαση στην υπηρεσία και/ή σε ακατάλληλο για την ηλικία περιεχόμενο στην υπηρεσία, ο πάροχος της σχετικής επιγραμμικής πλατφόρμας που είναι προσβάσιμη σε ανηλίκους θα πρέπει να διαμορφώνει τις ρυθμίσεις των μη εγγεγραμμένων χρηστών έτσι ώστε να εγγυάται τα υψηλότερα επίπεδα ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις συστάσεις που ορίζονται στα τμήματα 6.3.1 και 6.3.2 και λαμβάνοντας πρωτίστως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους κινδύνους που ενέχουν οι επαφές με ενήλικα που ενδεχομένως προσποιείται ότι είναι παιδί.
56. Όταν η εγγραφή είναι υποχρεωτική ή προσφέρεται ως δυνατότητα για την πρόσβαση σε επιγραμμική πλατφόρμα προσβάσιμη σε ανηλίκους, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο πάροχος της εν λόγω πλατφόρμας θα πρέπει:
- α) Να εξηγήσει στους χρήστες τα οφέλη και τους κινδύνους της εγγραφής και, κατά περίπτωση, τους λόγους για τους οποίους είναι αναγκαία η εγγραφή (βλ. τμήμα 8.4 σχετικά με τη διαφάνεια).
 - β) Να εξασφαλίσει ότι η διαδικασία εγγραφής είναι εύκολη για όλους τους ανηλίκους, ανάλογα με την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων με αναπηρία ή πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας, και μάλιστα σε γλώσσα την οποία να μπορούν να κατανοήσουν.
 - γ) Να εξασφαλίσει ότι η διαδικασία εγγραφής περιλαμβάνει μέτρα που βοηθούν τους χρήστες να κατανοήσουν αν είναι αρκετά μεγάλοι για να χρησιμοποιήσουν την υπηρεσία. Σύμφωνα με το στοιχείο δ) κατωτέρω, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να παρουσιάζονται στους χρήστες μόνο αφού εφαρμοστεί μέθοδος διασφάλισης της ηλικίας, συμπεριλαμβανομένης της υπεύθυνης δήλωσης.

- δ) Να μην ενθαρρύνει ούτε να παρακινεί χρήστες που δεν έχουν συμπληρώσει το όριο ηλικίας που απαιτείται από επιγραμμική πλατφόρμα προσβάσιμη σε ανηλίκους να δημιουργήσουν λογαριασμό ή να χρησιμοποιήσουν την υπηρεσία και να λαμβάνει μέτρα για τον περιορισμό αυτού του κινδύνου ⁽⁵⁵⁾.
- ε) Να εξασφαλίσει ότι είναι εύκολο για τους ανηλίκους να αποσυνδεθούν και να διαγράψουν τον λογαριασμό τους κατόπιν αιτήματός τους.
- στ) Να χρησιμοποιεί τη διαδικασία εγγραφής ως ευκαιρία για τη διασφάλιση της ηλικίας, εάν είναι αναγκαίο, σύμφωνα με τις συστάσεις των τμημάτων 5 και 6.1 ⁽⁵⁶⁾, καθώς και να επισημαίνει τα χαρακτηριστικά ασφάλειας της πλατφόρμας ή της υπηρεσίας, τους κανόνες δεοντολογίας, καθώς και τις αντίστοιχες συνέπειές τους σε περίπτωση παραβίασης των όρων, τυχόν κινδύνους που εντοπίζονται για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια ή την προστασία του ανηλίκου, και τους διαθέσιμους πόρους για την υποστήριξη των χρηστών.
- ζ) Να εξασφαλίσει ότι η διαδικασία εγγραφής δεν ενθαρρύνει ούτε παρακινεί τα παιδιά να παρέχουν ή να κοινοποιούν στο προφίλ τους περισσότερες πληροφορίες από εκείνες που απαιτούνται για τη λειτουργία της υπηρεσίας, και ότι ζητείται η συγκατάθεση του γονέα ή του κηδεμόνα του παιδιού, εφόσον απαιτείται βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους.

6.3 Ρυθμίσεις λογαριασμού

6.3.1 Προεπιλεγμένες ρυθμίσεις

57. Οι προεπιλεγμένες ρυθμίσεις αποτελούν σημαντικό εργαλείο που μπορούν να χρησιμοποιούν οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους προκειμένου να περιορίζουν τους κινδύνους για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων, όπως, για παράδειγμα, ο κίνδυνος ανεπιθύμητης

⁽⁵⁵⁾ Ισχύει με την επιφύλαξη πρόσθετων απαιτήσεων που απορρέουν από άλλες νομοθετικές πράξεις, όπως το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.

⁽⁵⁶⁾ Όπως περιγράφεται στο τμήμα 6.1, η Επιτροπή δεν θεωρεί την υπεύθυνη δήλωση κατάλληλη μέθοδο διασφάλισης της ηλικίας με σκοπό τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.

επαφής με άτομα που επιδιώκουν να βλάψουν ανηλίκους. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι χρήστες συνήθως δεν αλλάζουν τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις τους, κάτι το οποίο σημαίνει ότι οι προεπιλεγμένες ρυθμίσεις διατηρούνται για τους περισσότερους χρήστες και, ως εκ τούτου, αποκτούν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της συμπεριφοράς⁽⁵⁷⁾. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει:

- α) Να διασφαλίζουν ότι οι αρχές της ιδιωτικότητας, της ασφάλειας και της προστασίας εκ σχεδιασμού εφαρμόζονται με συνέπεια σε όλες τις ρυθμίσεις λογαριασμών για ανηλίκους.
- β) Να ορίζουν τις ρυθμίσεις για τους λογαριασμούς ανηλίκων στο υψηλότερο προεπιλεγμένο επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό προεπιλεγμένων ρυθμίσεων κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζονται ασφαλείς και κατάλληλες για την ηλικία ρυθμίσεις για τους ανηλίκους, με γνώμονα την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους. Οι ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να διασφαλίζουν κατ' ελάχιστο και εξ ορισμού για όλους τους ανηλίκους ότι:
 - i. οι λογαριασμοί επιτρέπουν μόνο αλληλεπιδράσεις όπως τα «likes» («μου αρέσει»), επισημάνσεις, σχόλια, άμεσα μηνύματα, αναδημοσιεύσεις και αναφορές από λογαριασμούς τους οποίους έχουν προηγουμένως αποδεχθεί,
 - ii. κανένας λογαριασμός δεν μπορεί να τηλεφορτώσει ή να καταγράψει στιγμιότυπα οθόνης από στοιχεία επικοινωνίας, τοποθεσίας ή λογαριασμού, ούτε περιεχόμενο που αναφορτώνεται ή κοινοποιείται από ανηλίκους στην πλατφόρμα,

⁽⁵⁷⁾ Willis, L. E. (2014). Why not privacy by default? *Berkeley Technology Law Journal*, 29(1), 61. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.btlj.org/data/articles2015/vol29/29_1/29-berkeley-tech-1-j-0061-0134.pdf. Cho, H., Roh, S., & Park, B. (2019). Of promoting networking and protecting privacy: Effects of defaults and regulatory focus on social media users' preference settings. *Computers in Human Behavior*, 101, 1-13. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://doi.org/10.1016/j.chb.2019.07.001>. Παραδείγματα ρυθμίσεων που ενδέχεται να θέτουν σε κίνδυνο την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια ή την προστασία των ανηλίκων περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ενεργοποίηση της κοινοποίησης τοποθεσίας, την εναλλαγή σε δημόσιο προφίλ, την παροχή σε άλλους χρήστες της δυνατότητας να βλέπουν τη λίστα επαφών ή ακολούθων τους, τη δυνατότητα ανταλλαγής αρχείων πολυμέσων και τη διοργάνωση ζωντανής μετάδοσης ή τη συμμετοχή σε ζωντανή μετάδοση.

- iii. μόνο οι λογαριασμοί τους οποίους έχει προηγουμένως αποδεχθεί ο ανήλικος μπορούν να δουν το περιεχόμενό του, τις αναρτήσεις του και τα στοιχεία λογαριασμού του,
- iv. κανείς δεν μπορεί να δει τις δραστηριότητες του ανηλίκου, όπως το περιεχόμενο που του αρέσει ή άλλους χρήστες που ακολουθεί,
- v. ο εντοπισμός γεωγραφικής θέσης, το μικρόφωνο, η πρόσβαση σε φωτογραφίες και η κάμερα, ο συγχρονισμός επαφών, καθώς και όλες οι μη απολύτως απαραίτητες δυνατότητες παρακολούθησης είναι απενεργοποιημένες,
- vi. η προεπιλεγμένη αυτόματη αναπαραγωγή βίντεο και η δυνατότητα διοργάνωσης ζωντανών μεταδόσεων είναι απενεργοποιημένες,
- vii. οι ειδοποιήσεις αυτόματης προώθησης (push notifications) είναι από προεπιλογή απενεργοποιημένες και είναι πάντα ανενεργές τις βασικές ώρες ύπνου, οι οποίες προσαρμόζονται ανάλογα με την ηλικία του ανηλίκου. Όταν οι ειδοποιήσεις αυτόματης προώθησης ενεργοποιούνται από τον ίδιο τον χρήστη, θα πρέπει να τον ειδοποιούν μόνο για αλληλεπιδράσεις που προέρχονται από τις άμεσες επαφές του χρήστη και για περιεχόμενο από λογαριασμούς ή κανάλια που ο χρήστης ακολουθεί και με τα οποία αλληλεπιδρά ενεργά (για παράδειγμα, οι ειδοποιήσεις αυτόματης προώθησης, δεν θα πρέπει ποτέ να είναι ψευδείς και θα πρέπει να αναφέρουν πάντα με ακρίβεια τον χρήστη ή τον δημιουργό από τον οποίο προέρχεται η ειδοποίηση),
- viii. δυνατότητες που μπορεί να οδηγήσουν σε υπερβολική χρήση, όπως ο αριθμός των «likes» ή των αντιδράσεων, τα «σερί» (streaks), η λειτουργία «[Ο/Η ...] πληκτρολογεί» και η λειτουργία «Διαβάστηκε», είναι απενεργοποιημένες,
- ix. οι λειτουργίες που παρέχουν μεγαλύτερο έλεγχο στους χρήστες όσον αφορά τις αλληλεπιδράσεις τους είναι ενεργοποιημένες. Μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, πληροφορίες ή «εμπόδια» που καθυστερούν την εμφάνιση περιεχομένου, την ανάρτηση δημοσιεύσεων και την αλληλεπίδραση με χρήστες, ώστε οι χρήστες να έχουν τη

δυνατότητα να σκεφτούν προτού αποφασίσουν αν επιθυμούν να δουν περισσότερο περιεχόμενο ή να σκεφτούν προτού δημοσιεύσουν κάτι,

- χ. οι συστάσεις για άλλους λογαριασμούς είναι απενεργοποιημένες.
 - xi. τα φίλτρα που μπορούν να συσχετιστούν με αρνητικές επιπτώσεις στην εικόνα του σώματος, την αυτοεκτίμηση και την ψυχική υγεία είναι απενεργοποιημένα.
- γ) Να εξετάζουν αν, ανάλογα με την ηλικία και την ανάπτυξη των ικανοτήτων των ανηλίκων και το αποτέλεσμα της εξέτασης κινδύνων από τον πάροχο, είναι αναγκαίο να υπερβούν το ελάχιστο πρότυπο για τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις όπως ορίζεται στην παρούσα ενότητα 6.3.1, καθώς και να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν προεπιλεγμένες ρυθμίσεις που είναι πιο περιοριστικές. Για παράδειγμα, με τον σχεδιασμό προεπιλεγμένων ρυθμίσεων για ανηλίκους μικρότερης ηλικίας, όπου κανένας άλλος χρήστης δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε ορισμένα είδη αλληλεπιδράσεων.
- δ) Να δοκιμάζουν και να επικαιροποιούν τακτικά τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις, ώστε να διασφαλίζουν ότι εξακολουθούν να είναι αποτελεσματικές μετά από κάθε επικαιροποίηση, καθώς και έναντι νεοεμφανιζόμενων διαδικτυακών κινδύνων και τάσεων, συμπεριλαμβανομένων κινδύνων για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων, τους οποίους εντοπίζει ο πάροχος κατά την εξέταση των κινδύνων (βλ. τμήμα 5 σχετικά με την εξέταση κινδύνων).
- ε) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι δεν ενθαρρύνονται ούτε δελεάζονται με κανέναν τρόπο να αλλάξουν τις ρυθμίσεις τους σε χαμηλότερο επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας, καθώς και ότι τυχόν επιλογές για την αλλαγή των προεπιλεγμένων ρυθμίσεων παρουσιάζονται με ουδέτερο τρόπο.
- στ) Να διασφαλίζουν ότι στους ανηλίκους παρέχονται προοδευτικά αυξανόμενα επίπεδα ελέγχου επί των ρυθμίσεών τους, ανάλογα με την ηλικία, την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους και τις ανάγκες τους, ώστε να συμβάλουν στην ενίσχυση της αυτονομίας τους και να τους προσφέρουν μεγαλύτερο έλεγχο ⁽⁵⁸⁾.

⁽⁵⁸⁾ Οι ανήλικοι περνούν από διάφορα στάδια ανάπτυξης και έχουν διαφορετικά επίπεδα ωριμότητας και αντίληψης ανάλογα με την ηλικία τους. Αυτό αναγνωρίζεται, *μεταξύ άλλων*, στο Γενικό Σχόλιο αριθ. 25

ζ) Να διασφαλίζουν ότι οι ρυθμίσεις επεξηγούνται στους ανηλίκους με φιλικό προς τα παιδιά και προσβάσιμο τρόπο (βλ. τμήμα 6.4 σχετικά με την επιγραμμική διεπαφή και άλλα εργαλεία).

58. Όταν οι ανήλικοι αλλάζουν τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις τους ή ενεργοποιούν δυνατότητες που θέτουν σε κίνδυνο την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια ή την προστασία τους, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο πάροχος επιγραμμικής πλατφόρμας θα πρέπει:

α) Να παρέχει στους ανηλίκους τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ της προσωρινής αλλαγής των προεπιλεγμένων ρυθμίσεων, για παράδειγμα για ορισμένο χρονικό διάστημα ή μόνο κατά τη συγκεκριμένη επίσκεψη, ή της μόνιμης αλλαγής των προεπιλεγμένων ρυθμίσεών τους.

β) Να παρέχει τη δυνατότητα εύκολης επαναφοράς των προεπιλεγμένων ρυθμίσεων, όπως η επαναφορά με ένα μόνο κλικ ή δυνατότητα αναίρεσης ενέργειας βάσει ιστορικού για ρυθμίσεις που έχουν αλλάξει.

γ) Να παρουσιάζει προειδοποιητικές ενδείξεις στο σημείο όπου οι ανήλικοι αλλάζουν τις ρυθμίσεις τους, οι οποίες εξηγούν με σαφήνεια τις πιθανές συνέπειες των αλλαγών τους.

δ) Να παρέχει ανά διαστήματα υπενθυμίσεις στους ανηλίκους σχετικά με τις πιθανές συνέπειες της αλλαγής τους και να τους παρέχει ανά διαστήματα την ευκαιρία να επιστρέψουν στις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις τους.

ε) Να απενεργοποιεί αυτόματα τον εντοπισμό γεωγραφικής θέσης, το μικρόφωνο και την κάμερα, καθώς και τις μη απολύτως απαραίτητες δυνατότητες παρακολούθησης μετά το πέρας της επίσκεψης, εάν ο ανήλικος τις ενεργοποιήσει.

στ) Όταν ο εντοπισμός γεωγραφικής θέσης, το μικρόφωνο και η κάμερα είναι ενεργοποιημένα, να το καθιστά αυτό εμφανές στους ανηλίκους καθ' όλη τη διάρκεια της ενεργοποίησής τους.

της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού σε σχέση με το ψηφιακό περιβάλλον (2021), σημεία 19-21. Πρακτικός πίνακας για τις ηλικίες και τα στάδια ανάπτυξης είναι διαθέσιμος, μεταξύ άλλων, ως παράρτημα του κώδικα προστασίας των παιδιών των Κάτω Χωρών. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://codevoorkinderrechten.waag.org/wp-content/uploads/2022/02/Code-voor-Kinderrechten-EN.pdf>

6.3.2 Διαθεσιμότητα ρυθμίσεων, δυνατοτήτων και λειτουργιών

59. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει:

- α) Να εξετάζουν αν ορισμένες ρυθμίσεις, δυνατότητες ή λειτουργίες θα πρέπει να αφαιρεθούν εντελώς από τους λογαριασμούς ανηλίκων και/ή αν οποιαδήποτε από τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις που ορίζονται στο προηγούμενο τμήμα 6.3.1 θα πρέπει να καθίσταται μη αναστρέψιμη ή αμετάβλητη για όλους τους ανηλίκους ή για ανηλίκους ορισμένων ηλικιών, με γνώμονα την ηλικία και την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους, καθώς και να αφαιρούν και/ή να καθιστούν μη αναστρέψιμες τέτοιου είδους ρυθμίσεις βάσει της εν λόγω αξιολόγησης. Κατά τη διενέργεια αυτής της αξιολόγησης, οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω ρυθμίσεις και λειτουργίες μπορούν να επηρεάσουν το υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην πλατφόρμα τους.
- β) Να διασφαλίζουν ότι, ανεξάρτητα από τις ρυθμίσεις λογαριασμού που επιλέγουν οι ανήλικοι:
 - i. κανένας λογαριασμός που δεν έχει γίνει δεκτός ως επαφή δεν μπορεί να εντοπίζει ή να επικοινωνεί εύκολα με ανηλίκους,
 - ii. τα προσωπικά στοιχεία επικοινωνίας των ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή του αριθμού τηλεφώνου, δεν γνωστοποιούνται ποτέ σε άλλους χρήστες, εκτός εάν το επιτρέπει ρητά ο ανήλικος,
 - iii. οι λογαριασμοί ανηλίκων δεν περιλαμβάνονται ποτέ σε προτάσεις προσθήκης επαφής προς ενήλικες, ούτε προτείνονται σε ανηλίκους λογαριασμοί ενηλίκων ή λογαριασμοί που ενδέχεται να είναι ψεύτικοι λογαριασμοί ανηλίκων,
 - iv. λογαριασμοί τους οποίους ο ανήλικος δεν έχει προηγουμένως αποδεχθεί ως επαφές δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να βλέπουν τις πληροφορίες προφίλ του, το βιογραφικό, τις δραστηριότητες και το ιστορικό του, όπως «likes» και «προβολές», λίστες φίλων και ακολούθων και λογαριασμούς που ακολουθεί ο ανήλικος, και ότι οι πληροφορίες αυτές καθίστανται πάντα

μη διαθέσιμες εάν ο λογαριασμός έχει αποκλειστεί ή δεν έχει γίνει αποδεκτός με οποιονδήποτε άλλον τρόπο.

- γ) Να διασφαλίζουν ότι στους ανηλίκους παρέχεται η δυνατότητα να περιορίζουν την ορατότητα της φωτογραφίας προφίλ τους και μεμονωμένων τμημάτων περιεχομένου που δημοσιεύουν, καθώς και η δυνατότητα να περιορίζουν την ορατότητα του περιεχομένου τους εν γένει.
- δ) Να διασφαλίζουν ότι στους ανηλίκους παρέχεται η δυνατότητα να αποδέχονται ή να απορρίπτουν οποιαδήποτε επισήμανση από άλλους χρήστες, σε περιεχόμενο, σχόλια ή με άλλο τρόπο.
- ε) Να εφαρμόζουν μέτρα για την πρόληψη της εκ παραδρομής αποδοχής ανεπιθύμητων επαφών από ανηλίκους, για παράδειγμα, απαιτώντας από τους χρήστες να περιλαμβάνουν μήνυμα όταν αποστέλλουν αίτημα επαφής σε ανήλικο.

6.4 Σχεδιασμός επιγραμμικής διεπαφής και άλλα εργαλεία

- 60. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα που επιτρέπουν στους ανηλίκους να έχουν τον έλεγχο της εμπειρίας τους στο διαδίκτυο αποτελούν αποτελεσματικό μέσο για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων για τους σκοπούς του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.
- 61. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των παρόχων VLOP και VLOSE σύμφωνα με το κεφάλαιο III τμήμα 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 και ανεξάρτητα από τις υποχρεώσεις των παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών όσον αφορά τον σχεδιασμό, την οργάνωση και τη λειτουργία των επιγραμμικών διεπαφών τους όπως απορρέουν από το άρθρο 25 του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να θεσπίζουν και να εφαρμόζουν λειτουργίες που επιτρέπουν στους ανηλίκους να αποφασίζουν πώς θα αλληλεπιδρούν με τις υπηρεσίες τους. Οι λειτουργίες αυτές θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη σωστή ισορροπία μεταξύ της αυτενέργειας των παιδιών και επαρκούς επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας. Μεταξύ άλλων, για παράδειγμα, οι πάροχοι θα πρέπει:

- α) Να διασφαλίζουν ότι ο σχεδιασμός της επιγραμμικής διεπαφής προσφέρει στους ανηλίκους εμπειρία κατάλληλη για την ηλικία τους.
- β) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι δεν εκτίθενται σε χαρακτηριστικά παραπειστικού σχεδιασμού των οποίων κύριος στόχος είναι να προσελκύσουν το ενδιαφέρον και τα οποία μπορεί να οδηγήσουν σε εκτεταμένη ή υπερβολική χρήση της πλατφόρμας ή σε προβληματικές ή ψυχαναγκαστικές συμπεριφορικές συνήθειες. Στα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνεται η δυνατότητα της επ' αόριστον περιήγησης, η περιττή απαίτηση εκτέλεσης συγκεκριμένης ενέργειας για τη λήψη επικαιροποιημένων πληροφοριών σχετικά με μια εφαρμογή, η αυτόματη ενεργοποίηση περιεχομένου βίντεο, ειδοποιήσεις που αποστέλλονται ανά συγκεκριμένα διαστήματα ώστε να ανακτήσουν την προσοχή των ανηλίκων, ειδοποιήσεις που είναι τεχνητές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προσποιούνται ότι προέρχονται από άλλο χρήστη, ή ειδοποιήσεις από μέσα κοινωνικής δικτύωσης σχετικά με περιεχόμενο με το οποίο ο χρήστης δεν έχει αλληλεπιδράσει ποτέ, ενδείξεις που υποδεικνύουν ότι κάτι εξαντλείται και/ή απαιτείται επείγουσα δράση ⁽⁵⁹⁾, καθώς και η δημιουργία εικονικών ανταμοιβών για την εκτέλεση (επαναλαμβανόμενων) ενεργειών στην πλατφόρμα.
- γ) Να εισάγουν εξατομικευμένα, εμφανή, εύκολα προσβάσιμα, εύχρηστα, φιλικά προς τα παιδιά και αποτελεσματικά εργαλεία διαχείρισης χρόνου με σκοπό την αύξηση της επίγνωσης των ανηλίκων σχετικά με τον χρόνο που αφιερώνουν σε επιγραμμικές πλατφόρμες. Για να είναι αποτελεσματικά τα εργαλεία αυτά, θα πρέπει να αποτρέπουν τους ανηλίκους από το να αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στην πλατφόρμα. Θα μπορούσαν επίσης να περιλαμβάνονται μηνύματα που παροτρύνουν τους ανηλίκους να κάνουν ασφαλέστερες επιλογές. Θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται συστηματικά ενεργές ειδοποιήσεις οι οποίες θα ενημερώνουν τους ανηλίκους σχετικά με τον χρόνο που αφιερώνουν στο διαδίκτυο.
- δ) Να διασφαλίζουν ότι όλα τα εργαλεία, οι δυνατότητες, οι λειτουργίες, οι ρυθμίσεις, οι υπενθυμίσεις, οι επιλογές και οι μηχανισμοί υποβολής αναφορών,

⁽⁵⁹⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η οδηγία 2005/29/EK απαγορεύει τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, μεταξύ άλλων στο παράρτημα Ι σημείο 7, με τις οποίες γίνεται ψευδής δήλωση ότι το προϊόν θα είναι διαθέσιμο για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, ή ότι θα διατίθεται μόνο υπό ειδικούς όρους επί πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να προκληθεί η λήψη άμεσης απόφασης και να στερηθεί από τους καταναλωτές η δυνατότητα ή ο χρόνος να προβούν σε τεκμηριωμένη επιλογή.

ανατροφοδότησης και καταγγελιών είναι φιλικά προς τα παιδιά, κατάλληλα για την ηλικία τους και εμφανή, ευπρόσιτα, κατανοητά και εύχρηστα για όλους τους ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων με αναπηρία και/ή πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας, και δεν απαιτούν αλλαγή συσκευής για την ολοκλήρωση οποιασδήποτε σχετικής ενέργειας.

ε) Να διασφαλίζουν ότι, εάν ενσωματωθούν σε επιγραμμική πλατφόρμα προσβάσιμη σε ανηλίκους λειτουργίες TN, όπως διαλογικά ρομπότ και φίλτρα TN, αυτές δεν ενεργοποιούνται αυτόματα και οι ανήλικοι δεν ενθαρρύνονται ούτε δελεάζονται να τις χρησιμοποιήσουν, καθώς και ότι τα εν λόγω συστήματα ανταποκρίνονται στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους και σχεδιάζονται κατά τρόπο ασφαλή για τους ανηλίκους. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι λειτουργίες TN θα πρέπει να διατίθενται σε επιγραμμικές πλατφόρμες προσβάσιμες σε ανηλίκους μόνο κατόπιν αξιολόγησης των κινδύνων που ενδέχεται να ενέχουν οι εν λόγω λειτουργίες TN για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων, και ότι θα πρέπει να είναι εύκολο να απενεργοποιηθούν, καθώς και να καθίσταται σαφές τότε δεν είναι απενεργοποιημένες.

στ) Να διασφαλίζουν την εφαρμογή τεχνικών μέτρων τα οποία προειδοποιούν⁽⁶⁰⁾ τους ανηλίκους ότι οι αλληλεπιδράσεις με μια λειτουργία TN διαφέρουν από τις ανθρώπινες αλληλεπιδράσεις και ότι οι λειτουργίες αυτές μπορούν να παρέχουν πληροφορίες που είναι πραγματολογικά ανακριβείς και μπορεί να είναι παραπλανητικές. Η προειδοποίηση αυτή θα πρέπει να είναι εμφανής, να συντάσσεται σε γλώσσα φιλική προς τα παιδιά και να είναι άμεσα προσβάσιμη από τη διεπαφή και καθ' όλη τη διάρκεια της αλληλεπίδρασης του ανηλίκου με τη λειτουργία TN. Για παράδειγμα, τα διαλογικά ρομπότ TN δεν θα πρέπει να παρουσιάζονται σε εμφανές σημείο, δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις προτεινόμενες επαφές ούτε να ομαδοποιούνται με χρήστες που βρίσκονται στις επαφές του ανηλίκου. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει να

⁽⁶⁰⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει την υποχρέωση των παρόχων συστημάτων TN που προορίζονται για άμεση αλληλεπίδραση με φυσικά πρόσωπα να διασφαλίζουν ότι αυτά σχεδιάζονται και αναπτύσσονται κατά τρόπο που επιτρέπει στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα να ενημερώνονται ότι αλληλεπιδρούν με σύστημα TN σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 (στο εξής: πράξη για την TN). Κάθε μέτρο που λαμβάνεται βάσει της παρούσας σύστασης θα πρέπει να νοείται σύμφωνα με τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμόρφωση με το άρθρο 50 παράγραφος 1 της πράξης για την TN και με την επιφύλαξη αυτών, συμπεριλαμβανομένου του οικείου συστήματος εποπτείας και επιβολής της νομοθεσίας.

διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι και οι κηδεμόνες τους έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν να εξαιρεθούν από τη χρήση διαλογικών ρομπότ TN και δεν θα πρέπει να ωθούνται στη χρήση των εν λόγω λειτουργιών ⁽⁶¹⁾. Οι εν λόγω λειτουργίες TN δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να επηρεάσουν ή να ωθήσουν τους ανηλίκους προς εμπορικό περιεχόμενο ή αγορές.

Κακή πρακτική

Η SadFriends είναι μια πλατφόρμα μέσω κοινωνικής δικτύωσης όπου τα προφίλ των ανηλίκων υπόκεινται στις ίδιες ρυθμίσεις με εκείνα των ενηλίκων. Κατά την εγγραφή, οι πληροφορίες και το περιεχόμενο του λογαριασμού των ανηλίκων είναι ορατά σε άλλους χρήστες εντός και εκτός της πλατφόρμας. Με τους ανηλίκους μπορούν να επικοινωνήσουν άλλοι χρήστες που δεν έχουν γίνει δεκτοί ως επαφές του ανηλίκου. Οι εν λόγω άλλοι χρήστες μπορούν να τους στείλουν μηνύματα και να σχολιάσουν το περιεχόμενό τους. Όταν οι ανήλικοι ενεργοποιούν τον εντοπισμό της γεωγραφικής θέσης για να μοιραστούν την τοποθεσία τους με τους φίλους τους, η θέση τους γίνεται ορατή σε όλους τους λογαριασμούς με τους οποίους είναι φίλοι και παραμένει ενεργοποιημένη ακόμα κι αφού αποσυνδεθούν, κάτι που σημαίνει ότι οι άλλοι χρήστες μπορούν να δουν πού βρίσκεται ο ανήλικος έως ότου εκείνος θυμηθεί να απενεργοποιήσει τον εντοπισμό της γεωγραφικής θέσης του.

Ως εκ τούτου, οι ανήλικοι αρχίζουν να αποτελούν στόχο για κακόβουλους παράγοντες στη SadFriends. Άγνωστοι ενήλικες προσεγγίζουν ανηλίκους και έχουν επαφή μαζί τους, καλλιεργώντας μια συναισθηματική σύνδεση και κερδίζοντας την εμπιστοσύνη τους. Οι ανήλικοι χειραγωγούνται μεθοδευμένα και εξαναγκάζονται να δημιουργήσουν και να μοιραστούν εικόνες σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών με τους κακοποιητές τους.

6.5 Συστήματα συστάσεων και λειτουργίες αναζήτησης

62. Τα συστήματα συστάσεων ⁽⁶²⁾ καθορίζουν τον τρόπο ιεράρχησης, βελτιστοποίησης και εμφάνισης πληροφοριών στους ανηλίκους. Κατά συνέπεια, τα συστήματα αυτά έχουν σημαντικό αντίκτυπο στο αν και σε τι βαθμό οι ανήλικοι έρχονται σε επαφή με ορισμένα είδη περιεχομένου, επαφών ή συμπεριφορών στο διαδίκτυο. Τα συστήματα συστάσεων ενδέχεται να δημιουργήσουν και να επιδεινώσουν τους κινδύνους για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων στο διαδίκτυο, για

⁽⁶¹⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις απαγορευμένες πρακτικές τεχνητής νοημοσύνης θεσπίστηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 (πράξη για την TN).

⁽⁶²⁾ Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 στοιχείο ιθ) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, τα συστήματα συστάσεων περιλαμβάνουν συστήματα που χρησιμοποιούνται για συστάσεις περιεχομένου, συστάσεις προϊόντων, συστάσεις διαφήμισης, συστάσεις επαφών, αυτόματη συμπλήρωση αναζήτησης και αποτελέσματα.

παράδειγμα, με τη μεγέθυνση περιεχομένου που μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων ⁽⁶³⁾).

63. Η Επιτροπή υπενθυμίζει τις υποχρεώσεις που έχουν όλοι οι πάροχοι όλων των κατηγοριών επιγραμμικών πλατφορμών όσον αφορά τη διαφάνεια των συστημάτων συστάσεων σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 και τις πρόσθετες απαιτήσεις για τους παρόχους VLOP και VLOSE βάσει του άρθρου 34 παράγραφος 1, του άρθρου 35 παράγραφος 1 και του άρθρου 38 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 στο πλαίσιο αυτό ⁽⁶⁴⁾.
64. Προκειμένου να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας ειδικά για τους ανηλίκους, όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να θεσπίσουν τα ακόλουθα μέτρα:

6.5.1 Διενέργεια δοκιμών και προσαρμογή του σχεδιασμού και της λειτουργίας των συστημάτων συστάσεων για ανηλίκους

65. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους που χρησιμοποιούν συστήματα συστάσεων κατά την παροχή της υπηρεσίας τους θα πρέπει:

⁽⁶³⁾ Munn, L. (2020). Angry by design: Toxic communication and technical architectures. *Humanities and Social Sciences Communications*, 7(53). Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://doi.org/10.1057/s41599-020-00550-7>. Milli, S. et al. (2025). Engagement, user satisfaction, and the amplification of divisive content on social media. *PNAS Nexus*, 4(3) pgaf062. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://doi.org/10.1093/pnasnexus/pgaf062>. Piccardi, T. et al. (2024). Social Media Algorithms Can Shape Affective Polarization via Exposure to Antidemocratic Attitudes and Partisan Animosity. Διατίθεται στη διεύθυνση: 10.48550/arXiv.2411.14652. Harriger, J. A., Evans, J. L., Thompson, J. K., & Tylka, T. L. (2022). The dangers of the rabbit hole: Reflections on social media as a portal into a distorted world of edited bodies and eating disorder risk and the role of algorithms. *Body Image*, 41, 292-297. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2022.03.007>. Διεθνής Αμνηστία. (2023). Driven into darkness: How TikTok's 'For You' feed encourages self-harm and suicidal ideation. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.amnesty.org/en/documents/pol40/7350/2023/en/>. Hilbert, M., Ahmed, S., Cho, J., & Chen, Y. (2024). #BigTech @Minors: Social media algorithms quickly personalize minors' content, lacking equally quick protection. Διατίθεται στη διεύθυνση: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4674573>. Sala, A., Porcaro, L., Gómez, E. (2024). Social Media Use and adolescents' mental health and well-being: An umbrella review, *Computers in Human Behavior Reports*, Volume 14, 100404, ISSN 2451-9588. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://doi.org/10.1016/j.chbr.2024.100404>.

⁽⁶⁴⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει επίσης ότι ο σχεδιασμός και η λειτουργία των συστημάτων συστάσεων μπορούν να επηρεαστούν και από άλλες ενωσιακές ή εθνικές νομοθετικές πράξεις, με σκοπό τη διασφάλιση της προστασίας των έννομων συμφερόντων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, ώστε να συμβάλουν σε υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο.

- α) Να διενεργούν δοκιμές και να προσαρμόζουν τακτικά τα συστήματα συστάσεων τους με σκοπό την ενίσχυση της ιδιωτικότητας, της ασφάλειας και της προστασίας των ανηλίκων και σύμφωνα με την επανεξέταση κινδύνων που προβλέπεται στο τμήμα 5, η οποία περιλαμβάνει συνεκτίμηση των ευρύτερων δικαιωμάτων των παιδιών. Οι εν λόγω δοκιμές και προσαρμογές θα πρέπει να διενεργούνται κατόπιν διαβούλευσης με ανηλίκους, κηδεμόνες και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.
- β) Να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανάγκες, τα χαρακτηριστικά, τις αναπηρίες και τις πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας των ανηλίκων, λαμβάνοντας επίσης δεόντως υπόψη την ηλικιακή ομάδα τους, κατά τον καθορισμό των στόχων, των παραμέτρων και των στρατηγικών αξιολόγησης των συστημάτων συστάσεων. Θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στις παραμέτρους και τις μετρήσεις που σχετίζονται με την ακρίβεια, τη διαφορετικότητα, τη συμπεριληπτικότητα και τη δικαιοσύνη.
- γ) Να διασφαλίζουν ότι τα συστήματα συστάσεων δεν βασίζονται στη συλλογή συμπεριφορικών δεδομένων που καταγράφουν τις δραστηριότητες του ανηλίκου εκτός της πλατφόρμας.
- δ) Να διασφαλίζουν ότι, εάν ένα σύστημα συστάσεων βασίζεται στην επεξεργασία συμπεριφορικών δεδομένων σχετικά με έναν ανήλικο, οι προτάσεις συγκεκριμένων πληροφοριών προς τους ανήλικους αποδέκτες της υπηρεσίας ή η ιεράρχηση των εν λόγω πληροφοριών δεν βασίζονται στην επεξεργασία συμπεριφορικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι τόσο εκτεταμένα ώστε να αποτυπώνουν το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων του ανηλίκου στην πλατφόρμα, κάτι που μπορεί να δημιουργήσει το αίσθημα συνεχούς παρακολούθησης της ιδιωτικής ζωής του ανηλίκου.
- ε) Να διασφαλίζουν ότι τα συστήματα συστάσεων βασίζονται σε «έμμεσες ενδείξεις ενδιαφέροντος βάσει της αλληλεπίδρασης» μόνο αφού αξιολογήσουν αν αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και της διαφάνειας, και υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω χρήση είναι σαφώς καθορισμένη και υπόκειται σε κατάλληλες διασφαλίσεις, όπως ορίζονται περαιτέρω στις ανωτέρω συστάσεις.

στ) Για τους σκοπούς των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, ως «έμμεσες ενδείξεις ενδιαφέροντος βάσει της αλληλεπίδρασης» νοούνται οι ενδείξεις και τα δεδομένα από όπου συνάγονται οι προτιμήσεις των χρηστών με βάση τις δραστηριότητές τους (συμπεριφορά περιήγησης σε πλατφόρμα), όπως ο χρόνος που αφιερώνουν οι χρήστες για την προβολή περιεχομένου και η αναλογία κλικ μετάβασης.

ζ) Να δίνουν προτεραιότητα στις «ρητές ενδείξεις ενδιαφέροντος που παρέχονται από τον χρήστη» για τον προσδιορισμό του περιεχομένου που εμφανίζεται και προτείνεται στους ανηλίκους. Η επιλογή των εν λόγω ενδείξεων θα πρέπει να αιτιολογείται με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου, λαμβανομένων υπόψη των αρχών της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και της διαφάνειας, κάτι που θα συμβάλει στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων. Για τους σκοπούς των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, ως «ρητές ενδείξεις ενδιαφέροντος που παρέχονται από τον χρήστη» νοούνται τα σχόλια και οι αλληλεπιδράσεις των χρηστών που υποδεικνύουν τις ρητές προτιμήσεις των χρηστών, τόσο τις θετικές όσο και τις αρνητικές, οι οποίες περιλαμβάνουν την εκούσια και συνειδητή επιλογή θεμάτων ενδιαφέροντος, τη συμπλήρωση ερευνών, την υποβολή αναφορών⁽⁶⁵⁾ και άλλους δείκτες που βασίζονται στην ποιότητα.

η) Να εφαρμόσουν μέτρα για την πρόληψη της έκθεσης των ανηλίκων σε συστάσεις περιεχομένου που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την προστασία τους, ιδίως όταν τις συναντούν επανειλημμένα, όπως περιεχόμενο που προωθεί μη ρεαλιστικά πρότυπα ομορφιάς ή δίαιτας, περιεχόμενο που εξυμνεί ή υποβαθμίζει ζητήματα ψυχικής υγείας, όπως άγχος ή κατάθλιψη, περιεχόμενο που εισάγει διακρίσεις, περιεχόμενο ριζοσπαστικοποίησης και αγγχογόνο περιεχόμενο που απεικονίζει βία ή ενθαρρύνει τους ανηλίκους να επιδίδονται σε επικίνδυνες δραστηριότητες. Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται περιεχόμενο που έχει αναφερθεί ή επισημανθεί από χρήστες, αξιόπιστες πηγές επισήμανσης

⁽⁶⁵⁾ Για παράδειγμα, κατά την κατάταξη των συστημάτων συστάσεων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι παρατηρήσεις των ανηλίκων σχετικά με περιεχόμενο, δραστηριότητες, άτομα, λογαριασμούς ή ομάδες που τους κάνουν να αισθάνονται άβολα ή τα οποία επιθυμούν να βλέπουν περισσότερο ή λιγότερο. Οι επιλογές αυτές θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν φράσεις όπως «Δείξε μου λιγότερα/περισσότερα», «Δεν θέλω να βλέπω/Δεν ενδιαφέρομαι για», «Δεν θέλω να βλέπω περιεχόμενο από αυτόν τον λογαριασμό», «Αυτό με κάνει να αισθάνομαι άβολα», «Απόκρυψη», «Αυτό δεν μου αρέσει» ή «Αυτό δεν είναι για μένα». Βλ. επίσης τμήμα 7.1 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την υποβολή αναφορών, παρατηρήσεων και καταγγελιών από χρήστες.

παράνομου περιεχομένου ή άλλους παράγοντες ή εργαλεία ελέγχου περιεχομένου, και του οποίου η νομιμότητα και η συμμόρφωσή του με τους όρους και τις προϋποθέσεις της πλατφόρμας δεν έχουν ακόμη επαληθευτεί, σύμφωνα με τις σχετικές υποχρεώσεις βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 και με το τμήμα 6.7.

- θ) Να εφαρμόσουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα συστήματα συστάσεων δεν επιτρέπουν ούτε διευκολύνουν τη διάδοση παράνομου περιεχομένου ή τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων εις βάρος ανηλίκων και από ανηλίκους.
- ι) Να διασφαλίζουν ότι τα αποτελέσματα αναζήτησης και οι προτάσεις επαφών για ανηλίκους δίνουν προτεραιότητα σε λογαριασμούς των οποίων η ταυτότητα έχει επαληθευτεί και οι επαφές συνδέονται με το δίκτυο του ανηλίκου, ή οι επαφές ανήκουν στην ίδια ηλικιακή ομάδα με τον ανήλικο.
- ια) Να διασφαλίζουν ότι οι λειτουργίες αναζήτησης, οι οποίες περιλαμβάνουν ενδεικτικά την αυτόματη συμπλήρωση κειμένου στη γραμμή αναζήτησης, προτεινόμενους όρους και φράσεις-κλειδιά, δεν προτείνουν περιεχόμενο που είναι παράνομο και/ή θεωρείται επιβλαβές για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια ή την προστασία των ανηλίκων, για παράδειγμα μέσω του αποκλεισμού όρων αναζήτησης που είναι γνωστό ότι ενεργοποιούν περιεχόμενο το οποίο θεωρείται επιβλαβές για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και/ή την προστασία των ανηλίκων, όπως συγκεκριμένες λέξεις, αργκό φρασεολογία, hashtag ή emoji ⁽⁶⁶⁾. Όταν οι αναζητήσεις αφορούν τέτοιου είδους περιεχόμενο, οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει να ανακατευθύνουν τους ανηλίκους σε κατάλληλους πόρους υποστήριξης και τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας.

6.5.2 Έλεγχος και ενδυνάμωση των χρηστών

- 66. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους που χρησιμοποιούν συστήματα συστάσεων, κατά την παροχή της υπηρεσίας τους, θα

⁽⁶⁶⁾ Παραδείγματα όρων περιλαμβάνονται στη δέσμη γνώσεων για την καταπολέμηση των διαδικτυακών πωλήσεων ναρκωτικών, η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο και συγκεντρώνει περισσότερους από 3 500 όρους, emoji και αργκό φράσεις που χρησιμοποιούνται από διακινητές ναρκωτικών για τη διαδικτυακή πώληση ναρκωτικών —βλ. παραπομπή στον οδικό χάρτη για την καταπολέμηση του εμπορίου ναρκωτικών και του οργανωμένου εγκλήματος στην ΕΕ, [COM(2023) 641 final].

πρέπει να λαμβάνουν τα ακόλουθα μέτρα για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων:

- α) Να παρέχουν στους ανηλίκους τη δυνατότητα να επαναφέρουν πλήρως και οριστικά τη συνιστώμενη ροή περιεχομένου τους.
- β) Στο πλαίσιο της ιεράρχησης των παραμέτρων και των δεικτών μέτρησης που σχετίζονται με την ακρίβεια, τη διαφορετικότητα, τη συμπεριληπτικότητα και τη δικαιοσύνη, να παρέχουν πληροφορίες και να ωθούν τους ανηλίκους στην αναζήτηση νέου περιεχομένου μετά από ορισμένο βαθμό αλληλεπίδρασης με το σύστημα συστάσεων.
- γ) Να αξιολογούν αν, υπό το πρίσμα των ειδικών χαρακτηριστικών της πλατφόρμας και προκειμένου να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην εν λόγω πλατφόρμα, κρίνεται σκόπιμο να διασφαλίσουν ότι οι ανήλικοι μπορούν να προβούν σε μια επιλογή του συστήματος συστάσεων τους η οποία δεν βασίζεται στην κατάρτιση προφίλ. Η παρούσα σύσταση δεν θίγει τις υποχρεώσεις των παρόχων VLOP και VLOSE βάσει του άρθρου 38 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.
- δ) Σε περίπτωση που, ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που αναφέρεται στο σημείο ανωτέρω ή ως αποτέλεσμα των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 38 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 σε σχέση με τους παρόχους VLOP και VLOSE, έχουν εφαρμόσει επιλογή του συστήματος συστάσεων τους η οποία δεν βασίζεται στην κατάρτιση προφίλ, να αξιολογούν αν αυτό θα πρέπει να παρέχεται ως προεπιλεγμένη ρύθμιση και, εάν το κρίνουν σκόπιμο, να θεσπίζουν τις αναγκαίες διασφαλίσεις και μέτρα διαφάνειας για να ενημερώσουν τους ανηλίκους σχετικά με την εν λόγω επιλογή και τις πιθανές συνέπειες της απενεργοποίησης της εν λόγω προεπιλεγμένης ρύθμισης.
- ε) Να διασφαλίζουν ότι οι σχετικοί μηχανισμοί υποβολής αναφορών και ανατροφοδότησης που ορίζονται στο τμήμα 7.1 έχουν ταχύ, άμεσο και διαρκή αντίκτυπο στις παραμέτρους, στην επεξεργασία και στα αποτελέσματα των συστημάτων συστάσεων. Αυτό περιλαμβάνει τη μόνιμη αφαίρεση του αναφερόμενου περιεχομένου και των αναφερόμενων επαφών από τις συστάσεις (συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου που αναφέρεται για κρυμμένες και

αποκλεισμένες/αναφερθείσες επαφές) και τη μείωση της προβολής παρόμοιου περιεχομένου και παρόμοιων λογαριασμών.

67. Εκτός από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, και για τους παρόχους VLOP και VLOSE, τις ενισχυμένες υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα άρθρα 34, 35 και 38 του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει:

- α) Να διασφαλίζουν ότι τυχόν ρυθμίσεις και πληροφορίες που παρέχονται σε ανηλίκους σχετικά με τα συστήματα συστάσεών τους, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των όρων και προϋποθέσεών τους, παρουσιάζονται με φιλικό προς τα παιδιά και προσβάσιμο τρόπο, ανάλογα με την ηλικία και την εξελισσόμενη ωριμότητα του παιδιού, και σε γλώσσα που θα μπορούσαν να κατανοήσουν (για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. τμήμα 6.4 σχετικά με τον σχεδιασμό της επιγραμμικής διεπαφής και άλλα εργαλεία και τμήμα 8.4 σχετικά με τη διαφάνεια).
- β) Να εξηγούν ουσιαστικά τους λόγους για τους οποίους τους έχει προταθεί κάθε συγκεκριμένο περιεχόμενο, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν και τους δείκτες χρήστη που συλλέχθηκαν για τη συγκεκριμένη σύσταση.
- γ) Να προσφέρουν στους ανηλίκους, με προσβάσιμο τρόπο και σε γλώσσα και σχεδιασμό φιλικά προς τα παιδιά, επιλογές τροποποίησης ή επιρροής των παραμέτρων των συστημάτων συστάσεών τους, για παράδειγμα, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να επιλέγουν κατηγορίες περιεχομένου και δραστηριότητες που τους ενδιαφέρουν περισσότερο ή λιγότερο, μαζί με επεξηγήσεις σε γλώσσα φιλική προς τα παιδιά. Αυτή η δυνατότητα θα πρέπει να παρέχεται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας δημιουργίας λογαριασμού και τακτικά καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου που περνά ο ανήλικος στην πλατφόρμα. Οι προτιμήσεις αυτές θα πρέπει να επηρεάζουν άμεσα τις συστάσεις που παρέχονται από το σύστημα, ώστε να διασφαλίζεται ότι ανταποκρίνονται περισσότερο στην ηλικία και στο βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου ⁽⁶⁷⁾.

⁽⁶⁷⁾ Βλ. άρθρο 27 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.

6.6 Εμπορικές πρακτικές

68. Οι ανήλικοι είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι στον πειστικό χαρακτήρα των εμπορικών πρακτικών και έχουν το δικαίωμα να προστατεύονται από τις πρακτικές οικονομικής εκμετάλλευσης⁽⁶⁸⁾ που εφαρμόζονται από επιγραμμικές πλατφόρμες. Έρχονται αντιμέτωποι με εμπορικές πρακτικές που εφαρμόζονται από επιγραμμικές πλατφόρμες, οι οποίες χρησιμοποιούν ποικίλες, δυναμικές και εξατομικευμένες πειστικές τακτικές μέσω, για παράδειγμα, διαφήμισης, τοποθέτησης προϊόντων, χρήσης νομισμάτων εντός εφαρμογής, εμπορικής προώθησης από επηρεαστές γνώμης και πρακτικών χορηγίας ή ώθησης με τη χρήση TN⁽⁶⁹⁾ ⁽⁷⁰⁾. Το φαινόμενο αυτό μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων κατά τη χρήση των υπηρεσιών μιας επιγραμμικής πλατφόρμας.
69. Σύμφωνα με το υφιστάμενο οριζόντιο νομικό πλαίσιο, ιδίως την οδηγία 2005/29/EK για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που εφαρμόζεται πλήρως σε όλες τις εμπορικές πρακτικές έναντι και των ανηλίκων⁽⁷¹⁾ και τους ειδικότερους κανόνες του

⁽⁶⁸⁾ Επιτροπή του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Γενικό Σχόλιο αριθ. 25, παράγραφος 112· UNICEF. (2019). Έγγραφο συζήτησης: Ψηφιακό μάρκετινγκ και δικαιώματα των παιδιών. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.unicef.org/childrightsandbusiness/media/256/file/Discussion-Paper-Digital-Marketing.pdf>.

⁽⁶⁹⁾ Αυτό τους δυσκολεύει, για παράδειγμα, να διακρίνουν το εμπορικό από το μη εμπορικό περιεχόμενο, να αντιστέκονται στην πίεση που δέχονται από τους συνομηλίκους τους για να αγοράσουν περιεχόμενο εντός του παιχνιδιού ή εντός της εφαρμογής το οποίο είναι ελκυστικό για τους ανηλίκους ή ακόμα και απαραίτητο για την πρόοδο του παιχνιδιού, ή να αντιληφθούν την πραγματική συναλλαγματική αξία των νομισμάτων εντός της εφαρμογής ή ότι η εμφάνιση του πλέον επιθυμητού περιεχομένου, όπως αναβαθμίσεις, χάρτες και άβαταρ, μπορεί να είναι λιγότερο συχνή σε τυχαιοποιημένες αγορές εντός εφαρμογής ή εντός παιχνιδιού απ' ό,τι το λιγότερο επιθυμητό περιεχόμενο.

⁽⁷⁰⁾ M. Ganapini, E. Panai (2023) *An Audit Framework for Adopting AI-Nudging on Children*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://arxiv.org/pdf/2304.14338>

⁽⁷¹⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, ο κανονισμός αυτός ισχύει με την επιφύλαξη της οδηγίας 2010/13/ΕΕ, του ενωσιακού δικαίου για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/784, του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1148, του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150, του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των καταναλωτών και την ασφάλεια των προϊόντων (συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2005/29/ΕΕ και του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), του ενωσιακού δικαίου στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις, του ενωσιακού δικαίου στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, και της οδηγίας σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Επιπλέον, δεν θίγει την εφαρμογή της οδηγίας 2000/31/ΕΚ. Σύμφωνα με το άρθρο 91 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, ανατίθεται στην Επιτροπή η εντολή να διενεργήσει αξιολόγηση και να υποβάλει έκθεση, έως τις 17 Νοεμβρίου 2025, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο παρών κανονισμός αλληλεπιδρά με άλλες νομικές πράξεις, ιδίως με τις προαναφερθείσες πράξεις.

κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 για τη διαφήμιση (άρθρο 26, άρθρο 28 παράγραφος 2 και άρθρο 39) και τα παραπλανητικά μοτίβα (άρθρο 25), και με την επιφύλαξη αυτών, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να λαμβάνουν τα ακόλουθα μέτρα για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία τους για τους σκοπούς του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065:

- α) Να διασφαλίζουν ότι η έλλειψη παιδείας των ανηλίκων σχετικά με τις εμπορικές πρακτικές δεν γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, τα τρωτά σημεία και την περιορισμένη ικανότητα των ανηλίκων να αλληλεπιδρούν με κριτική σκέψη με τις εμπορικές πρακτικές στην πλατφόρμα, καθώς και να παρέχουν σχετική στήριξη ⁽⁷²⁾.
- β) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι δεν εκτίθενται σε επιβλαβείς, αντιδεοντολογικές και παράνομες διαφημίσεις ⁽⁷³⁾. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται, για παράδειγμα, την εξέταση της καταλληλότητας των διαφημιστικών εκστρατειών για διάφορες ηλικιακές ομάδες, την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεών τους και τη λήψη κατάλληλων μέτρων ασφάλειας για την προστασία των ανηλίκων, καθώς και για τη διασφάλιση της πρόσβασής τους σε πληροφορίες που είναι προς το βέλτιστο συμφέρον τους ⁽⁷⁴⁾.
- γ) Να επανεξετάζουν τακτικά τα σχετικά μέτρα προστασίας κατόπιν διαβούλευσης με ανηλίκους, κηδεμόνες και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

⁽⁷²⁾ Η UNICEF παρέχει πόρους και καθοδήγηση σε πλατφόρμες που σχετίζονται με το οικοσύστημα του ψηφιακού μάρκετινγκ, συμπεριλαμβανομένου του εγγράφου συζήτησης της UNICEF (2025) σχετικά με το ψηφιακό μάρκετινγκ και τα δικαιώματα των παιδιών, διατίθεται στη διεύθυνση <https://www.unicef.org/childrightsandbusiness/workstreams/responsible-technology/digital-marketing>.

⁽⁷³⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, για παράδειγμα, οι έμποροι υπόκεινται στην απαγόρευση του άρθρου 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2005/29/EK για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και ότι το σημείο 28 του παραρτήματος I της οδηγίας απαγορεύει την άμεση πιεστική πρόσκληση προς τα παιδιά να αγοράσουν ή να πείσουν τους γονείς τους ή άλλα ενήλικα άτομα να τους αγοράσουν διαφημιζόμενα προϊόντα. Αυτή η εμπορική συμπεριφορά θεωρείται σε κάθε περίπτωση αθέμιτη.

⁽⁷⁴⁾ Το Γενικό Σχόλιο αριθ. 25 (2021) της Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού σε σχέση με το ψηφιακό περιβάλλον προβλέπει ότι το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού θα πρέπει να «αποτελεί πρωταρχικό μέλημα κατά τη ρύθμιση των διαφημίσεων και των εμπορικών προωθήσεων που απευθύνονται σε παιδιά και είναι προσβάσιμες σε αυτά. Η χορηγία, η τοποθέτηση προϊόντων και όλες οι άλλες μορφές εμπορικού περιεχομένου θα πρέπει να διακρίνονται σαφώς από κάθε άλλο περιεχόμενο και δεν θα πρέπει να διαιωνίζουν έμφυλα ή φυλετικά στερεότυπα.».

- δ) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι δεν εκτίθενται σε υπερβολικό συνολικό όγκο, συχνότητα και σύσταση εμπορικού περιεχομένου, κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε υπερβολικές ή ανεπιθύμητες δαπάνες ή εθιστικές συμπεριφορές και να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία τους.
- ε) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι δεν εκτίθενται σε συστήματα ΤΝ τα οποία είναι ενσωματωμένα στην πλατφόρμα και επηρεάζουν ή κατευθύνουν τα παιδιά για εμπορικούς σκοπούς, ιδίως μέσω διαλογικών ή συμβουλευτικών μορφών, όπως τα διαλογικά ρομπότ (chatbot) ⁽⁷⁵⁾.
- στ) Να διασφαλίζουν ότι οι δηλώσεις εμπορικής επικοινωνίας είναι ευδιάκριτες, φιλικές προς τα παιδιά, κατάλληλες για την ηλικία τους και προσβάσιμες (βλ. τμήμα 8.4 σχετικά με τη διαφάνεια) και χρησιμοποιούνται με συνέπεια σε ολόκληρη την υπηρεσία, για παράδειγμα με τη χρήση εικονιδίου ή παρόμοιας ένδειξης για να επισημαίνεται σαφώς ότι το περιεχόμενο αποτελεί διαφήμιση ⁽⁷⁶⁾. Τα ανωτέρω θα πρέπει να ελέγχονται και να επανεξετάζονται τακτικά σε διαβούλευση με ανηλίκους, τους κηδεμόνες τους και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.
- ζ) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι δεν εκτίθενται στην εμπορική προώθηση και την κοινοποίηση προϊόντων ή υπηρεσιών που μπορούν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία τους, μεταξύ άλλων όπως προσδιορίζονται στην εξέταση κινδύνων του παρόχου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνδέονται με αρνητικές επιπτώσεις στη σωματική και ψυχική τους υγεία (βλ. τμήμα 5 σχετικά με την εξέταση κινδύνων).

⁽⁷⁵⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα εν λόγω συστήματα ΤΝ θα μπορούσαν να συνιστούν απαγορευμένες πρακτικές βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689, εάν εκμεταλλεύονται τρωτά σημεία παιδιών κατά τρόπο που προκαλεί ή είναι ευλόγως πιθανό να προκαλέσει σημαντική βλάβη. Τυχόν μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα σύσταση θα πρέπει να υπερβαίνουν τα μέτρα που λαμβάνονται για την πρόληψη της εφαρμογής της εν λόγω απαγόρευσης. Η εποπτεία και η επιβολή των μέτρων που λαμβάνονται για τη συμμόρφωση με το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 εξακολουθούν να εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αρμόδιων αρχών δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.

⁽⁷⁶⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 2005/29/ΕΚ, η γνωστοποίηση του εμπορικού στοιχείου πρέπει να είναι σαφής και κατάλληλη, λαμβανομένου υπόψη του μέσου στο οποίο πραγματοποιείται το μάρκετινγκ, συμπεριλαμβανομένων του πλαισίου, της τοποθέτησης, της χρονικής στιγμής, της διάρκειας, της γλώσσας ή του κοινού-στόχου. Βλ. επίσης τις [κατευθυντήριες γραμμές για την ερμηνεία και την εφαρμογή της οδηγίας 2005/29/ΕΚ](#).

- η) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι δεν εκτίθενται σε κρυφές ή συγκεκαλυμμένες διαφημίσεις, είτε αυτές τοποθετούνται από τον πάροχο της επιγραμμικής πλατφόρμας είτε από τους χρήστες της υπηρεσίας⁽⁷⁷⁾. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών υποχρεούνται επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, να παρέχουν στους αποδέκτες της υπηρεσίας τη λειτουργική δυνατότητα να δηλώνουν αν το περιεχόμενο που παρέχουν αποτελεί ή περιέχει εμπορική επικοινωνία⁽⁷⁸⁾. Παραδείγματα συγκεκαλυμμένων εμπορικών ανακοινώσεων μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τοποθετήσεις προϊόντων από επηρεαστές γνώμης, επιδείξεις προϊόντων και άλλες μορφές διακριτικής προώθησης που ενδέχεται να εξαπατούν ή να χειραγωγούν τους ανηλίκους ώστε να αγοράσουν προϊόντα ή υπηρεσίες.
- θ) Να διασφαλίζουν ότι τα παιδιά δεν εκτίθενται σε τεχνικές που μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της διαφάνειας των οικονομικών συναλλαγών και μπορεί να είναι παραπλανητικές για τους ανηλίκους, όπως ορισμένα εικονικά νομίσματα⁽⁷⁹⁾ και άλλες μάρκες ή κέρματα, που μπορούν να ανταλλάσσονται με πραγματικό χρήμα (ή, κατά περίπτωση, για την αγορά άλλου εικονικού νομίσματος) και να χρησιμοποιούνται για την αγορά εικονικών αντικειμένων, με αποτέλεσμα να προκαλούνται επίσης ανεπιθύμητες δαπάνες⁽⁸⁰⁾.
- ι) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι, όταν επισκέπτονται και χρησιμοποιούν επιγραμμικές πλατφόρμες ή μέρη και δυνατότητές τους που παρουσιάζονται ή

⁽⁷⁷⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το άρθρο 7 παράγραφος 2 και το παράρτημα Ι σημείο 22 της οδηγίας 2005/29/ΕΚ απαγορεύουν τον ψευδή ισχυρισμό ή τη δημιουργία της εντύπωσης ότι ο εμπορευόμενος δεν ενεργεί για σκοπούς που συνδέονται με την εμπορική δραστηριότητά του, την επιχείρηση, την τέχνη ή το επιτήδευμά του, ή υποδύμενος ψευδώς τον καταναλωτή. Υπενθυμίζει επίσης την οδηγία 2010/13/ΕΕ που απαγορεύει τις άμεσες πιεστικές προσκλήσεις προς ανηλίκους για την αγορά ή ενοικίαση προϊόντος ή υπηρεσίας, την άμεση ενθάρρυνσή τους να πείσουν τους γονείς τους ή άλλους για την αγορά των διαφημιζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, ή την εκμετάλλευση της ιδιαίτερης εμπιστοσύνης των ανηλίκων στους γονείς, τους διδάσκοντες ή σε άλλα πρόσωπα. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, ο κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2005/29/ΕΚ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά.

⁽⁷⁸⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει επίσης ότι η οδηγία 2010/13/ΕΕ προβλέπει ότι οι πλατφόρμες διαμοιρασμού βίντεο πρέπει να διαθέτουν τη λειτουργική δυνατότητα να δηλώνεται ότι το περιεχόμενο που αναφορτώνεται περιέχει οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις.

⁽⁷⁹⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η έννοια του εικονικού νομίσματος ορίζεται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/843 για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

⁽⁸⁰⁾ Το παράδειγμα που χρησιμοποιείται στην παρούσα σύσταση είναι άνευ σημασίας ως προς οιονδήποτε νομικό χαρακτηρισμό ή ορισμό νομισμάτων εντός παιχνιδιού στο ισχύον δίκαιο της Ένωσης και/ή οιαδήποτε ερμηνεία του σχετικά με τις επιπτώσεις της χρήσης των εν λόγω μέσων.

εμφανίζονται ως δωρεάν⁽⁸¹⁾, δεν εκτίθενται σε αγορές εντός της εφαρμογής ή εντός του παιχνιδιού οι οποίες είναι ή φαίνεται ότι είναι απαραίτητες για την πρόσβαση στην υπηρεσία ή τη χρήση της. Εάν οι ανήλικοι εκτίθενται σε οποιαδήποτε άλλη αγορά εντός της εφαρμογής ή εντός του παιχνιδιού, η τιμή θα πρέπει πάντα να εμφανίζεται στο εθνικό νόμισμα.

- ια) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι δεν εκτίθενται σε πρακτικές που μπορούν να οδηγήσουν σε υπερβολικές ή ανεπιθύμητες δαπάνες ή σε υπερβολική χρήση της πλατφόρμας ή σε ψυχαναγκαστικές ή εθιστικές συμπεριφορές, διασφαλίζοντας ότι οι ανήλικοι δεν εκτίθενται σε εικονικά αντικείμενα, όπως επί πληρωμή σεντούκια θησαυρού, άλλα προϊόντα, όταν αυτά προσφέρουν τυχαία ή απρόβλεπτα αποτελέσματα ή λειτουργίες που θυμίζουν τυχερά παιχνίδια, και εισάγοντας διαχωρισμό ή τριβή μεταξύ του περιεχομένου και της αγοράς συναφών προϊόντων.
- ιβ) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι δεν εκτίθενται σε τεχνικές χειριστικού σχεδιασμού⁽⁸²⁾, όπως εξάντληση/σπανιότητα⁽⁸³⁾, περιοδικές ή τυχαίες ανταμοιβές, ή τεχνικές παραπειστικού σχεδιασμού⁽⁸⁴⁾ που μπορούν να οδηγήσουν σε υπερβολικές, παρορμητικές ή ανεπιθύμητες δαπάνες ή εθιστικές συμπεριφορές.
- ιγ) Να διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι δεν εκτίθενται σε ανεπιθύμητες αγορές, π.χ. εξετάζοντας το ενδεχόμενο χρήσης αποτελεσματικών εργαλείων για κηδεμόνες ή απαιτώντας την εξέταση ή τη συγκατάθεση των κηδεμόνων για οποιαδήποτε

⁽⁸¹⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η οδηγία 2005/29/EK στο παράρτημα I σημείο 20 απαγορεύει την περιγραφή του προϊόντος ως «δωρεάν», «χωρίς επιβάρυνση» ή αντίστοιχη αν ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει άλλη πληρωμή πλην του αναπόφευκτου κόστους για την απάντηση στην εμπορική πρακτική ή για την παραλαβή ή την παράδοση του αντικειμένου.

⁽⁸²⁾ Όπως ορίζονται στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2, η απαγόρευση του άρθρου 25 παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε πρακτικές που καλύπτονται από την οδηγία 2005/29/EK ή τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

⁽⁸³⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η οδηγία 2005/29/EK στο παράρτημα I σημείο 7 απαγορεύει την ψευδή δήλωση ότι το προϊόν θα είναι διαθέσιμο για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, ή ότι θα διατίθεται μόνο υπό ειδικούς όρους επί πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να προκληθεί η λήψη άμεσης απόφασης και να στερηθεί από τους καταναλωτές η δυνατότητα ή ο χρόνος να προβούν σε τεκμηριωμένη επιλογή. Ως εκ τούτου, οι έμποροι υπόκεινται στην απαγόρευση χρήσης τεχνικών εξάντλησης/σπανιότητας, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών σπανιότητας.

⁽⁸⁴⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, στην περίπτωση των παιχνιδιών, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 της οδηγίας 2005/29/EK, οι έμποροι δεν θα πρέπει να εκμεταλλεύονται συμπεριφορικές προδιαθέσεις ή να εισάγουν στοιχεία χειραγώγησης που σχετίζονται, π.χ. με τη χρονική στιγμή των προσφορών εντός του παιχνιδιού (π.χ. προσφορά μικροσυναλλαγών σε κρίσιμες στιγμές του παιχνιδιού), ή τη χρήση οπτικών και ακουστικών εφέ για την άσκηση αδικαιολόγητης πίεσης στον παίκτη.

οικονομική δέσμευση από ανηλίκους κάτω από ορισμένη ηλικία (βλ. τμήμα 7.3 σχετικά με τα εργαλεία για κηδεμόνες).

ιδ) Να επανεξετάζουν την πολιτική της πλατφόρμας για την προσφορά οικονομικών συναλλαγών, με βάση την ανάπτυξη των ικανοτήτων των παιδιών, λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες ηλικιακές ομάδες δεν θα πρέπει να εκτίθενται ούτε να επιτρέπεται να πραγματοποιούν οικονομικές συναλλαγές, καθώς δεν έχουν ακόμη την ικανότητα να αντιλαμβάνονται τις δαπάνες και τα χρήματα.

6.7 Έλεγχος περιεχομένου

70. Ο έλεγχος περιεχομένου μπορεί να μειώσει την έκθεση των ανηλίκων σε περιεχόμενο και συμπεριφορά που βλάπτει την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένου παράνομου περιεχομένου ή περιεχομένου που μπορεί να βλάψει τη σωματική ή ψυχική τους ανάπτυξη, ενώ μπορεί και να συμβάλει στην πρόληψη του εγκλήματος.
71. Η Επιτροπή υπενθυμίζει τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με: τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065⁷¹ την υποβολή εκθέσεων διαφάνειας όπως προβλέπεται στο άρθρο 15 του εν λόγω κανονισμού για τους παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών⁷² τους μηχανισμούς ειδοποίησης και δράσης και τις αιτιολογίες που προβλέπονται αντίστοιχα στα άρθρα 16 και 17 του εν λόγω κανονισμού για τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, συμπεριλαμβανομένων των επιγραμμικών πλατφορμών⁷³ και τις υποχρεώσεις σχετικά με τις αξιόπιστες πηγές επισημάνσης παράνομου περιεχομένου⁽⁸⁵⁾ για τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών που ορίζονται στο άρθρο 22 του εν λόγω κανονισμού. Υπενθυμίζει επίσης τον κώδικα δεοντολογίας του 2025 για την καταπολέμηση της παράνομης ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο⁷⁴ και τον κώδικα

⁽⁸⁵⁾ Οι αξιόπιστες πηγές επισημάνσης παράνομου περιεχομένου είναι οντότητες με ιδιαίτερη εμπειρογνώσια και ικανότητα στον εντοπισμό ορισμένων ειδών παράνομου περιεχομένου, ενώ οι ειδοποιήσεις που υποβάλλουν στον καθορισμένο τομέα ειδικότητάς τους πρέπει να έχουν προτεραιότητα και να υποβάλλονται σε επεξεργασία από τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η ιδιότητα της αξιόπιστης πηγής επισημάνσης παράνομου περιεχομένου χορηγείται από τον συντονιστή ψηφιακών υπηρεσιών του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένη η οντότητα, υπό την προϋπόθεση ότι η οντότητα έχει αποδείξει την εμπειρογνώσια, την ικανότητα, την ανεξαρτησία από τις επιγραμμικές πλατφόρμες, καθώς και την επιμέλεια, την ακρίβεια και την αντικειμενικότητα κατά την υποβολή ειδοποιήσεων.

δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση, οι οποίοι συνιστούν κώδικες δεοντολογίας κατά την έννοια του άρθρου 45 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.

72. Εκτός από τις εν λόγω υποχρεώσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να θεσπίσουν τα ακόλουθα μέτρα για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία τους για τους σκοπούς του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, λαμβάνοντας παράλληλα πρωτίστως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού:

α) Να ορίζουν με σαφήνεια και διαφάνεια τι θεωρεί η πλατφόρμα περιεχόμενο και συμπεριφορά επιβλαβή για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων, σε συνεργασία με τους ανηλίκους, την κοινωνία των πολιτών και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, συμπεριλαμβανομένης της ακαδημαϊκής κοινότητας. Θα πρέπει να περιλαμβάνεται κάθε περιεχόμενο και συμπεριφορά που είναι παράνομα βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να κοινοποιούν πληροφορίες σχετικά με τα πρότυπα και τις προσδοκίες τους όσον αφορά το περιεχόμενο και τη συμπεριφορά με σαφήνεια στους ανηλίκους που χρησιμοποιούν την υπηρεσία τους και οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες κατά τη δημιουργία λογαριασμού και να μπορούν να εντοπιστούν εύκολα στην πλατφόρμα.

β) Να θεσπίσουν πολιτικές και διαδικασίες ελέγχου περιεχομένου οι οποίες θα καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο ανιχνεύονται περιεχόμενο και συμπεριφορές που βλάπτουν την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα ελέγχονται με στόχο τον περιορισμό της έκθεσης των ανηλίκων σε επιβλαβές περιεχόμενο. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω πολιτικές και/ή διαδικασίες εφαρμόζονται στην πράξη.

γ) Να αξιολογούν και να επανεξετάζουν πολιτικές και διαδικασίες, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι αυτές παραμένουν αποτελεσματικές καθώς αλλάζουν οι τεχνολογίες και οι συμπεριφορές στο διαδίκτυο. Ειδικότερα, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες κατά την ιεράρχηση του

ελέγχου περιεχομένου: την πιθανότητα και τη σοβαρότητα του περιεχομένου που προκαλεί βλάβη στην ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και/ή την προστασία του ανηλίκου, τον αντίκτυπο της βλάβης στον εν λόγω ανήλικο, τα ειδικά τρωτά σημεία και τον αριθμό των ανηλίκων που ενδέχεται να θιγούν. Επιπλέον, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στις αναφορές που υποβάλλονται από ανηλίκους.

- δ) Να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα επανεξέτασης από άνθρωπο επιπλέον της αυτοματοποιημένης επανεξέτασης περιεχομένου, καθώς και τη διαθεσιμότητα κάθε άλλου σχετικού εργαλείου για λογαριασμούς για τους οποίους έχει υποβληθεί αναφορά ή για περιεχόμενο για το οποίο ο πάροχος υποψιάζεται ότι ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια ή την προστασία των ανηλίκων.
- ε) Να διασφαλίζουν ότι οι ομάδες ελέγχου περιεχομένου είναι καλά καταρτισμένες και διαθέτουν επαρκείς πόρους και ότι οι μηχανισμοί ελέγχου είναι ενεργοί και λειτουργούν ανά πάσα στιγμή (24 ώρες την ημέρα, 7 ημέρες την εβδομάδα) για την παροχή αποτελεσματικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου τουλάχιστον ενός υπαλλήλου που είναι σε ετοιμότητα για να ανταποκριθεί σε επείγοντα αιτήματα και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ανά πάσα στιγμή.
- στ) Να διασφαλίζουν ότι υπάρχουν διαθέσιμα και λειτουργικά συστήματα και πρακτικές ελέγχου περιεχομένου στην επίσημη γλώσσα (ή στις επίσημες γλώσσες) του κράτους μέλους όπου παρέχεται η υπηρεσία.
- ζ) Να εφαρμόζουν αποτελεσματικές τεχνολογίες, εσωτερικούς μηχανισμούς και προληπτικά μέτρα που μειώνουν τον κίνδυνο να προτείνονται στους ανηλίκους περιεχόμενο και συμπεριφορές που είναι επιβλαβή για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια ή την προστασία των ανηλίκων, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή αποτελεσματικών τεχνικών λύσεων για την αντιμετώπιση γνωστού επιβλαβούς και παράνομου περιεχομένου, όπως η αντιστοίχιση ψηφιακών υπογραφών και ο εντοπισμός URL. Οι πάροχοι θα πρέπει επίσης να διερευνούν τα πιθανά πρόσθετα οφέλη των αναδυόμενων τεχνικών λύσεων, όπως οι ταξινομητές TN, για τον εντοπισμό νέων ή τροποποιημένων περιεχομένων και συμπεριφορών.
- η) Να εφαρμόζουν τεχνικές λύσεις ώστε τα συστήματα TN στην πλατφόρμα τους να μην επιτρέπουν στους χρήστες να παράγουν και να διαδίδουν περιεχόμενο

επιβλαβές για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και/ή την προστασία των ανηλίκων, ούτε να έχουν πρόσβαση σε αυτό.

- i. Να ενσωματώνουν σε κάθε σύστημα TN δικλείδες ασφαλείας που εντοπίζουν και προλαμβάνουν προτροπές τις οποίες ο πάροχος έχει προσδιορίσει στις πολιτικές ελέγχου του ως επιβλαβείς για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και/ή την προστασία των ανηλίκων. Οι εν λόγω δικλείδες ασφαλείας μπορεί να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τη χρήση ταξινομητών προτροπών, τον έλεγχο περιεχομένου και άλλα φίλτρα ⁽⁸⁶⁾.
 - ii. Να συνεργάζονται με άλλους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών και σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη με σκοπό τον εντοπισμό παραβιάσεων της πολιτικής και παράνομου περιεχομένου και την πρόληψη διάδοσης περιεχομένου και συμπεριφορών μεταξύ πλατφορμών.
 - iii. Όταν πάροχος επιγραμμικής πλατφόρμας προσβάσιμης σε ανηλίκους φιλοξενεί χρηματοοικονομικές συναλλαγές, θα πρέπει να παρέχει ειδικό δίαυλο για την αναφορά περιπτώσεων απάτης και ύποπτων χρηματοοικονομικών συναλλαγών.
73. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να κοινοποιούν δείκτες μέτρησης σχετικά με τον έλεγχο περιεχομένου, για παράδειγμα πόσο συχνά λαμβάνουν αναφορές χρηστών, πόσο συχνά εντοπίζουν προορατικά παραβιάσεις περιεχομένου και συμπεριφοράς, τα είδη περιεχομένου και συμπεριφοράς που αναφέρονται και εντοπίζονται και τον τρόπο με τον οποίο η πλατφόρμα ανταποκρίνεται σε αυτά τα ζητήματα.

⁽⁸⁶⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα εν λόγω συστήματα TN θα μπορούσαν να συνιστούν απαγορευμένες πρακτικές βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689, εάν εκμεταλλεύονται τρωτά σημεία παιδιών κατά τρόπο που προκαλεί ή είναι ευλόγως πιθανό να προκαλέσει σημαντική βλάβη. Τυχόν μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα σύσταση θα πρέπει να υπερβαίνουν τα μέτρα που λαμβάνονται για την πρόληψη της εφαρμογής της εν λόγω απαγόρευσης. Η εποπτεία και η επιβολή των μέτρων που λαμβάνονται για τη συμμόρφωση με το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 εξακολουθούν να εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αρμόδιων αρχών δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.

74. Κανένα από τα ανωτέρω μέτρα δεν θα πρέπει να συνεπάγεται γενική υποχρέωση παρακολούθησης του περιεχομένου που μεταδίδουν ή αποθηκεύουν οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους ⁽⁸⁷⁾.

Κακή πρακτική

Η SadShare είναι πλατφόρμα μέσω κοινωνικής δικτύωσης που επιτρέπει στους χρήστες να αναφορτώνουν και να μοιράζονται οπτικό περιεχόμενο με άλλους. Οι πολιτικές της πλατφόρμας δεν περιλαμβάνουν ισχυρούς μηχανισμούς ελέγχου περιεχομένου για να ανιχνεύσουν και να αποτρέψουν την ανάρτηση επιβλαβούς και άσεμνου περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένου υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών. Ως εκ τούτου, αυτή η απουσία ελέγχου εκθέτει τους ανηλίκους σε παράνομο περιεχόμενο και παρέχει τη δυνατότητα σε κακόβουλους χρήστες να (επανα)χρησιμοποιήσουν ήδη υπάρχουσες εικόνες. Αυτό με τη σειρά του τροφοδοτεί τη ζήτηση για υλικό σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, με αποτέλεσμα να ωθούνται ακούσια άλλοι χρήστες στην πρόκληση κακοποίησης και να βλάπτονται ανήλικοι για τη δημιουργία νέου υλικού.

7 ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΧΡΗΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΚΗΔΕΜΟΝΕΣ

7.1 Υποβολή αναφορών από τους χρήστες, παρατηρήσεις και καταγγελίες

75. Η ύπαρξη αποτελεσματικών, εμφανών και φιλικών προς τα παιδιά εργαλείων υποβολής αναφορών, παρατηρήσεων και καταγγελιών από τους χρήστες δίνει στους ανηλίκους τη δυνατότητα να εκφράσουν τις ανησυχίες τους σχετικά με τις λειτουργίες των επιγραμμικών πλατφορμών που ενδέχεται να επηρεάζουν αρνητικά το επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας τους.
76. Η Επιτροπή υπενθυμίζει τις υποχρεώσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2065, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων θέσπισης μηχανισμών ειδοποίησης και δράσης στο άρθρο 16, παροχής αιτιολογίας στο άρθρο 17, αναφοράς υπονοιών τέλεσης ποινικού αδικήματος στο άρθρο 18, θέσπισης εσωτερικού συστήματος διαχείρισης καταγγελιών στο άρθρο 20 και εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών στο άρθρο 21, καθώς και των κανόνων για τις αξιόπιστες πηγές επισημάνσης παράνομου περιεχομένου στο άρθρο 22.
77. Εκτός από τις εν λόγω υποχρεώσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να θεσπίσουν τα ακόλουθα μέτρα για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των

⁽⁸⁷⁾ Βλ. άρθρο 8 του κανονισμού 2022/2065.

ανηλίκων στην υπηρεσία τους για τους σκοπούς του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065:

α) Να εφαρμόζουν μηχανισμούς υποβολής αναφορών, παρατηρήσεων και καταγγελιών οι οποίοι:

- i. Είναι αποτελεσματικοί, εμφανείς, φιλικοί προς τα παιδιά και εύκολα προσβάσιμοι (βλ. τμήμα 6.4 σχετικά με τον σχεδιασμό της επιγραμμικής διεπαφής και άλλα εργαλεία και τμήμα 4 σχετικά με τις γενικές αρχές).
- ii. Επιτρέπουν στους ανηλίκους να υποβάλλουν αναφορές για περιεχόμενο, δραστηριότητες, άτομα, λογαριασμούς ή ομάδες που πιστεύουν ότι ενδέχεται να παραβιάζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις της πλατφόρμας. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται κάθε περιεχόμενο, χρήστης ή δραστηριότητα που θεωρείται από την πλατφόρμα ότι βλάπτει την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και/ή την προστασία των ανηλίκων (βλ. τμήμα 5 σχετικά με την εξέταση κινδύνων και τμήμα 6.7 σχετικά με τον έλεγχο περιεχομένου).
- iii. Επιτρέπουν σε όλους τους χρήστες να υποβάλλουν αναφορές για περιεχόμενο, δραστηριότητες, άτομα, λογαριασμούς ή ομάδες τα οποία θεωρούν ακατάλληλα ή ανεπιθύμητα για ανηλίκους, ή όταν οι χρήστες αισθάνονται άβολα με την ιδέα ότι οι ανήλικοι έχουν πρόσβαση στο εν λόγω περιεχόμενο, τις δραστηριότητες, τα άτομα, τους λογαριασμούς ή τις ομάδες.
- iv. Επιτρέπουν σε όλους τους χρήστες να υποβάλλουν αναφορές για υπόνοια λογαριασμού που ανήκει σε ανήλικο, εφόσον αναφέρεται κατώτατο όριο ηλικίας στους όρους και στις προϋποθέσεις της πλατφόρμας.
- v. Επιτρέπουν στους ανηλίκους να υποβάλλουν παρατηρήσεις σχετικά με όλο το περιεχόμενο, τις δραστηριότητες, τα άτομα, τους λογαριασμούς ή τις ομάδες που εμφανίζονται στους λογαριασμούς τους και που τους κάνουν να αισθάνονται άβολα ή τα οποία θέλουν να βλέπουν περισσότερο ή λιγότερο. Οι επιλογές αυτές θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν φράσεις όπως «Δείξε μου λιγότερα/περισσότερα», «Δεν θέλω να βλέπω/Δεν ενδιαφέρομαι για», «Δεν θέλω να βλέπω περιεχόμενο από αυτόν τον

λογαριασμό», «Αυτό με κάνει να αισθάνομαι άβολα», «Απόκρυψη», «Αυτό δεν μου αρέσει» ή «Αυτό δεν είναι για μένα». Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι επιλογές αυτές είναι σχεδιασμένες έτσι ώστε να είναι ορατές μόνο από τον χρήστη, προκειμένου να μην μπορούν να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά από άλλους για τον εκφοβισμό ή την παρενόχληση ανηλίκων στην πλατφόρμα. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει να προσαρμόζουν τα συστήματα συστάσεων τους για να ανταποκριθούν σε αυτές τις παρατηρήσεις (βλ. τμήμα 6.5.2 σχετικά με τον έλεγχο και την ενδυνάμωση των χρηστών) ⁽⁸⁸⁾.

vi. Όταν ο πάροχος χρησιμοποιεί μεθόδους διασφάλισης της ηλικίας, επιτρέπεται σε κάθε χρήστη να έχει πρόσβαση σε αποτελεσματικό εσωτερικό σύστημα διαχείρισης καταγγελιών, το οποίο του δίνει τη δυνατότητα να υποβάλλει καταγγελίες, ηλεκτρονικά και δωρεάν, κατά της εκτίμησης της ηλικίας του χρήστη από τον πάροχο. Αυτό το σύστημα διαχείρισης καταγγελιών θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.

β) Να διασφαλίζουν ότι οι μηχανισμοί υποβολής αναφορών, παρατηρήσεων και καταγγελιών που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 ⁽⁸⁹⁾:

i. Συμβάλλουν σε υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων.

⁽⁸⁸⁾ Βλ. τμήμα 6.5.2 των παρούσων κατευθυντήριων γραμμών για πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να επηρεάζουν τα συστήματα συστάσεων του παρόχου.

⁽⁸⁹⁾ Κάθε αναφορά στο υπόλοιπο του παρόντος τμήματος στον όρο «καταγγελία» ή «καταγγελίες» περιλαμβάνει καταγγελίες που υποβάλλονται κατά της εκτίμησης του παρόχου σχετικά με την ηλικία του χρήστη και καταγγελίες που υποβάλλονται κατά των αποφάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065. Το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 απαιτεί από τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών να παρέχουν στους αποδέκτες της υπηρεσίας πρόσβαση σε αποτελεσματικό εσωτερικό σύστημα διαχείρισης καταγγελιών κατά τεσσάρων ειδών αποφάσεων που λαμβάνονται από τον πάροχο της επιγραμμικής πλατφόρμας. Πρόκειται για α) αποφάσεις για το αν πρέπει ή όχι να αποσυρθούν οι πληροφορίες ή να απενεργοποιηθεί η πρόσβαση σε αυτές ή να περιοριστεί η προβολή τους, β) αποφάσεις για το αν πρέπει ή όχι να ανασταλεί ή να παύσει η παροχή της υπηρεσίας, εν όλω ή εν μέρει, στους αποδέκτες, γ) αποφάσεις για το αν πρέπει ή όχι να ανασταλεί ή να καταργηθεί ο λογαριασμός των αποδεκτών, και δ) αποφάσεις για το αν πρέπει ή δεν πρέπει να ανασταλεί, να παύσει ή να περιοριστεί με άλλον τρόπο η δυνατότητα οικονομικής αξιοποίησης των στοιχείων που παρέχουν οι αποδέκτες.

- ii. Ευθυγραμμίζονται με τα θεμελιώδη δικαιώματα, ιδίως τα δικαιώματα του παιδιού.
 - iii. Είναι διαθέσιμοι για εύκολη και άμεση πρόσβαση για όλους τους ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων με αναπηρία και/ή πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας.
 - iv. Είναι εύχρηστοι και εύκολα κατανοητοί για τους ανηλίκους, κατάλληλοι για την ηλικία τους και προσελκύουν το ενδιαφέρον (βλ. τμήμα 6.4 σχετικά με τον σχεδιασμό της επιγραμμικής διεπαφής και άλλα εργαλεία και τμήμα 4 σχετικά με τις γενικές αρχές).
 - v. Είναι διαθέσιμοι για μη εγγεγραμμένους χρήστες εάν αυτοί έχουν δυνατότητα πρόσβασης στο περιεχόμενο της επιγραμμικής πλατφόρμας.
- γ) Διασφαλίζουν την ύπαρξη διαθέσιμης επιλογής που θα επιτρέπει στους ανηλίκους να αιτιολογούν την αναφορά ή την καταγγελία τους. Οι πάροχοι θα πρέπει να αποφεύγουν την κατηγοριοποίηση των αναφορών, αλλά, εάν χρησιμοποιούν κατηγορίες, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι είναι προσαρμοσμένες στους νεότερους χρήστες που έχουν πρόσβαση στην πλατφόρμα.
- δ) Να διασφαλίζουν ότι η υποβολή αναφορών, παρατηρήσεων και καταγγελιών είναι εμπιστευτική και ανώνυμη εξ ορισμού, ενώ παράλληλα παρέχει τη δυνατότητα στους ανηλίκους να αφαιρέσουν την ανωνυμία. Σε περίπτωση αφαίρεσης της ανωνυμίας, ο πάροχος θα πρέπει να εξηγεί στους ανηλίκους πότε, πώς και ποιες πληροφορίες σχετικά με αναφορές και/ή καταγγελίες κοινοποιούν σε άλλους χρήστες ή τρίτους.
- ε) Να δίνουν προτεραιότητα σε αναφορές που αφορούν την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων. Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στον ανήλικο να υποδεικνύει αν θεωρεί την αναφορά ή την καταγγελία επείγουσα, ιδίως όταν υπάρχει ένδειξη ζητήματος ιδιωτικότητας, ασφάλειας ή προστασίας υπό εξέλιξη. Ο χρόνος απόκρισης θα πρέπει να είναι κατάλληλος για το ζήτημα για το οποίο υποβάλλεται αναφορά ή καταγγελία. Αυτό δεν θα πρέπει να επηρεάζει αρνητικά την προτεραιότητα που δίνεται στις ειδοποιήσεις που υποβάλλονται από

αξιόπιστες πηγές επισημάνσης παράνομου περιεχομένου, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.

στ) Να παρέχουν σε κάθε ανήλικο που υποβάλλει αναφορά ή καταγγελία βεβαίωση παραλαβής της αναφοράς ή της καταγγελίας χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Οι ανήλικοι θα πρέπει επίσης να έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε κατάλληλη για την ηλικία τους επεξήγηση της διαδικασίας που ακολουθείται κατά την εξέταση της αναφοράς ή της καταγγελίας, καθώς και επεξήγηση των ενεργειών ή της μη ανάληψης ενεργειών. Οι πληροφορίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για τη λήψη απόφασης σχετικά με την αναφορά ή την καταγγελία, καθώς και την πιθανή έκβαση. Η Επιτροπή είναι επίσης της άποψης ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει να παρέχουν μηχανισμό για την παρακολούθηση της προόδου και την επικοινωνία με τις πλατφόρμες.

ζ) Να εξετάζουν τακτικά τις αναφορές, τις παρατηρήσεις και τις καταγγελίες που λαμβάνουν. Θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές για να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν τυχόν πτυχές της πλατφόρμας τους οι οποίες ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και/ή την προστασία των ανηλίκων, να τελειοποιήσουν τα συστήματα συστάσεων και τις πρακτικές ελέγχου περιεχομένου, να βελτιώσουν τα συνολικά πρότυπα ασφάλειας και να προωθήσουν ένα πιο αξιόπιστο και υπεύθυνο επιγραμμικό περιβάλλον. Οι ενέργειες αυτές θα πρέπει να τεκμηριώνονται ώστε να μπορούν να ελέγχονται.

Κακή πρακτική

Η SadLearn είναι μια δημοφιλής επιγραμμική πλατφόρμα που έχει σχεδιαστεί για χρήστες ηλικίας από 6 έως 18 ετών. Προσφέρει ποικιλία εκπαιδευτικού και ψυχαγωγικού περιεχομένου. Οι χρήστες, για να επισημάνουν περιεχόμενο που αντιβαίνει στους όρους και στις προϋποθέσεις της SadLearn, πρέπει να κάνουν κλικ σε τέσσερις διαφορετικούς συνδέσμους. Μόλις ο χρήστης φτάσει στην ενότητα των καταγγελιών, πρέπει να επιλέξει ανάμεσα σε 15 διαφορετικές κατηγορίες καταγγελιών, κάτι που δυσκολεύει τους ανηλίκους να εντοπίσουν και να επιλέξουν τη σωστή κατηγορία. Δεν υπάρχει κατηγορία ελεύθερου κειμένου. Εάν οι χρήστες κατορθώσουν να υποβάλουν καταγγελία, δεν λαμβάνουν καμία επιβεβαίωση ούτε επεξήγηση για το τι θα συμβεί στη συνέχεια. Επιπλέον, το εργαλείο υποβολής αναφορών είναι διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά και η γλώσσα είναι προσαρμοσμένη σε ενήλικο κοινό.

7.2 Μέτρα υποστήριξης των χρηστών

78. Η θέσπιση λειτουργιών σε επιγραμμικές πλατφόρμες προσβάσιμες σε ανηλίκους οι οποίες βοηθούν τους ανηλίκους να πλοηγούνται στις υπηρεσίες τους και να αναζητούν υποστήριξη, όπου χρειάζεται, αποτελεί αποτελεσματικό μέσο για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει:

- α) Να διαθέτουν σαφή, εύκολα αναγνωρίσιμα και προσβάσιμα εργαλεία υποστήριξης που επιτρέπουν στους ανηλίκους να αναζητούν βοήθεια όταν έρχονται αντιμέτωποι με ύποπτο, παράνομο ή ακατάλληλο περιεχόμενο, λογαριασμούς ή συμπεριφορά που τους κάνουν να αισθάνονται άβολα. Ενδεικτικά, μπορεί να παρέχεται η δυνατότητα φραγής και σίγασης με το πάτημα ενός κουμπιού. Τα εργαλεία υποστήριξης θα πρέπει να είναι φιλικά προς τα παιδιά, σε εμφανές σημείο και άμεσα προσβάσιμα (βλ. τμήμα 6.4 σχετικά με την επιγραμμική διεπαφή και άλλα εργαλεία) και θα πρέπει να συνδέουν τους ανηλίκους απευθείας με τις πλέον κατάλληλες υπηρεσίες υποστήριξης για την τοποθεσία και την ηλικία τους, όπως εκείνες που υπάγονται στα εθνικά κέντρα ασφαλούς διαδικτύου, στα δίκτυα INHOPE και στις εθνικές τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας για τα παιδιά.
- β) Να περιορίσουν τη χρήση εργαλείων υποστήριξης μέσω TN, καθώς δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως ο κύριος μηχανισμός αλληλεπίδρασης με τα παιδιά.
- γ) Να προσθέσουν άμεσα ορατά προειδοποιητικά μηνύματα, συνδέσμους προς τις σχετικές εθνικές γραμμές υποστήριξης⁽⁹⁰⁾ και άλλες έγκυρες πηγές όταν οι ανήλικοι αναζητούν, αναρτούν, παράγουν, κοινοποιούν και λαμβάνουν περιεχόμενο που είναι δυνητικά παράνομο ή επιβλαβές για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων (όπως εξηγείται στο τμήμα 6.7 σχετικά με τον έλεγχο περιεχομένου). Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει επίσης να παραπέμπουν τους ανηλίκους σε σχετικές εθνικές γραμμές υποστήριξης όταν ένας ανήλικος υποβάλλει αναφορά σχετικά με τέτοιου είδους περιεχόμενο. Η παραπομπή θα πρέπει να γίνεται αμέσως μόλις ο πάροχος της

⁽⁹⁰⁾ Όπως εκείνες που υπάγονται στα εθνικά κέντρα ασφαλούς διαδικτύου και στα δίκτυα INHOPE ή σε άλλες εθνικές τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας για παιδιά, όπως η γραμμή <https://childhelplineinternational.org/>.

επιγραμμικής πλατφόρμας λάβει γνώση της δραστηριότητας ή ο ανήλικος υποβάλει αναφορά.

- δ) Εάν η επιγραμμική πλατφόρμα περιλαμβάνει δυνατότητες ή λειτουργίες που σχετίζονται με τη σύνδεση με χρήστη, την ανάρτηση περιεχομένου ή την επικοινωνία με χρήστη, θα πρέπει να παρέχει στους ανηλίκους την επιλογή ανώνυμης φραγής ή σίγασης οποιουδήποτε άλλου χρήστη ή λογαριασμού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν είναι συνδεδεμένοι με τον ανήλικο. Τα συστήματα φραγής θα πρέπει να είναι ευδιάκριτα και προσβάσιμα. Καμία πληροφορία σχετικά με τον χρήστη ή τον λογαριασμό του δεν θα πρέπει να είναι διαθέσιμη σε λογαριασμούς που είναι φραγμένοι από τον χρήστη.
- ε) Εάν η επιγραμμική πλατφόρμα παρέχει τη δυνατότητα προσθήκης σχολίων σχετικά με το περιεχόμενο, θα πρέπει να παρέχει στους ανηλίκους την επιλογή να περιορίζουν τους τύπους χρηστών που μπορούν να σχολιάσουν το περιεχόμενό τους ή περιεχόμενο που τους αφορά και/ή να μην επιτρέπουν σε άλλους χρήστες να σχολιάζουν το περιεχόμενό τους ή περιεχόμενο που τους αφορά, τόσο κατά τη στιγμή της ανάρτησης όσο και αργότερα, ακόμα και αν η δυνατότητα προσθήκης σχολίων περιορίζεται μόνο σε λογαριασμούς που έχουν προηγουμένως γίνει δεκτοί ως επαφές από τον ανήλικο (όπως συνιστάται στο τμήμα 6.3 σχετικά με τις ρυθμίσεις λογαριασμού).
- στ) Εάν η επιγραμμική πλατφόρμα προσφέρει λειτουργίες ομάδας, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι μπορούν να γίνουν μέλος ομάδας μόνο αφού ειδοποιηθούν για την πρόσκληση και αφού αποδεχθούν ότι επιθυμούν να συμμετάσχουν στην εν λόγω ομάδα.

Ορθή πρακτική

Το NiceSpace είναι μια πλατφόρμα μέσων κοινωνικής δικτύωσης για χρήστες άνω των 13 ετών. Όταν εγγράφονται οι χρήστες, τους παρουσιάζεται το διαδραστικό επεξηγηματικό βίντεο «SafeSpace 101», το οποίο εξηγεί τα χαρακτηριστικά της πλατφόρμας όσον αφορά την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία, συμπεριλαμβανομένων των επιλογών φραγής και σίγασης, του ελέγχου σχολίων και της πρόσκλησης σε ομάδες. Το NiceSpace διαθέτει επίσης το ευδιάκριτο κουμπί «Βοήθεια», το οποίο συνδέει τους χρήστες απευθείας με την τηλεφωνική γραμμή βοήθειας του τοπικού τους κέντρου ασφαλούς διαδικτύου. Κατά την αναζήτηση δυνητικά επιβλαβούς περιεχομένου, το NiceSpace προειδοποιεί τους χρήστες με συναφείς προτροπές και τους ανακατευθύνει σε ασφαλέστερους πόρους. Όλες

7.3 Εργαλεία για κηδεμόνες

79. Τα εργαλεία για κηδεμόνες είναι λογισμικά, χαρακτηριστικά, λειτουργικές δυνατότητες ή εφαρμογές που έχουν σχεδιαστεί για να βοηθούν τους κηδεμόνες να συνοδεύουν τη δραστηριότητα του ανηλίκου τους στο διαδίκτυο, την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την ευημερία τους, με παράλληλο σεβασμό της αυτενέργειας και της ιδιωτικότητας των παιδιών.
80. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εργαλεία για κηδεμόνες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως συμπληρωματικά προς τα εκ σχεδιασμού μέτρα ασφάλειας και τα προεπιλεγμένα μέτρα, καθώς και προς τυχόν άλλα μέτρα που εφαρμόζονται για τη συμμόρφωση με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιγράφονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Η συμμόρφωση με την υποχρέωση των παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των υπηρεσιών τους δεν πρέπει ποτέ να βασίζεται αποκλειστικά στα εργαλεία για κηδεμόνες. Τα εργαλεία για κηδεμόνες δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως το μοναδικό μέτρο για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στις επιγραμμικές πλατφόρμες ούτε να χρησιμοποιούνται για την αντικατάσταση τυχόν άλλων μέτρων που έχουν θεσπιστεί για τον σκοπό αυτόν. Τα μέτρα αυτά ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζουν την πραγματικότητα της ζωής των παιδιών, ιδίως σε περιπτώσεις κοινής επιμέλειας, αναδοχής ή όταν οι κηδεμόνες είναι απόντες ή αδιάφοροι. Επιπλέον, η αποτελεσματικότητα της γονικής συναίνεσης περιορίζεται όταν η ταυτότητα ή η νόμιμη εξουσία του συναινούντος ενήλικα δεν επαληθεύεται αξιόπιστα. Ως εκ τούτου, οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των ανηλίκων και δεν θα πρέπει βασίζονται αποκλειστικά στη γονική εποπτεία. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, όταν τα εργαλεία για κηδεμόνες χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με άλλα μέτρα, μπορούν να συμβάλουν σε ένα τόσο υψηλό επίπεδο.
81. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να θεσπίσουν εργαλεία ελέγχου για τους

κηδεμόνες για τους σκοπούς του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, τα οποία θα πρέπει:

- α) Να είναι κατάλληλα για την ηλικία και να συνάδουν με την ανάπτυξη των ικανοτήτων των ανηλίκων. Τα εργαλεία για κηδεμόνες θα πρέπει να βασίζονται στην επικοινωνία, τη μάθηση και την ενδυνάμωση και όχι στον έλεγχο, και να ενθαρρύνουν την αυτονομία και την αυτενέργεια των ανηλίκων. Θα πρέπει να είναι αποτελεσματικά και να μην περιορίζουν δυσανάλογα τα δικαιώματα των ανηλίκων στην ιδιωτικότητα ή την πρόσβαση σε υπηρεσίες, με πρωταρχικό μέλημα το βέλτιστο συμφέρον του ανήλικου.
 - β) Να είναι εύκολα στη χρήση, την πρόσβαση και την ενεργοποίηση, για παράδειγμα, επιτρέποντας στον κηδεμόνα να χρησιμοποιεί το εργαλείο χωρίς να δημιουργήσει λογαριασμό στην υπηρεσία.
 - γ) Να εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τη συσκευή ή το λειτουργικό σύστημα που χρησιμοποιείται για την πρόσβαση στην υπηρεσία.
 - δ) Να παρέχουν στους ανηλίκους σαφή ειδοποίηση σχετικά με την ενεργοποίησή τους από τους κηδεμόνες και να εφαρμόζουν άλλες δικλίδες ασφαλείας όσον αφορά την πιθανή κατάχρησή τους από τους κηδεμόνες, για παράδειγμα, παρέχοντας στον ανήλικο σαφή ένδειξη σε πραγματικό χρόνο όταν ενεργοποιείται οποιαδήποτε λειτουργία παρακολούθησης.
 - ε) Να διασφαλίζουν ότι αλλαγές μπορούν να γίνονται μόνο με τον ίδιο βαθμό εξουσιοδότησης που απαιτείται και για την αρχική ενεργοποίηση των εργαλείων.
 - στ) Να είναι συμβατά με τη διαθεσιμότητα διαλειτουργικών εργαλείων ενιαίας θυρίδας για κηδεμόνες, τα οποία συγκεντρώνουν όλες τις ρυθμίσεις και τα εργαλεία.
82. Τα εργαλεία για κηδεμόνες μπορεί να περιλαμβάνουν δυνατότητες για τη διαχείριση των προεπιλεγμένων ρυθμίσεων, τον καθορισμό ορίων χρόνου μπροστά στην οθόνη (βλ. τμήμα 6.4 σχετικά με τον σχεδιασμό της επιγραμμικής διεπαφής και άλλα εργαλεία), την παρακολούθηση των λογαριασμών με τους οποίους επικοινωνεί ο ανήλικος, τη διαχείριση των ρυθμίσεων του λογαριασμού, τον καθορισμό προεπιλεγμένων ορίων δαπανών για τον ανήλικο, κατά περίπτωση, ή άλλες

δυνατότητες για την εποπτεία της χρήσης των επιγραμμικών πλατφορμών η οποία ενδέχεται να είναι επιζήμια για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία του ανηλίκου.

8 ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

83. Η χρηστή διακυβέρνηση της πλατφόρμας αποτελεί αποτελεσματικό μέσο προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δίνεται η δέουσα προτεραιότητα στην προστασία των ανηλίκων και στη διαχείρισή της σε ολόκληρη την πλατφόρμα, ώστε να διασφαλίζεται το απαιτούμενο υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων.

8.1 Διακυβέρνηση (γενικά)

84. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να θεσπίσουν αποτελεσματικές πρακτικές διακυβέρνησης με σκοπό τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία τους για τους σκοπούς του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065. Οι πρακτικές αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- α) Την εφαρμογή εσωτερικών πολιτικών που περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο ο πάροχος της επιγραμμικής πλατφόρμας επιδιώκει να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία του.
- β) Την ανάθεση, σε ειδικό πρόσωπο ή ομάδα, της ευθύνης για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων. Το εν λόγω πρόσωπο ή η ομάδα θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς πόρους, καθώς και επαρκή εξουσία ώστε να έχει άμεση πρόσβαση στο ανώτερο διοικητικό όργανο του παρόχου της επιγραμμικής πλατφόρμας, ενώ θα πρέπει επίσης να αποτελεί κεντρικό σημείο επαφής για τις ρυθμιστικές αρχές, τους χρήστες και τις αξιόπιστες πηγές επισήμανσης παράνομου περιεχομένου σε θέματα που σχετίζονται με την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων.
- γ) Την προώθηση μιας νοοτροπίας προστασίας της ιδιωτικότητας, της ασφάλειας και της προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία. Δηλαδή:

- i. Προωθείται και δίνεται προτεραιότητα στη νοοτροπία συμμετοχής των παιδιών στον σχεδιασμό και στη λειτουργία της πλατφόρμας. Αυτό θα πρέπει να γίνεται με ασφαλείς, δεοντολογικούς, συμπεριληπτικούς και ουσιαστικούς τρόπους, προς το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών, και θα πρέπει να προβλέπει μηχανισμούς ανατροφοδότησης που θα εξηγούν στους ανηλίκους τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι απόψεις τους ⁽⁹¹⁾.
- ii. Παρέχεται ενημέρωση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο πάροχος σέβεται τα δικαιώματα των παιδιών στην πλατφόρμα του και σχετικά με τους κινδύνους που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι ανήλικοι στην πλατφόρμα για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και/ή την προστασία του ⁽⁹²⁾.
- iii. Την παροχή σχετικής κατάρτισης και ενημέρωσης στα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων, στους προγραμματιστές, στα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τον έλεγχο του περιεχομένου και/ή σε όσους λαμβάνουν αναφορές ή καταγγελίες από ανηλίκους⁽⁹³⁾.
- iv. Την ύπαρξη διαδικασιών για τη διασφάλιση της τακτικής παρακολούθησης της συμμόρφωσης με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.
- v. Τη διασφάλιση ότι τυχόν τεχνολογικές και οργανωτικές λύσεις που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών είναι οι πλέον προηγμένες και συνάδουν με τις εθνικές

⁽⁹¹⁾ Οι κατευθυντήριες γραμμές της UNICEF σχετικά με τη συνεργασία των ενδιαφερόμενων μερών με τα παιδιά προσφέρουν συγκεκριμένα μέτρα για υπεύθυνες δραστηριότητες συμμετοχής των παιδιών. UNICEF. (2025). *Spotlight guidance on best practices for stakeholder engagement with children in D-CRIAs*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.unicef.org/childrightsandbusiness/media/1541/file/D-CRIA-Spotlight-Guidance-Stakeholder-Engagement.pdf>.

⁽⁹²⁾ Η προσέγγιση αυτή συνάδει με τη στρατηγική για ένα καλύτερο διαδίκτυο για τα παιδιά (BIK+), η οποία τονίζει τη σημασία της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης για την προώθηση της ασφάλειας στο διαδίκτυο και υποστηρίζει την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 στο πλαίσιο αυτό. Επιπλέον, τα κέντρα ασφαλούς διαδικτύου, τα οποία συστήνονται σε κάθε κράτος μέλος, καταδεικνύουν την αξία των προσπαθειών ευαισθητοποίησης για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των επιζήμιων παραγόντων και των κινδύνων στο διαδίκτυο.

⁽⁹³⁾ Η κατάρτιση αυτή μπορεί να καλύπτει, για παράδειγμα, τα δικαιώματα των παιδιών, τους κινδύνους και τις επιζήμιες επιπτώσεις για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων στο διαδίκτυο, καθώς και αποτελεσματικές πρακτικές πρόληψης, αντιμετώπισης και μετριασμού.

κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία των ανηλίκων⁽⁹⁴⁾, τα δικαιώματα των παιδιών και τα υψηλότερα διαθέσιμα πρότυπα⁽⁹⁵⁾.

- vi. Τη θέσπιση διαδικασίας για την τακτική συλλογή και καταγραφή δεδομένων σχετικά με επιζήμιες επιπτώσεις και κινδύνους που σχετίζονται με την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων στην πλατφόρμα, η οποία θα πρέπει να αναφέρεται περιοδικά στη διοίκηση του παρόχου, καθώς και στο πρόσωπο ή στην ομάδα που έχει οριστεί για την προστασία των ανηλίκων. Η εν λόγω διαδικασία δεν θίγει τις υποχρεώσεις των παρόχων VLOP και VLOSE βάσει των άρθρων 34 και 35 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.
- vii. Την ανταλλαγή μεταξύ πλατφορμών και παρόχων, καθώς και με συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών, αξιόπιστες πηγές επισημάνσης παράνομου περιεχομένου, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, την ακαδημαϊκή κοινότητα και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, ορθών πρακτικών και τεχνολογικών λύσεων που αποσκοπούν στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων. Η συνεργασία μεταξύ πλατφορμών θα πρέπει να περιλαμβάνει τον εντοπισμό κινδύνων, πρότυπα σχεδιασμού και ερευνητική συνεργασία με αξιόπιστους παράγοντες.

⁽⁹⁴⁾ An Coimisiún um Chosaint Sonraí. (2021). *Fundamentals for a child-oriented approach to data processing*. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.dataprotection.ie/sites/default/files/uploads/2021-12/Fundamentals%20for%20a%20Child-Oriented%20Approach%20to%20Data%20Processing_FINAL_EN.pdf. Coimisiún na Meán. (2024). *Online safety code*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.cnam.ie/app/uploads/2024/11/Coimisiun-na-Mean-Online-Safety-Code.pdf>. IMY (συνηδική αρχή για την προστασία της ιδιωτικής ζωής). (2021). *The rights of children and young people on digital platforms*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.imy.se/en/publications/the-rights-of-children-and-young-people-on-digital-platforms/>. Κάτω Χώρες, Υπουργείο Εσωτερικών και Σχέσεων του Βασιλείου. (2022). *Code for children's rights*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://codevoorkinderrechten.waag.org/wp-content/uploads/2022/02/Code-voor-Kinderrechten-EN.pdf>. CNIL. (2021). *CNIL publishes 8 recommendations to enhance protection of children online*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.cnil.fr/en/cnil-publishes-8-recommendations-enhance-protection-children-online>. Unabhängiger Beauftragter für Fragen des sexuellen Kindesmissbrauchs. (δεν αναφέρεται ημερομηνία). *Rechtsfragen Digitales*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://beauftragte-missbrauch.de/themen/recht/rechtsfragen-digitales>.

⁽⁹⁵⁾ CEN-CENELEC (2023) *Workshop Agreement 18016 Age Appropriate Digital Services Framework*. ΟΟΣΑ. (2021). *Children in the digital environment - Revised typology of risks*. https://www.oecd.org/en/publications/children-in-the-digital-environment_9b8f222e-en.html.

8.2 Όροι και προϋποθέσεις

85. Οι όροι και οι προϋποθέσεις παρέχουν ένα πλαίσιο που διέπει τη σχέση μεταξύ του παρόχου της επιγραμμικής πλατφόρμας και των χρηστών της. Καθορίζουν τους κανόνες και τις προσδοκίες για τη συμπεριφορά στο διαδίκτυο και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία ενός ασφαλούς και προστατευμένου περιβάλλοντος με σεβασμό προς την ιδιωτικότητα ⁽⁹⁶⁾.
86. Η Επιτροπή υπενθυμίζει τις υποχρεώσεις για όλους τους παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών όσον αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, το οποίο περιλαμβάνει την υποχρέωση των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών να εξηγούν τους όρους και τους τυχόν περιορισμούς όσον αφορά τη χρήση της υπηρεσίας σε σαφή, απλή, κατανοητή, φιλική προς τον χρήστη και ανεπίδεκτη παρερμηνείας γλώσσα. Επιπλέον, το άρθρο 14 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι οι ενδιάμεσες υπηρεσίες που απευθύνονται πρωτίστως σε ανηλίκους ή χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο από αυτούς θα πρέπει να παρέχουν τις πληροφορίες αυτές κατά τρόπο κατανοητό από ανηλίκους ⁽⁹⁷⁾ ⁽⁹⁸⁾.
87. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι όροι και οι προϋποθέσεις της υπηρεσίας που παρέχουν:
- α) Περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με:
- i. Τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν οι χρήστες από τη δημιουργία λογαριασμού έως τη διαγραφή του.

⁽⁹⁶⁾ Το πρότυπο P2089.2TM για τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη δραστηριοποίηση των παιδιών στο διαδίκτυο προβλέπει διαδικασίες και πρακτικές για την εκπόνηση όρων και προϋποθέσεων που συμβάλλουν στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών στο ψηφιακό τοπίο.

⁽⁹⁷⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει επίσης ότι οι πάροχοι πλατφορμών διαμοιρασμού βίντεο οφείλουν να προστατεύουν τους ανηλίκους από προγράμματα, βίντεο που παράγονται από χρήστες και οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξή τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 28β της οδηγίας 2010/13/ΕΕ. Οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να αξιολογηθούν και, ενδεχομένως, να επανεξεταστούν έως τις 19 Δεκεμβρίου 2026.

⁽⁹⁸⁾ Όπως αναφέρεται στην εισαγωγή των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, συμπεριλαμβανομένων των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 14, επιβάλλουν πρόσθετες υποχρεώσεις στους παρόχους πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών (VLOP). Στον βαθμό που οι υποχρεώσεις που διατυπώνονται εκεί αφορούν επίσης την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων κατά την έννοια του άρθρου 28 παράγραφος 1, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές βασίζονται στις εν λόγω διατάξεις.

- ii. Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές που προωθούν μια θετική, ασφαλή και συμπεριληπτική ατμόσφαιρα και εξηγούν ποιες συμπεριφορές αναμένονται και απαγορεύονται στην υπηρεσία τους και ποιες είναι οι συνέπειες σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.
 - iii. Τα είδη περιεχομένου και συμπεριφοράς που θεωρούνται επιβλαβή για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και/ή την προστασία των ανηλίκων. Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται το παράνομο περιεχόμενο που είναι επιβλαβές για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και/ή την προστασία των ανηλίκων και τη διάδοση του εν λόγω περιεχομένου.
 - iv. Πώς προστατεύονται οι ανήλικοι από αυτό το περιεχόμενο και αυτήν τη συμπεριφορά.
 - v. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την πρόληψη, τον μετριασμό και τον έλεγχο του περιεχομένου, των συμπεριφορών και των δυνατοτήτων που είναι παράνομα ή επιβλαβή για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων, καθώς και τη διαδικασία υποβολής καταγγελίας.
- β) Είναι εύκολο να εντοπιστούν και να αναζητηθούν καθ' όλη τη διάρκεια της εμπειρίας του χρήστη στην πλατφόρμα.
- γ) Δεν περιορίζουν αδικαιολόγητα τα δικαιώματα των ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματός τους στην ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης.
- δ) Τηρούνται και εφαρμόζονται στην πράξη.
88. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αλλαγές στους όρους και στις προϋποθέσεις καταγράφονται σε αρχείο και δημοσιεύονται ⁽⁹⁹⁾.

Ορθή πρακτική

Το HappyExplore είναι μια επιγραμμική πλατφόρμα στην οποία οι ανήλικοι μπορούν να παίξουν παιχνίδια, να δημιουργούν και να εξερευνούν πλάσματα και κόσμους που μοιράζονται μεταξύ τους. Το HappyExplore έχει έναν χαρακτήρα που ονομάζεται «Pixel Pioneer», ο οποίος διδάσκει στους χρήστες πώς να είναι υπεύθυνοι εξερευνητές. Όλοι οι χρήστες ενθαρρύνονται να

⁽⁹⁹⁾ Για παράδειγμα, με τη δημοσίευσή τους στη βάση δεδομένων για τους όρους και τις προϋποθέσεις ψηφιακών υπηρεσιών: <https://platform-contracts.digital-strategy.ec.europa.eu/>

αναλάβουν τη «Δέσμευση ευγένειας», στο πλαίσιο της οποίας μαθαίνουν και υπόσχονται να συμπεριφέρονται ευγενικά και με ασφάλεια στο διαδίκτυο. Ο Pixel Pioneer εξηγεί επίσης στους χρήστες τη σημασία του ελέγχου περιεχομένου και των αποφάσεων ασφάλειας, καθώς εξερευνούν την πλατφόρμα, για παράδειγμα γιατί θα πρέπει να σκέφτονται προσεκτικά προτού μοιραστούν τα πλάσματα ή τους κόσμους τους με άλλους.

8.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση

89. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να θεσπίσουν αποτελεσματικές πρακτικές παρακολούθησης και αξιολόγησης με σκοπό τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία τους για τους σκοπούς του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065. Οι πρακτικές αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

α) Τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας στοιχείων της πλατφόρμας που αφορούν την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων στην πλατφόρμα. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την επιγραμμική διεπαφή, τα συστήματα, τις ρυθμίσεις, τα εργαλεία, τις λειτουργίες και τα χαρακτηριστικά της πλατφόρμας και τους μηχανισμούς υποβολής αναφορών, παρατηρήσεων και καταγγελιών, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμόρφωση με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 ⁽¹⁰⁰⁾. Οι πάροχοι θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να θέτουν τις εν λόγω αξιολογήσεις στη διάθεση ανεξάρτητων τρίτων, όπως εμπειρογνομόνων ή άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, προς επανεξέταση και υποβολή παρατηρήσεων.

β) Τακτικές διαβουλεύσεις με ανηλίκους, κηδεμόνες, την ακαδημαϊκή κοινότητα, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, εμπειρογνώμονες σε θέματα δικαιωμάτων του παιδιού και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τον

⁽¹⁰⁰⁾ Όπως αναφέρεται στο πεδίο εφαρμογής των παρούσων κατευθυντήριων γραμμών (τμήμα 2), ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος 5 του κεφαλαίου III, επιβάλλουν πρόσθετες υποχρεώσεις στους παρόχους πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών (VLOP) και πολύ μεγάλων μηχανών αναζήτησης (VLOSE). Στον βαθμό που οι υποχρεώσεις που διατυπώνονται εκεί αφορούν επίσης την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων κατά την έννοια του άρθρου 28 παράγραφος 1, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές βασίζονται στις εν λόγω διατάξεις και οι πολύ μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες δεν θα πρέπει να αναμένουν ότι η θέσπιση των μέτρων που περιγράφονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, εν μέρει ή πλήρως, επαρκεί για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις τους βάσει του τμήματος 5 του κεφαλαίου III του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065.

σχεδιασμό και την αξιολόγηση στοιχείων της πλατφόρμας που αφορούν την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων στην πλατφόρμα. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει τη δοκιμή των εν λόγω στοιχείων με ανηλίκους και τη συνεκτίμηση των σχολίων τους. Για να συμβάλουν στην απαγόρευση των διακρίσεων και την προσβασιμότητα, οι πάροχοι θα πρέπει, εφόσον είναι δυνατόν, να ζητούν τη συμμετοχή ανηλίκων από πολλούς και διάφορους πολιτιστικούς και γλωσσικούς χώρους, διαφόρων ηλικιών, με αναπηρίες και/ή με πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας στις εν λόγω διαβουλεύσεις.

- γ) Προσαρμογή του σχεδιασμού και της λειτουργίας των προαναφερόμενων στοιχείων με βάση τα αποτελέσματα των εν λόγω διαβουλεύσεων και τις τεχνικές εξελίξεις, την έρευνα, τις αλλαγές στη συμπεριφορά ή την πολιτική των χρηστών, τις εξελίξεις όσον αφορά τα προϊόντα και τη χρήση, καθώς και τις αλλαγές στους επιζήμιους παράγοντες και τους κινδύνους για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία των ανηλίκων στην πλατφόρμα τους.

8.4 Διαφάνεια

90. Η Επιτροπή υπενθυμίζει τις υποχρεώσεις διαφάνειας βάσει των άρθρων 14, 15 και 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065. Δεδομένων των σταδίων ανάπτυξης και της εξέλιξης των ικανοτήτων των ανηλίκων, απαιτούνται πρόσθετες εκτιμήσεις σχετικά με τη διαφάνεια της λειτουργίας μιας επιγραμμικής πλατφόρμας με σκοπό τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού.
91. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους θα πρέπει να μεριμνούν ώστε όλες οι απαραίτητες και συναφείς πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία των υπηρεσιών τους να είναι εύκολα προσβάσιμες για τους ανηλίκους, ώστε να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας στις υπηρεσίες τους. Θεωρεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει να θέτουν στη διάθεση των ανηλίκων και, κατά περίπτωση, των κηδεμόνων τους, σε προσβάσιμη διεπαφή στις επιγραμμικές πλατφόρμες τους, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) Πληροφορίες σχετικά με τυχόν μέτρα που εφαρμόζονται για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και/ή προστασίας των ανηλίκων στην πλατφόρμα. Σε αυτές περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με:
- i. τυχόν μεθόδους διασφάλισης της ηλικίας που χρησιμοποιούνται, τον τρόπο λειτουργίας των μεθόδων αυτών και τρίτους που χρησιμοποιούνται για την παροχή μεθόδων επαλήθευσης ή εκτίμησης της ηλικίας,
 - ii. τη λειτουργία των συστημάτων συστάσεων που χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την πλατφόρμα και τις διάφορες επιλογές που έχουν στη διάθεσή τους οι χρήστες (βλ. τμήμα 6.5.2 σχετικά με τον έλεγχο και την ενδυνάμωση των χρηστών),
 - iii. τις διαδικασίες απάντησης σε τυχόν αναφορές, παρατηρήσεις και καταγγελίες που υποβάλλονται ή επισημαίνονται από ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικών χρονοδιαγραμμάτων, καθώς και την πιθανή έκβαση και τις συνέπειες των εν λόγω διαδικασιών,
 - iv. τα εργαλεία, τα προϊόντα και τις δυνατότητες ΤΝ που ενσωματώνονται στην πλατφόρμα, τους περιορισμούς τους και τις πιθανές συνέπειες της χρήσης τους,
 - v. τη διαδικασία εγγραφής, εφόσον αυτή προσφέρεται,
 - vi. εργαλεία για κηδεμόνες που ενδεχομένως προσφέρονται, τα οποία εξηγούν τον τρόπο χρήσης τους και τον τρόπο με τον οποίο προστατεύουν τους ανηλίκους στο διαδίκτυο, καθώς και τα είδη πληροφοριών σχετικά με την επιγραμμική δραστηριότητα του ανηλίκου τα οποία μπορούν να λάβουν οι κηδεμόνες μέσω της χρήσης των εν λόγω εργαλείων,
 - vii. τον τρόπο με τον οποίο ελέγχεται το περιεχόμενο που παραβιάζει τους όρους και τις προϋποθέσεις της πλατφόρμας και τις συνέπειες αυτού του ελέγχου,
 - viii. τον τρόπο χρήσης των διαφόρων εργαλείων υποβολής αναφορών, καταγγελιών, προσφυγής και υποστήριξης που αναφέρονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές,

- ix. τους όρους και τις προϋποθέσεις της επιγραμμικής πλατφόρμας,
 - x. τυχόν άλλα μέτρα που συνιστώνται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές και εφαρμόζονται από τον πάροχο της επιγραμμικής πλατφόρμας,
 - xi. τυχόν άλλα μέτρα που θεσπίζονται ή αλλαγές που πραγματοποιούνται στις υπηρεσίες τους για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας ή προστασίας των ανηλίκων στην πλατφόρμα.
- β) Διασφάλιση ότι οι πληροφορίες αυτές, όλες οι προειδοποιήσεις και κάθε άλλη μορφή επικοινωνίας που συνιστάται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές:
- i. είναι φιλικές προς τα παιδιά, κατάλληλες για την ηλικία τους, κατανοητές και εύκολα προσβάσιμες για όλους τους ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων με αναπηρία και/ή πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας,
 - ii. παρουσιάζονται με σαφήνεια, κατά τρόπο κατανοητό και όσο το δυνατόν πιο απλά και συνοπτικά. Για παράδειγμα, όταν οι όροι και οι προϋποθέσεις αναφέρονται σε συγκεκριμένη δυνατότητα, όταν ο ανήλικος αλληλεπιδρά με την εν λόγω δυνατότητα παρουσιάζονται οι βασικές πληροφορίες σχετικά με αυτήν,
 - iii. παρουσιάζονται στον ανήλικο με τρόπους που είναι εύκολο να εξεταστούν και που παρέχουν άμεση και πρακτική πρόσβαση, στα σημεία όπου είναι χρήσιμες,
 - iv. παρουσιάζονται στην επίσημη γλώσσα (ή γλώσσες) του κράτους μέλους όπου παρέχεται η υπηρεσία,
 - v. προσελκύουν το ενδιαφέρον των ανηλίκων. Για τον σκοπό αυτόν μπορεί να απαιτείται η χρήση γραφικών, βίντεο και/ή χαρακτήρων ή άλλων τεχνικών,
 - vi. παρέχονται στους ανηλίκους σταδιακά και σε βάθος χρόνου ώστε ο χρήστης να τις συγκρατήσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό.
- γ) Τυχόν μέτρα και αλλαγές που εφαρμόζονται για τη συμμόρφωση με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 θα μπορούσαν να κοινοποιούνται εσωτερικά και να δημοσιοποιούνται στο μέτρο του δυνατού.

Ορθή πρακτική

Η HappyTerms είναι μια επιγραμμική πλατφόρμα που απευθύνεται σε άτομα ηλικίας 13 έως 18 ετών. Προσφέρει στους ανηλίκους τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε κοινότητες και να ανταλλάσσουν ιδέες και πληροφορίες σχετικά με κοινά ενδιαφέροντα. Η HappyTerms εμφανίζει πληροφορίες σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις της με σαφείς τίτλους οι οποίοι συνοδεύονται από επεξηγηματικά εικονίδια και έγχρωμες εικόνες. Οι κανόνες εξηγούνται χωριστά σε σύντομες, ευανάγνωστες ενότητες, ενώ χρησιμοποιείται απλή γλώσσα για την επεξήγηση των κανόνων. Υπάρχουν επίσης ενημερωτικά γραφήματα που βοηθούν τους ανηλίκους να κατανοήσουν σε τι συμφωνούν, και τα οποία εμφανίζονται όταν έχουν νόημα για συγκεκριμένη δυνατότητα ή αλλαγή ρύθμισης. Οι χρήστες μπορούν επίσης να βρουν τους κανόνες κάνοντας κλικ στο εικονίδιο «Τι πρέπει να γνωρίζω», το οποίο κατευθύνει τον χρήστη στους σχετικούς κανόνες, σε σχετικά εργαλεία και σε χρήσιμους συνδέσμους από οποιοδήποτε μέρος της πλατφόρμας. Η HappyTerms προσφέρει επίσης ένα διαδραστικό κουίζ στο οποίο οι ανήλικοι μπορούν να ελέγξουν αν έχουν κατανοήσει τους όρους και τις προϋποθέσεις.

9 ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ

92. Η Επιτροπή θα επανεξετάσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές μόλις αυτό καταστεί αναγκαίο και το αργότερο μετά από διάστημα 12 μηνών, λαμβάνοντας υπόψη την πρακτική πείρα που αποκτάται από την εφαρμογή του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 και τον ρυθμό των τεχνολογικών, κοινωνικών και κανονιστικών εξελίξεων στον τομέα αυτόν.
93. Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους, τους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών, τις εθνικές αρμόδιες αρχές, την ερευνητική κοινότητα και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να συμβάλουν στη διαδικασία αυτή. Μετά την εν λόγω επανεξέταση, η Επιτροπή μπορεί, σε διαβούλευση με το ευρωπαϊκό συμβούλιο ψηφιακών υπηρεσιών, να αποφασίσει να τροποποιήσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.

Παράρτημα

Τυπολογία 5C των κινδύνων για τα παιδιά στο διαδίκτυο

94. Ο ΟΟΣΑ ⁽¹⁰¹⁾ και οι ερευνητές ⁽¹⁰²⁾ έχουν ταξινομήσει τους κινδύνους ⁽¹⁰³⁾ που μπορούν να αντιμετωπίσουν οι ανήλικοι στο διαδίκτυο, προκειμένου οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών προσβάσιμων σε ανηλίκους, η ακαδημαϊκή κοινότητα και οι φορείς χάραξης πολιτικής να τους κατανοήσουν και να τους αναλύσουν καλύτερα. Αυτή η ταξινόμηση των κινδύνων είναι γνωστή ως η τυπολογία 5C των κινδύνων για τα παιδιά στο διαδίκτυο. Συμβάλλει στον εντοπισμό των κινδύνων και περιλαμβάνει 5 κατηγορίες κινδύνων: περιεχόμενο, συμπεριφορά, επαφή, κινδύνους για τους καταναλωτές, εγκάρσιους κινδύνους. Οι κίνδυνοι αυτοί μπορεί να εκδηλώνονται όταν δεν εφαρμόζονται κατάλληλα και αναλογικά μέτρα για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ιδιωτικότητας, ασφάλειας και προστασίας των ανηλίκων στην υπηρεσία, με αποτέλεσμα να προκαλείται πιθανή παραβίαση ορισμένων δικαιωμάτων των παιδιών.

95. Τυπολογία 5C των κινδύνων για τα παιδιά στο διαδίκτυο ⁽¹⁰⁴⁾

Κίνδυνοι για τα παιδιά στο ψηφιακό περιβάλλον				
Κατηγορίες κινδύνου	Περιεχόμενο	Συμπεριφορά	Επαφή	Καταναλωτής
Εγκάρσιοι κίνδυνοι	Πρόσθετοι κίνδυνοι για την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια και την προστασία Κίνδυνοι προηγμένης τεχνολογίας Κίνδυνοι για την υγεία και την ευημερία Κίνδυνοι κατάχρησης			
Εκδήλωση κινδύνου	Περιεχόμενο μίσους	Συμπεριφορά μίσους	Επαφές με άτομα που	Κίνδυνοι λόγω εμπορικής

⁽¹⁰¹⁾ ΟΟΣΑ. (2021). *Children in the digital environment - Revised typology of risks*. https://www.oecd.org/en/publications/children-in-the-digital-environment_9b8f222e-en.html.

⁽¹⁰²⁾ Livingstone, S., & Stoilova, M. (2021). *The 4Cs: Classifying Online Risk to Children*. (CO:RE Short Report Series on Key Topics). Αμβούργο: Leibniz-Institut für Medienforschung | Hans-Bredow-Institut (HBI)· CO:RE - Children Online: Research and Evidence. <https://doi.org/10.21241/ssoar.71817>.

⁽¹⁰³⁾ Βλ. επίσης ανάλυση κινδύνου από την υπηρεσία Bundeszentrale für Kinder- und Jugendmedienschutz (BZKJ). (2022). *Gefährdungsatlas. Digitales Aufwachsen. Vom Kind aus denken. Zukunftssicher handeln. Aktualisierte und erweiterte 2. Auflage. - Bundeszentrale für Kinder- und Jugendmedienschutz*. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.bzkg.de/resource/blob/197826/5e88ec66e545bcb196b7bf81fc6dd9e3/2-auflage-gefaehrungsatlas-data.pdf>

⁽¹⁰⁴⁾ ΟΟΣΑ. (2021). *Children in the digital environment - Revised typology of risks*. σ.7. https://www.oecd.org/en/publications/children-in-the-digital-environment_9b8f222e-en.html.

			εκφράζουν μίσος	προώθησης
	Επιβλαβές περιεχόμενο	Επιβλαβής συμπεριφορά	Επιβλαβείς επαφές	Κίνδυνοι λόγω κατάρτισης εμπορικού προφίλ
	Παράνομο περιεχόμενο	Παράνομη συμπεριφορά	Παράνομες επαφές	Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι
	Παραπληροφόρηση	Προβληματική συμπεριφορά που δημιουργείται από τους χρήστες	Άλλες προβληματικές επαφές	Κίνδυνοι ασφάλειας

96. **Κίνδυνοι περιεχομένου:** Οι ανήλικοι μπορεί να εκτεθούν απροσδόκητα και ακούσια σε περιεχόμενο που ενδέχεται να τους βλάψει: α. περιεχόμενο μίσους, β. επιβλαβές περιεχόμενο, γ. παράνομο περιεχόμενο, δ. παραπληροφόρηση. Αυτά τα είδη περιεχομένου θεωρείται ευρέως ότι έχουν σοβαρές αρνητικές συνέπειες στην ψυχική υγεία και τη σωματική ευεξία των ανηλίκων, για παράδειγμα περιεχόμενο που προωθεί τον αυτοτραυματισμό, την αυτοκτονία, τις διατροφικές διαταραχές ή την ακραία βία.
97. **Κίνδυνοι συμπεριφοράς:** Αφορούν συμπεριφορές που ενδέχεται να υιοθετήσουν ενεργά οι ανήλικοι στο διαδίκτυο και οι οποίες μπορεί να ενέχουν κινδύνους τόσο για τους ίδιους όσο και για άλλους, όπως α. συμπεριφορά μίσους (π.χ. ανάρτηση/αποστολή περιεχομένου/μηνυμάτων μίσους από ανηλίκους), β. επιβλαβής συμπεριφορά (π.χ. ανάρτηση/αποστολή βίαιου ή πορνογραφικού περιεχομένου από ανηλίκους), γ. παράνομη συμπεριφορά (π.χ. ανάρτηση/αποστολή υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών ή τρομοκρατικού περιεχομένου από ανηλίκους), και δ. προβληματική συμπεριφορά που δημιουργείται από τους χρήστες (π.χ. συμμετοχή σε επικίνδυνες προκλήσεις, ανταλλαγή ερωτικών μηνυμάτων).
98. **Κίνδυνοι επαφής:** Αφορούν καταστάσεις στις οποίες οι ανήλικοι είναι θύματα των αλληλεπιδράσεων, σε αντίθεση με τον παράγοντα: α. επαφές με άτομα που εκφράζουν μίσος, β. επιβλαβείς επαφές (π.χ. η επαφή πραγματοποιείται με πρόθεση να βλάψει τον ανήλικο), γ. παράνομες επαφές (π.χ. μπορούν να διωχθούν ποινικά), και δ. άλλες προβληματικές επαφές. Παραδείγματα κινδύνων επαφής είναι, μεταξύ άλλων, η αθέμιτη προσέγγιση παιδιών μέσω διαδικτύου (grooming), ο σεξουαλικός εξαναγκασμός και εκβιασμός μέσω διαδικτύου, η σεξουαλική κακοποίηση μέσω διαδικτυακής κάμερας, ο κυβερνοεκφοβισμός και η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη

σεξουαλική εκμετάλλευση. Οι κίνδυνοι αυτοί επεκτείνονται επίσης σε πρακτικές διαδικτυακής απάτης, όπως το ηλεκτρονικό «ψάρεμα» (phishing), η απάτη στην αγορά και η κλοπή ταυτότητας.

99. **Κίνδυνοι για τους καταναλωτές:** Οι ανήλικοι μπορεί επίσης να αντιμετωπίσουν κινδύνους ως καταναλωτές στην ψηφιακή οικονομία: α. κινδύνους μάρκετινγκ (π.χ. σεντούκια θησαυρού, ενσωματωμένες διαφημίσεις σε παιχνίδια), β. κινδύνους κατάρτισης εμπορικού προφίλ (π.χ. τοποθέτηση προϊόντων ή προβολή διαφημίσεων που προορίζονται για ενήλικες, όπως υπηρεσίες γνωριμιών), γ. χρηματοοικονομικούς κινδύνους (π.χ. απάτες ή δαπάνη μεγάλων χρηματικών ποσών εν αγνοία ή χωρίς τη συναίνεση των κηδεμόνων τους), δ. κινδύνους για την ασφάλεια, και ε. κινδύνους που σχετίζονται με την αγορά και κατανάλωση ναρκωτικών ουσιών, φαρμάκων, αλκοόλ και άλλων παράνομων ή επικίνδυνων προϊόντων. Στους κινδύνους για τους καταναλωτές περιλαμβάνονται επίσης οι κίνδυνοι που σχετίζονται με συμβάσεις, για παράδειγμα η πώληση δεδομένων των χρηστών ή οι αθέμιτοι όροι και προϋποθέσεις.

100. **Εγκάρσιοι κίνδυνοι:** Πρόκειται για κινδύνους που καλύπτουν όλες τις κατηγορίες κινδύνων και θεωρούνται εξαιρετικά προβληματικοί, καθώς ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τη ζωή των ανηλίκων με πολλαπλούς τρόπους. Πρόκειται για τους εξής:

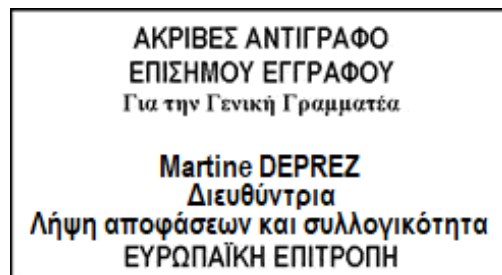
α) **Οι κίνδυνοι προηγμένης τεχνολογίας** αφορούν ανηλίκους που αντιμετωπίζουν νέους κινδύνους καθώς εξελίσσεται η τεχνολογία, όπως τα διαλογικά ρομπότ ΤΝ που μπορεί να παρέχουν επιβλαβείς πληροφορίες ή να χρησιμοποιηθούν για την αθέμιτη προσέγγιση ανηλίκων μέσω της εκμετάλλευσης τρωτών σημείων, ή η χρήση βιομετρικών τεχνολογιών που μπορούν να οδηγήσουν σε κακοποίηση, υποκλοπή ταυτότητας και αποκλεισμό.

β) **Οι κίνδυνοι για την υγεία και την ευεξία** περιλαμβάνουν πιθανές βλάβες στην ψυχική, συναισθηματική ή σωματική υγεία των ανηλίκων. Για παράδειγμα, αυξάνονται τα φαινόμενα παχυσαρκίας/ανορεξίας και τα προβλήματα ψυχικής υγείας που συνδέονται με τη χρήση ή την υπερβολική χρήση των επιγραμμικών πλατφορμών, τα οποία ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη σωματική και ψυχική υγεία και ευεξία των ανηλίκων, όπως ο εθισμός, η κατάθλιψη, οι αγχώδεις διαταραχές, οι διαταραχές ύπνου και η κοινωνική απομόνωση.

- γ) **Οι πρόσθετοι κίνδυνοι για την ιδιωτικότητα και την προστασία των δεδομένων** απορρέουν από την πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με ανηλίκους και από τον κίνδυνο των δυνατοτήτων εντοπισμού γεωγραφικής θέσης τις οποίες θα μπορούσαν να εκμεταλλευτούν οι επιτήδριοι για να εντοπίσουν και να προσεγγίσουν ανηλίκους.

101. Άλλοι εγκάρσιοι κίνδυνοι ⁽¹⁰⁵⁾ μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν:

- α) **Πρόσθετους κινδύνους για την ασφάλεια και την προστασία**, οι οποίοι σχετίζονται με την ασφάλεια των ανηλίκων, ιδίως τη σωματική ασφάλεια, καθώς και με όλα τα ζητήματα κυβερνοασφάλειας.
- β) **Κινδύνους λόγω κατάχρησης**, οι οποίοι σχετίζονται με κινδύνους ή βλάβες για ανηλίκους που απορρέουν από την κατάχρηση της επιγραμμικής πλατφόρμας ή των δυνατοτήτων της.

⁽¹⁰⁵⁾ Livingstone, S., & Stoilova, M. (2021). *The 4Cs: Classifying Online Risk to Children*. (CO:RE Short Report Series on Key Topics). Αμβούργο: Leibniz-Institut für Medienforschung | Hans-Bredow-Institut (HBI). CO:RE - Children Online: Research and Evidence. <https://doi.org/10.21241/ssoar.71817>.

Brussels, 7.10.2025
C(2025) 6826 final

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION

**Guidelines on measures to ensure a high level of privacy, safety and security for minors
online, pursuant to Article 28(4) of Regulation (EU) 2022/2065**

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION

Guidelines on measures to ensure a high level of privacy, safety and security for minors online, pursuant to Article 28(4) of Regulation (EU) 2022/2065

1 INTRODUCTION

1. Online platforms are increasingly accessed by minors ⁽¹⁾ and can provide several benefits to them. For example, online platforms may provide access to a wealth of educational resources, helping minors to learn new skills and expand their knowledge. Online platforms may also offer minors opportunities to express their views and connect with others who share similar interests, helping minors to build social skills, confidence and a sense of community. By playing on and exploring the online environment, minors can also foster their natural curiosity, engaging in activities that encourage creativity, problem solving, critical thinking, agency and entertainment.
2. There is, however, wide consensus among policy makers, regulatory authorities, civil society, researchers, educators and guardians ⁽²⁾ that the current level of privacy, safety and security online of minors is often inadequate. The design and features of the wide variety of online platforms and the services offered by providers of online platforms accessible to minors may create risks to minors' privacy, safety and security and exacerbate existing risks. These risks include, for example, exposure to illegal content ⁽³⁾ and harmful content, that undermines minors' privacy, safety and security or that may impair the physical or mental development of minors. They also include cyberbullying or contact from individuals seeking to harm minors, such as those seeking to sexually abuse or extort minors, human traffickers and those seeking to recruit minors into criminal gangs or promote violence, radicalisation, violent extremism and terrorism. Minors may also face risks as consumers as well as risks related to extensive use or overuse of online platforms and exposure to inappropriate or exploitative practices, including in relation to gambling and gaming. The

⁽¹⁾ In the present guidelines, 'child', 'children' and 'minor' refer to a person under the age of 18.

⁽²⁾ In the present guidelines, 'guardians', refer to persons holding parental responsibilities.

⁽³⁾ Illegal content includes but is not limited to content depicting illicit drug trafficking, terrorist and violent extremist content and child sexual abuse material. What constitutes illegal content is not defined by the Regulation (EU) 2022/2065 (the Digital Services Act) but by other laws either at EU level or at national level.

increasing integration of artificial intelligence (“AI”) chatbots and companions into online platforms as well as AI driven deep fakes may also affect how minors interact with online platforms, exacerbate existing risks, and pose new ones that can negatively affect a minor’s privacy, safety and security ⁽⁴⁾. These risks can originate from the direct experience of the minor with the platform and/or from the actions of other users on the platform.

3. These guidelines aim to support providers of online platforms in addressing these risks by providing a set of measures that the Commission considers will help these providers to ensure a high level of privacy, safety and security of minors on their platforms, which will contribute to the protection of minors, which is an important policy objective of the Union. These guidelines also aim at helping the Digital Services Coordinators (DSCs) and competent national authorities when applying and interpreting Article 28 of Regulation (EU) 2022/2065. For instance, making minors’ accounts more private will, among others, help providers of online platforms reduce the risk of unwanted or unsolicited contact. Implementing age assurance measures ⁽⁵⁾ may, among others, help providers reduce the risk of minors being exposed to services, content, conduct, contacts or commercial practices that undermine their privacy, safety and security. Adopting these and other measures – on matters ranging from recommender systems and governance to user support and reporting – may help providers of online platforms make online platforms safer, more secure and more privacy preserving for minors.

2 SCOPE OF THE GUIDELINES

4. It is in the light of the aforementioned risks that the Union legislature enacted Article 28 of Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and the Council ⁽⁶⁾. Paragraph 1 of this provision obliges providers of online platforms accessible to minors to put in place appropriate and proportionate measures to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors, on their service. Paragraph 2 of Article 28

⁽⁴⁾ A typology of risks to which minors are exposed when accessing online platforms, based on a framework developed by the OECD, is included in Annex I to these guidelines.

⁽⁵⁾ See Section 6.1 on age assurance.

⁽⁶⁾ Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council of 19 October 2022 on a Single Market for Digital Services and amending Directive 2000/31/EC (Digital Services Act) OJ L 277, 27.10.2022, p. 1.

of Regulation (EU) 2022/2065 prohibits providers of online platform from presenting advertisements on their interface based on profiling, as defined in Article 4, point (4), of Regulation (EU) 2016/679 ⁽⁷⁾, using personal data of the recipient of the service when they are aware with reasonable certainty that the recipient of the service is a minor. Paragraph 3 of Article 28 of Regulation (EU) 2022/2065 specifies that compliance with the obligations set out in this Article shall not oblige providers of online platforms accessible to minors to process additional personal data in order to assess whether the recipient of the service is a minor. Paragraph 4 of Article 28 of Regulation (EU) 2022/2065 provides that the Commission, after consulting the European Board for Digital Services ('the Board'), may issue guidelines to assist providers of online platforms in the application of paragraph 1.

5. These guidelines describe the measures that the Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should take to ensure a high level of privacy, safety and security for minors online, in accordance with Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065. The obligation laid down in that provision is addressed to providers of online platforms whose services are accessible to minors ⁽⁸⁾. Recital 71 of that Regulation further clarifies that “[a]n online platform can be considered accessible to minors when its terms and conditions permit minors to use the service, when its service is directed at or predominantly used by minors, or where the provider is otherwise aware that some of the recipients of its service are minors”.
6. As regards the first scenario described in that recital, the Commission considers that a provider of an online platform cannot solely rely on a statement in its terms and conditions prohibiting access to minors, to argue that the platform is not accessible to them. If the provider of the online platform does not implement effective measures to prevent minors from accessing its service, it cannot claim that its online platform falls outside the scope of Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 based on that declaration. For example, providers of online platforms that host and disseminate

⁽⁷⁾ Regulation (EU) 2016/679 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (GDPR), OJ L 119, 4.5.2016, p. 1.

⁽⁸⁾ Article 3 of Regulation (EU) 2022/2065 defines ‘online platform’ as a hosting service that, at the request of a recipient of the service, stores and disseminates information to the public, unless that activity is a minor and purely ancillary feature of another service or a minor functionality of the principal service and, for objective and technical reasons, cannot be used without that other service, and the integration of the feature or functionality into the other service is not a means to circumvent the applicability of this Regulation.

adult content, such as online platforms disseminating pornographic content, and therefore restrict, in their terms and conditions, the use of their service to users over the age of 18 years old, will be considered accessible to minors within the meaning of Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 when no effective measures have been put in place to prevent minors from accessing their service.

7. As regards the third scenario, recital 71 of Regulation (EU) 2022/2065 clarifies that one example of a situation in which a provider of an online platform should be aware that some of the recipients of its service are minors is where that provider already processes the personal data of those recipients revealing their age for other purposes, such as during registration in the relevant service, and this reveals that some of those recipients are minors. Other examples of situations in which a provider can reasonably be expected to be aware that minors are amongst the recipients of its service include those in which the online platform is known to appeal to minors; the provider of the online platform offers similar services to those used by minors; the online platform is promoted to minors; the provider of the online platform has conducted or commissioned research that identifies minors as recipients of the services or where such identification results from an independent research.
8. Pursuant to Article 19 of Regulation (EU) 2022/2065, the obligation laid down in Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 does not apply to providers of online platforms that qualify as micro or small enterprises, except where their online platform has been designated by the Commission as a very large online platform in accordance with Article 33(4) of that Regulation ⁽⁹⁾.
9. Other provisions of Regulation (EU) 2022/2065 also aim at ensuring the protection of minors online ⁽¹⁰⁾. These include, among others, several provisions in Section 5 of

⁽⁹⁾ Recommendation 2003/361/EC defines a small enterprise as an enterprise which employs fewer than 50 persons and whose annual turnover and/or annual balance sheet total does not exceed EUR 10 million. A microenterprise is defined as an enterprise which employs fewer than 10 persons and whose annual turnover and/or annual balance sheet total does not exceed EUR 2 million. The Commission recalls here Recital 10 of Regulation (EU) 2022/2065 which states that Regulation (EU) 2022/2065 is without prejudice to Directive (EU) 2010/13. The aforementioned Directive requires all video-sharing platform (VSP) providers, whatever its qualification as micro or small enterprises, to establish and operate age verification systems for users of video-sharing platforms with respect to content which may impair the physical or mental development of minors.

⁽¹⁰⁾ This includes the obligations contained in the following provisions of Regulation (EU) 2022/2065: Article 14 on Terms and Conditions, Articles 16 and 17 on Notice and action mechanisms and Statement of Reasons, Article 25 on Online interface design and organisation, Articles 15 and 24 on Transparency, Article 26 on Advertisements, Article 27 on Recommender systems and Article 44 on Standards.

Chapter III of Regulation (EU) 2022/2065, which imposes additional obligations on providers of very large online platforms (‘VLOPs’) and very large online search engines (‘VLOSEs’) ⁽¹¹⁾. These guidelines do not aim to interpret those provisions and providers of VLOPs and VLOSEs should not expect that adopting the measures described below, either partially or in full, suffices to ensure compliance with their obligations under Section 5 of Chapter III of Regulation (EU) 2022/2065, as those providers may need to put in place additional measures which are not set out in these guidelines and which are necessary for them to comply with the obligations stemming from those provisions ⁽¹²⁾.

10. Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 should also be seen in the light of other Union legislation and non-binding instruments which aim to address the risks to which minors are exposed online ⁽¹³⁾. Those instruments also contribute to achieving the objective of ensuring a high level of privacy, safety and security of minors online, and thus complement the application of Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065. These guidelines should not be understood as interpreting or pre-empting any obligations arising under those instruments or under Member State legislation. Supervision and enforcement of those instruments remain the sole responsibility of the competent authorities under those legal frameworks. In particular, as clarified in recital 10 of Regulation (EU) 2022/2065, that Regulation is without prejudice to other acts of Union law regulating the provision of information society services in general, regulating other aspects of the provision of intermediary services in the internal

⁽¹¹⁾ This includes, but is not limited to, the following provisions of Regulation (EU) 2022/2065: Articles 34 and 35 on Risk assessment and Mitigation of risks, Article 38 on Recommender systems, Article 40 on Data access and scrutiny and Article 44 (j) on standards for targeted measures to protect minors online.

⁽¹²⁾ This includes, but is not limited to, Articles 34 and 35 on Risk assessment and Mitigation of risks, Article 38 on Recommender systems and Article 40 on Data access and scrutiny.

⁽¹³⁾ This includes the Better Internet for Kids strategy (BIK+), Directive 2010/13/EU (“the Audiovisual Media Services Directive”), Regulation (EU) 2024/1689 (“the AI Act”), Regulation (EU) 2016/679 (“GDPR”), the Directive 2011/93/EU on combating the sexual abuse and sexual exploitation of children, the Directive 2005/29/EC on unfair commercial practices (the “UCPD”), the EU Digital Identity Wallet and the short-term age verification solution, the forthcoming action plan against cyberbullying, the EU-wide inquiry on the broader impacts of social media on well-being, the ProtectEU Strategy, the EU Roadmap to fight drug trafficking and organised crime, the EU Internet Forum, the EU Strategy for a more effective fight against child sexual abuse, the EU Strategy combating trafficking in human beings 2021-2025. Further, Regulation (EU) 2022/2065 is without prejudice to Union law on consumer protection and product safety, including Regulations (EU) 2017/2394 and (EU) 2019/1020 and Directives 2001/95/EC and 2013/11/EU. Directive 2005/29 on unfair commercial practices, notably Articles 5 to 9 also protect minors and, e.g., point 28 of Annex I prohibits, in an advertisement, a direct exhortation to children to buy advertised products or persuade their parents or other adults to buy advertised products for them. The Commission also recalls the European Commission Fitness Check of EU consumer law on digital fairness.

market or specifying and complementing the harmonised rules set out in Regulation (EU) 2022/2065, such as Directive 2010/13/EU, as well as Union law on consumer protection and on the protection of personal data, in particular Regulation (EU) 2016/679.

11. While these guidelines set out measures that aim at ensuring a high level of privacy, safety and security for minors online, providers of online platforms are encouraged to adopt those measures for the purposes of protecting all users, and not just minors. Creating a privacy preserving, safe and secure online environment for all users will inherently result in more privacy, safety and security for minors online, while adopting measures ensuring the respect of their specific rights and needs in line with Article 28 of Regulation (EU) 2022/2065.
12. By adopting these guidelines, the Commission declares that it will apply these guidelines to the cases described therein and thus impose a limit on the exercise of its discretion whenever applying Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065. As such, these guidelines may therefore be considered a significant and meaningful benchmark on which the Commission will base itself when applying Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 and determining the compliance of providers of online platforms accessible to minors with that provision ⁽¹⁴⁾. The Digital Services Coordinators and competent national authorities may also draw inspiration from these guidelines when applying and interpreting Article 28(1) of Regulation 2022/2065. Nevertheless, adopting and implementing the measures set out in these guidelines, either partially or in full, shall not automatically entail compliance with that provision.
13. Any authoritative interpretation of Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 may only be given by the Court of Justice of the European Union, which amongst others has jurisdiction to give preliminary rulings concerning the validity and interpretation of EU acts, including Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065.

⁽¹⁴⁾ Adopting and implementing any of the measures set out in these guidelines does not entail compliance with the GDPR or any other applicable data protection law. In determining compliance with Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065, responsible authorities are therefore encouraged to cooperate with data protection authorities.

14. Throughout the development of the guidelines the Commission has consulted with stakeholders ⁽¹⁵⁾, including with the Board and its working group on protection of minors. In accordance with Article 28(4) of Regulation (EU) 2022/2065, the Commission consulted the Board on a draft of these guidelines prior to their adoption on 2 July 2025.
15. The measures described in Sections 5 to 8 of these guidelines are not exhaustive. Other measures may also be deemed appropriate and proportionate to ensure a high level of privacy, safety and security for minors in accordance with Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065, such as measures resulting from compliance with other pieces of Union legislation ⁽¹⁶⁾ or adherence to national guidance on the protection of minors or technical standards ⁽¹⁷⁾. In addition, new measures may be identified in the future that enable providers of online platforms accessible to minors to better comply with their obligation to ensure a high level of privacy, safety and security of minors on their service.

⁽¹⁵⁾ The Commission has developed the guidelines by conducting thorough desk research, gathering stakeholder feedback through a call for evidence, workshops and targeted public consultation. The Commission also relied on the expertise of the European Centre of Algorithmic Transparency throughout the processes. Moreover, the Commission consulted with young people, including Better Internet for Kids youth ambassadors and organised focus groups with children in seven Member States, with the support of the Safer Internet Centres.

⁽¹⁶⁾ This includes for example the Directives and Regulations cited in footnote 13, the forthcoming guidelines by the European Data Protection Board (EDPB) on processing of minor personal data in accordance with Regulation (EU) 2016/679 (GDPR).

⁽¹⁷⁾ An Coimisiún um Chosaint Sonraí. (2021). *Fundamentals for a child-oriented approach to data processing*. Available: https://www.dataprotection.ie/sites/default/files/uploads/2021-12/Fundamentals%20for%20a%20Child-Oriented%20Approach%20to%20Data%20Processing_FINAL_EN.pdf; Coimisiún na Meán. (2024). *Online safety code*. Available: <https://www.cnam.ie/app/uploads/2024/11/Coimisiun-na-Mean-Online-Safety-Code.pdf>; IMY (Swedish Authority for Privacy Protection). (2021). *The rights of children and young people on digital platforms*. Available: <https://www.imy.se/en/publications/the-rights-of-children-and-young-people-on-digital-platforms/>; Dutch Ministry of the Interior and Kingdom Relations. (2022). *Code for children's rights*. Available: <https://codevoorkinderrechten.waag.org/wp-content/uploads/2022/02/Code-voor-Kinderrechten-EN.pdf>

CNIL. (2021). *CNIL publishes 8 recommendations to enhance protection of children online*. Available: <https://www.cnil.fr/en/cnil-publishes-8-recommendations-enhance-protection-children-online>; Unabhängiger Beauftragter für Fragen des sexuellen Kindesmissbrauchs. (n.d.). *Rechtsfragen Digitales*. Available: <https://beauftragte-missbrauch.de/themen/recht/rechtsfragen-digitales>; CEN-CENELEC (2023) *Workshop Agreement 18016 Age Appropriate Digital Services Framework* Available: https://www.cenelec.eu/media/CEN-CENELEC/CWAs/ICT/cwa18016_2023.pdf; OECD. (2021). *Children in the digital environment - Revised typology of risks*. Available: https://www.oecd.org/en/publications/children-in-the-digital-environment_9b8f222e-en.html.

3 STRUCTURE

16. Section 4 of these guidelines sets out the general principles which should govern all measures that providers of online platforms accessible to minors put in place to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors on their service. Sections 5 to 8 of these guidelines set out the main measures that the Commission considers that such providers should put in place to ensure such a high level of privacy, safety and security. These include Risk review (Section 5), Service design (Section 6), Reporting, user support and tools for guardians (Section 7) and Governance (Section 8).

4 GENERAL PRINCIPLES

17. The present guidelines are based on the following general principles, which are interrelated and should be considered holistically in all the activities by providers of online platforms that are in scope of these guidelines. The Commission considers that any measure that a provider of an online platform accessible to minors puts in place to comply with Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 should adhere to the following general principles.
 - a. **Proportionality and appropriateness:** Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 requires any measure taken to comply with that provision to be appropriate and proportionate to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors. Since different online platforms may pose different types of risks for minors, it will not always be proportionate or appropriate for all providers of online platforms to apply all, or only some of the measures described in these guidelines. Determining whether a particular measure is proportionate and appropriate, in particular where it entails an interference with individuals' fundamental rights, will require a case-by-case review by each provider (i) of the risks to minors' privacy, safety and security stemming from its online platform or parts of it, considering among others the size, reach and type of the service it provides and its nature, its intended or current use, its specific features and the user base of the service, (ii) of the impact of the measure on children's rights and other rights and freedoms enshrined in the Charter of Fundamental Rights of the European Union ("the Charter"); and of (iii) the need to base such measures on the highest available standards and existing good

practices, as well as the perspective and rights of children (see Section 5 on Risk review).

b. Protection of children's rights: These rights are enshrined in the Charter, which guarantees the protection of children's rights in implementing Union law, and the United Nations Convention on the Rights of the Child ("the UNCRC"), which all Member States have ratified⁽¹⁸⁾. Children's rights form an integral part of human rights, and all those rights are interrelated, interdependent and indivisible. In line with Article 24 of the Charter, in all actions relating to children, whether taken by public authorities or private institutions, the best interests of the child must be a primary consideration. Therefore, to ensure that measures to achieve a high level of privacy, safety and security for minors on an online platform are appropriate and proportionate, all children's rights should be considered and their best interests taken as a primary consideration. Any discrimination based on any ground such as sex, race, colour, ethnic or social origin, genetic features, language, religion or belief, political or any other opinion, membership of a national minority, property, birth, disability, age or sexual orientation shall be prohibited, in line with Article 21 of the Charter. Children's rights include for instance their right to protection⁽¹⁹⁾, non-discrimination, inclusion, privacy, access to information and education, freedom of expression as well as participation⁽²⁰⁾ and to have their views taken into account in all matters that concern them⁽²¹⁾.

c. Privacy-, safety- and security-by-design: providers of online platforms accessible to minors should integrate high standards of privacy, safety and security

⁽¹⁸⁾ These rights are elaborated by the United Nations Committee on the Rights of the Child as regards the digital environment in their General Comments No. 25. Office of the High Commissioner for Human Rights. (2021). General Comment No. 25 (2021) on children's rights in relation to the digital environment. Available: <https://www.ohchr.org/en/documents/general-comments-and-recommendations/general-comment-no-25-2021-childrens-rights-relation>.

⁽¹⁹⁾ Children shall have the right to such protection and care as is necessary for their well-being (Article 24 of the Charter).

⁽²⁰⁾ They may express their views freely. Such views shall be taken into consideration on matters which concern them in accordance with their age and maturity (Article 24 of the Charter).

⁽²¹⁾ At this regard, the Commission recalls the importance of accessibility, including as regulated in Directive (EU) 2016/2102 of the European Parliament and of the Council of 26 October 2016 on the accessibility of the websites and mobile applications of public sector bodies ("Web Accessibility Directive"), as well as child participation throughout the design, implementation, and evaluation of all safety, security and privacy measures concerning children online.

in the design, development and operation of their services ⁽²²⁾. By-design concepts aim to harness the influence of providers of online platforms, designers and policymakers to shape product and service development in ways that prioritise values that promote human well-being. They refer to embedding privacy, safety and security protections by default into the design, operation and management of organisations, as well as in products and services from the start ⁽²³⁾.

d. Age-appropriate design: providers of online platforms accessible to minors should design their services to align with the developmental, cognitive and emotional needs of minors, while ensuring their safety, privacy, and security. Age-appropriate designs are suitable for children considering their rights and well-being as well as their diversity and specific age or stage of development and take account of the evolving capacities of children ⁽²⁴⁾.

5 RISK REVIEW

18. The heterogeneous nature of online platforms and diversity of contexts may require distinct approaches, with certain measures being better suited to some platforms over others. Where a provider of an online platform accessible to minors is deciding how to ensure a high level of safety, privacy and security to minors on its platform, and determining the appropriate and proportionate measures for that purpose, the Commission considers that that provider should, at a minimum, identify and take into account:

⁽²²⁾ According to Article 25 GDPR, operators processing minors' personal data must already implement appropriate organisational and technical measures to protect the rights of data subject (data protection by design and default). This obligation is enforced by the competent data protection authorities in line with Article 51 GDPR. See EDPB guidelines 4/2019 on Article 25 Data Protection by Design and by Default. Available: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-42019-article-25-data-protection-design-and_en.

⁽²³⁾ OECD (2024), *Towards Digital Safety by Design for Children*. Available: <https://doi.org/10.1787/c167b650-en>.

⁽²⁴⁾ This requires prioritising features, functionality, content or models that are compatible with children's evolving capacities, as well as taking into consideration socio-cultural differences. Age-appropriate design is crucial for the privacy, safety and security of children: e.g. without age-appropriate information about it, children may be unable to understand, use or enjoy privacy or safety features, settings or other tools. CEN-CENELEC (2023) *Workshop Agreement 18016 Age Appropriate Digital Services Framework*, available https://www.cencenelec.eu/media/CEN-CENELEC/CWAs/ICT/cwa18016_2023.pdf ; Ages and developmental stages available, among others as Annex to the *Dutch Children's Code*. Available: <https://codevoorkinderrechten.waag.org/wp-content/uploads/2022/02/Code-voor-Kinderrechten-EN.pdf>

- a. How likely it is that minors will access its service, notably in view of its nature, purpose, intended use as well as criteria relevant to determine whether the service is accessible to minors.
- b. The actual or potential impact on the privacy, safety and security of minors that the online platform may pose or give rise to, based on the 5Cs typology of online risks to children (Annex). This includes an examination of how different aspects of the platform may give rise to these risks, their likelihood and severity, as well as consideration of their positive impact on children's rights and well-being, taking into consideration the age and evolving capacities of children. For example, aspects such as the purpose of the platform, its design, interface, value proposition, marketing, features, functionalities, number and type of users and uses (actual and expected) may all be relevant. This should include an indication of the level of risk for minors on the platform (e.g. low, medium or high), based on clear criteria, in accordance with existing standards and best practices, for example for child rights impact assessment as mentioned in paragraph 22.
- c. The measures that the provider is already taking to prevent and mitigate these risks.
- d. Any additional measures that are identified in the review as appropriate and proportionate to ensure a high level of privacy, safety and security for minors on their service. The measures that providers may need to take should address the risks to privacy, safety, and security that originate from the experience of minors with the service, including those risks that originate from the actions of other users of the service.
- e. How measures uphold the general principles of Section 4.
- f. Metrics that allow the provider to monitor over time the effectiveness of the measures they have in place to address certain risks.
- g. The potential positive and negative effects on children's or other users' rights of any measure that the provider currently has in place and any additional measures, ensuring that these rights are not disproportionately or unduly restricted and positive effects can be maximised. Children's or other users' rights that may be adversely affected by some measures include, for example, children's rights to

participation, privacy, protection of personal data, freedom of expression and information. This is relevant when determining the proportionality of measures.

19. When conducting this review, providers of online platforms accessible to minors should take into consideration the best interests of the child as a primary consideration ⁽²⁵⁾ in line with the Charter and other UNCRC principles ⁽²⁶⁾, as well as to other relevant Union guidance on the matter ⁽²⁷⁾. They should include the perspectives of children by seeking their participation, as well as that of guardians, representatives of other potentially impacted groups and other relevant experts and stakeholders.
20. Providers should consider the most up-to-date available information and insight from scientific and academic sources, including by leveraging other relevant assessments conducted by the provider. They should adhere to the precautionary principle when there is reasonable indication that a particular practice, feature or design choice poses risks to children, taking measures to prevent or mitigate such risks until there is evidence that its effects are not harmful to children.
21. Providers should carry out the review periodically, and at least on an annual basis or whenever they make significant changes to the platform's design ⁽²⁸⁾ or become

⁽²⁵⁾ Article 3 of the UNCRC; Article 24 of the Charter: The right of the child to have his or her best interests assessed and taken as a primary consideration when different interests are being considered, in order to reach a decision on the issue at stake concerning a child, a group of identified or unidentified children or children in general. Best interests determinations, when necessary, should not be conducted by the companies, but based on competent authorities' action. LSE Digital Futures for Children (2024), *The Best interests of the child in the digital environment*. Available: <https://www.digital-futures-for-children.net/digitalfutures-assets/digitalfutures-documents/Best-Interests-of-the-Child-FINAL.pdf>.

⁽²⁶⁾ Non-discrimination: Children's rights apply to any child, without any discrimination, as per Article 21 of the Charter. The rights of the child, as per Article 24 of the Charter, include children's right to such protection and care as is necessary for their well-being; children may express their views freely. Such views shall be taken into consideration on matters which concern them in accordance with their age and maturity; in all actions relating to children, whether taken by public authorities or private institutions, the child's best interests must be a primary consideration. The rights of children also include, as everyone, the right to life, as per Article 2 of the Charter and the right to respect for his or her physical and mental integrity, as per Article 3 of the Charter. The rights of the child are also enshrined and further detailed in the United Nations Convention on the Rights of the Child ("the UNCRC"), which all Member States have ratified.

⁽²⁷⁾ The Commission recalls in particular the EDPB Guidelines on Data Protection Impact Assessment (DPIA) and determining whether processing is "likely to result in a high risk" for the purposes of Regulation 2016/679.

⁽²⁸⁾ Examples of significant changes are the introduction of new features affecting user interaction, modifications to recommender systems, account settings, moderation, reporting or other design features that would appreciably change children's experience on the platform, changes in data collection practices, expansion to new user groups, integration of generative AI tools, or changes related to age assurance measures or their providers.

aware of other circumstances that affect the platform's design and operation relevant for ensuring a high level of privacy, safety and security of minors on their online platform. Providers should make the risk review available to the relevant supervisory authorities and publish its outcomes without disclosing sensitive operational or security-related information at the latest before the following review is performed, as well as consider submitting it to the review of independent experts or relevant stakeholders.

22. Existing standards and tools to carry out child rights impact assessments can support providers in carrying out this review. These include, for example, the templates, forms and other guidance provided by UNICEF ⁽²⁹⁾, the Dutch Ministry of the Interior and Kingdom Relations (BZK) ⁽³⁰⁾, or the European standardisation body CEN-CENELEC ⁽³¹⁾. The Commission may issue additional guidance or tools to support providers in carrying out the review, including through specific tools for child rights impact assessments. Until the publication of this guidance, providers can use existing tools and best practices for these assessments.
23. For providers of VLOPs and VLOSEs this risk review can also be carried out as part of the general assessment of systemic risks under Article 34 of Regulation (EU) 2022/2065, which will complement and go beyond the risk review pursued in accordance with the present guidelines.

⁽²⁹⁾ UNICEF. (2024). *Children's rights impact assessment: A tool to support the design of AI and digital technology that respects children's rights*. Available: <https://www.unicef.org/childrightsandbusiness/workstreams/responsible-technology/D-CRIA>; (2021) MO-CRIA: *Child Rights Impact Self-Assessment Tool for Mobile Operators*, Available: <https://www.unicef.org/reports/mo-cria-child-rights-impact-self-assessment-tool-mobile-operators>

⁽³⁰⁾ Dutch Ministry of the Interior and Kingdom Relations (BZK). (2024). *Child Rights Impact Assessment (Fillable Form)*. Available: <https://www.nldigitalgovernment.nl/document/childrens-rights-impact-assessment-fill-in-document/>.

⁽³¹⁾ See in particular chapter 14 of CEN-CENELEC (2023) *Workshop Agreement 18016 Age Appropriate Digital Services Framework*, Available: https://www.cencenelec.eu/media/CEN-CENELEC/CWAs/ICT/cwa18016_2023.pdf.

6 SERVICE DESIGN

6.1 Age assurance

6.1.1 Introduction and terminology

24. In recent years, technology has seen fast developments allowing providers of online platforms to assure themselves in more and less accurate, reliable and robust ways of the age of their users. These measures are commonly referred to as “age assurance” ⁽³²⁾.
25. The Commission considers measures restricting access based on age to be an effective means to ensure a high level of privacy, safety and security for minors on online platforms. For this purpose, age assurance tools can help providers to enforce access restrictions for users below a certain age, in order to protect minors from accessing age-inappropriate content online, such as gambling or pornography, or from being exposed to other risks such as grooming.
26. Age assurance tools can also help providers to prevent adults accessing certain platforms that are designed for minors, except for when doing so for legitimate parental, educational, or supervisory purposes, thus reducing the risk of adults posing as minors and/or seeking to harm minors.
27. Finally, age assurance tools can be used to underpin the age-appropriate design of the service itself, thereby fostering safer and more child-suitable online spaces. In these instances, the tools can be used to ensure that children only have access to certain content, features or activities that are appropriate for their consumption, taking into account their age and evolving capacities.
28. It is important to distinguish between, on the one hand, the age restriction that limits access to the platform or to parts thereof to users below or above a certain age, and, on the other hand, the age assurance methods that are used to determine a user’s age.

⁽³²⁾ European Commission: Directorate-General for Communications Networks, Content and Technology, Center for Law and Digital Technologies (eLaw), LLM, Raiz Shaffique, M. and van der Hof, S. (2024). *Mapping age assurance typologies and requirements – Research report*. Available: <https://data.europa.eu/doi/10.2759/455338>

29. The most common age assurance measures currently available and applied by online platforms fall into three broad categories: self-declaration, age estimation, and age verification.
- a. **Self-declaration** consists of methods that rely on the individual to supply their age or confirm their age range, either by voluntarily providing their date of birth or age, or by declaring themselves to be above a certain age, typically by clicking on a button online.
 - b. **Age estimation** consists of methods which allow a provider to establish that a user is likely to be of a certain age, to fall within a certain age range, or to be over or under a certain age ⁽³³⁾.
 - c. **Age verification** is a system that relies on physical identifiers or verified sources of identification that provide a high degree of certainty in determining the age of a user.
30. The main difference between age estimation and age verification measures is the level of accuracy. Whereas age verification provides certainty about the age of the user, age estimation provides an approximation of the user's age. The accuracy of age estimation technologies may vary and improve as technology progresses.

6.1.2 Determining whether to put in place access restrictions supported by age assurance measures

31. Before deciding whether to put in place any access restrictions based on age, supported by age assurance methods, providers of online platforms accessible to minors should always conduct an assessment to determine whether such a measure is appropriate to ensure a high level of privacy, safety and security for minors on their service and whether it is proportionate, or whether such a high level may be achieved already by relying on other less far-reaching measures ⁽³⁴⁾. In this regard, the Commission is of the view that providers should consider access restrictions based on age, supported by age assurance measures as a complementary tool to measures set out in other sections of these guidelines. In other words, access restrictions and age

⁽³³⁾ *ibid*; CEN-CENELEC. (2023). *Workshop Agreement 18016 Age Appropriate Digital Services Framework*: https://www.cencenelec.eu/media/CEN-CENELEC/CWAs/ICT/cwa18016_2023.pdf.

⁽³⁴⁾ The review of risks and child rights impact assessment tools outlined in Section 5 on Risk review can help providers of online platforms to conduct this assessment.

assurance alone cannot be substitutes for measures recommended elsewhere in these guidelines.

32. Such an assessment should ensure that any restriction to the exercise of fundamental rights and freedoms of the recipients, especially minors, is proportionate. Consequently, the Commission considers that providers of online platforms should make the result of such an assessment publicly available on the online interface of its service, both if the assessment concludes that no access restriction supported by age assurance is required or that such a restriction would be an appropriate and proportionate measure.
33. The Commission notes that a lower accuracy of age estimation solutions does not automatically equate to a lower impact on the fundamental rights and freedoms of recipients, as less accurate solutions may process more personal data than more accurate ones. They may also prevent some children from accessing online platforms that they may otherwise be able to access due to the lower level of accuracy. Therefore, when considering age estimation methods that require the processing of personal data, providers of online platforms accessible to minors should ensure that data protection principles, especially data minimisation, are properly implemented and remain robust over time and take into account the European Data Protection Board (EDPB) statement on Age Assurance ⁽³⁵⁾.
34. The Commission is of the view that, in order to ensure a high level of privacy, safety and security of minors on their services, providers of online platforms accessible to minors that consider access restrictions based on age assurance methods necessary and proportionate should provide information about any age assurance solutions they identified and their adequacy and effectiveness. They should also provide an overview of the performance metrics used to measure this, such as false positive and false negative rates, and accuracy and recall rates.
35. Participation of children in the design, implementation, and evaluation of age restrictions and age assurance methods should be foreseen.

⁽³⁵⁾ See EDPB statement 1/2025 on Age Assurance. Available: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-12025-age-assurance_en

36. Online platforms accessible to minors might have only some content, sections, or functions that pose a risk to minors or may have parts of their platform where the risk can be mitigated by other measures and/or parts where it cannot. In these cases, instead of age-restricting the service as a whole, providers of such online platforms should assess which content, sections or functions on their platform carry risks for minors and implement access restrictions supported by age assurance methods to reduce these risks for minors in proportionate and appropriate ways. For example, parts of social media services with content, sections or functions that may pose a risk to minors, such as adult-restricted sections of a social media, or sections with adult-restricted commercial communications or adult-restricted product placements by influencers should only be made available to adult users whose age has been verified accordingly.

6.1.3 Determining which age assurance methods to use

6.1.3.1 Age verification

37. In the following circumstances, in view of the fact that the protection of minors constitutes an important policy objective of the Union to which Regulation (EU) 2022/2065 gives an expression, as reflected in its Recital 71, the Commission considers the use of access restrictions supported by **age verification** methods an appropriate and proportionate measure to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors:

- a. Where certain products or services pose a high risk to minors and those risks cannot be mitigated by less restrictive measures, considering applicable Union and national laws, such as by way of example:
 - i. the sale of alcohol, tobacco or nicotine-related products, drugs
 - ii. access to any type of pornographic content,
 - iii. access to gambling content.
- b. Where, due to identified risks to minors, the terms and conditions or any other contractual obligations of the service require a user to be 18 years or older to access the service even if there is no formal age requirement established by law.

- c. Any other circumstances in which the provider of an online platform accessible to minors has identified risks to minors' privacy, safety, or security, including content, conduct and consumer risks as well as contact risks (e.g., arising from features such as live chat, image/video sharing, anonymous messaging), where these risks cannot be mitigated by other less intrusive measures as effectively as by access restrictions supported by age verification ⁽³⁶⁾.
 - d. Where Union or national law, in compliance with Union law, prescribes a minimum age to access certain products or services offered and/or displayed in any way on an online platform, including specifically defined categories of online social media services ⁽³⁷⁾.
38. Age estimation methods can complement age verification technologies and can be used in addition to the former, or as temporary alternative in particular in cases where verification measures that respect the criteria of effectiveness of age assurance solutions outlined in Section 6.1.4, with particular emphasis on protecting users' right to privacy and data protection as well as accuracy, are not yet readily available. This transitory period should not extend beyond the first review of these guidelines ⁽³⁸⁾. For example, platforms offering adult-restricted content may use ex ante age estimation methods if they can prove that such methods are comparable to those of age verification, in respect of the criteria set out in Section 6.1.4, in the absence of effective age verification measures ⁽³⁹⁾. The Commission may in due course supplement the present guidelines with a technical analysis on the main existing

⁽³⁶⁾ These risks can be identified via the review of risks set out in Section 5.

⁽³⁷⁾ In this context the Commission recalls the obligations on Member States stipulated by Directive EU 2015/1535 of the European Parliament and of the Council of 9 September 2015 laying down a procedure for the provision of information in the field of technical regulations and of rules on Information Society services (OJ L 241, 17.9.2015, p. 1) and the relevant procedures for draft technical regulations established therein.

⁽³⁸⁾ The Commission is currently testing an EU age verification solution to facilitate age verification to the standard required in these guidelines, before the EU Digital Identity Wallet becomes available. Other solutions, compatible with the standard set out in these guidelines may be available commercially, or in individual Member States but not in others. Providers of online platforms that prove this circumstance should anyway start testing and using age verification methods that respects the criteria of Section 6.1.4 as soon as this becomes available. This transitory period may be adjusted in light of the roll-out of the EU age verification solution;

⁽³⁹⁾ . An overview of different methods of age estimation is available in European Commission: Directorate-General for Communications Networks, Content and Technology, Center for Law and Digital Technologies (eLaw), LLM, Raiz Shaffique, M. and van der Hof, S. (2024) *Mapping age assurance typologies and requirements – Research report*. Available: <https://data.europa.eu/doi/10.2759/455338>

methods of age estimation that are currently available in view of the criteria outlined in Section 6.1.4.

6.1.3.2 Age verification technologies

39. Age verification should be treated as a separate, distinct process that is not connected with other data collection activities exercised by online platforms. Age verification should not entitle providers of online platforms to store personal data beyond information about the user's age group.
40. As further elaborated under Section 6.1.4, any age assurance method should be robust, thus not easily circumventable, to be considered appropriate and proportionate. A method that is easy for minors to circumvent will not be considered an effective age assurance measure.
41. Methods that rely on verified and trusted government-issued IDs, without providing the platform with additional personal data, may constitute an effective age verification method, in so far as they are based on anonymised age tokens ⁽⁴⁰⁾. Such tokens should be issued after reliable verification of the person's age, and they should be issued by an independent third-party rather than the provider of the online platform, especially when it offers access to adult content. The Commission considers that cryptographic protocols such as key rotation or zero-knowledge proofs ⁽⁴¹⁾ constitute a suitable basis for providing age assurance without transmitting personal data.
42. Member States are currently in the process of providing each of their citizens, residents and businesses an EU Digital Identity Wallet ⁽⁴²⁾. The upcoming EU Digital Identity Wallets provide safe, reliable, and private means of electronic identification

⁽⁴⁰⁾ The service provider only needs to know whether the user is over or under an age threshold. This should be implemented by a tokenised approach based on the participation of a third-party provider, in which the service provider only sees the functional result of the age assurance process (e.g. 'over' or 'under' the age threshold). A third-party provider performs an age check and provides the user with an "age token" that the user can present to the service provider without needing to prove their age again. The age token may contain different user's attributes and information about when, where or how the age check was performed. See also EDPB statement 1/2025 on Age Assurance. Available: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-12025-age-assurance_en

⁽⁴¹⁾ A zero-knowledge proof is a protocol in which one party (the prover) can demonstrate another party (the verifier) that some given statement is true, without conveying to the verifier any information beyond the mere fact of that statement's truth.

⁽⁴²⁾ As provided for under Section 1 of Chapter II of Regulation (EU) No 910/2014, as amended by Regulation (EU) 2024/1183.

within the Union. Once they are deployed, they may be used to share only specific information with a service, such as that a person is over a specified age.

The EU Digital Identity Wallet

Once implemented, the EU Digital Identity Wallets will provide safe, reliable, and private means of electronic identification for everyone in the Union. Every Member State is required to provide at least one wallet to all its citizens, residents, and businesses, which should allow them to prove who they are, and to safely store, share and sign important digital documents by the end of 2026. All EU Digital Identity Wallets embed the opportunity to receive a token of age, and Member States can implement services to issue such tokens.

43. To facilitate age verification before the EU Digital Identity Wallets become available, the Commission is currently testing an EU age verification solution as a standalone age verification measure that respects the criteria of effectiveness of age assurance solutions outlined in Section 6.1.4. Once finalised, the EU age verification solution will provide a compliance example and a reference standard for a device-based method of age verification. Providers of online platforms that are expected to use age verification solutions for their services, are therefore encouraged to participate in available testing of early versions of the EU age verification solution, which may inform those providers as to the best means of ensuring compliance with Article 28 of Regulation (EU) 2022/2065.
44. Implementation of the reference standard ⁽⁴³⁾ set by the EU age verification solution can be offered through apps published by public or private entities or integrated in the upcoming EU Digital Identity Wallets. Implementation of this standard will constitute an age verification technology that is privacy-preserving, data-minimising, non-traceable and interoperable, in compliance with the criteria of effectiveness of age assurance solutions outlined in Section 6.1.4.

EU age verification solution

The EU age verification solution, including an app, will be an easy-to-use age verification method that can be used to prove that a user is 18 or older (18+). The solution will bridge the gap until the EU Digital Identity Wallet is available. This solid, privacy-preserving and data minimising solution will aim to set a standard in terms of privacy and user friendliness.

The EU age verification solution provides a compliance benchmark for the accuracy of an age assurance solution while minimising the impact on the rights and freedoms of the recipients.

⁽⁴³⁾ The EU reference standard is available at <https://ageverification.dev>

Users will be able to easily activate the app and receive the proof in several different ways. The proof only confirms if the user is 18 years or older. It does not give the precise age, nor does it include any other information about the user. The user can present the 18+ proof to the online platform in a privacy-preserving way without data flows to the proof provider. In addition, mechanisms will be put in place to prevent tracking across online platforms. The use of the app is simple. When requesting access to adult online content, the user presents the 18+ proof via the app to the online platform. Following verification of its validity, the online platform grants the user access. The user's identity and actions are shielded from disclosure throughout the whole process. The trusted proof provider is not informed about which online services the user seeks to access with the 18+ proof. Likewise, 18+ online service providers do not receive the identity of the user requesting access, only a proof that the user is 18 or older.

The EU age verification solution will also be technically capable of providing other attributes, such as liveness tests. In countries where valid methods for attestations of ages below 18 years are supported, the EU age verification solution can also provide for age verification below the age of 18.

45. Providers of online platforms accessible to minors may use other age verification methods to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors, provided that they are compatible with the EU reference standard (as described in paragraphs 43 and 44 above) and meet the criteria outlined in Section 6.1.4. The EU age verification solution is an example of a method meeting those criteria.
46. To ensure compliance with the principles of data minimisation, purpose limitation, and user trust, providers of online platforms are encouraged to adopt *double-blind* age verification methods. A double-blind method ensures that (i) the online platform does not receive additional means to identify the user and, instead only receives information allowing it to confirm whether they meet the required age threshold and that (ii) the age verification provider does not obtain knowledge of the services for which the proof of age is used. Such methods may rely on local device processing, anonymised cryptographic tokens, or zero-knowledge proofs ⁽⁴⁴⁾.

6.1.3.3 Age estimation

47. The Commission considers the use of age estimation methods, when provided by an independent third party or through systems appropriately and independently audited

⁽⁴⁴⁾ Such methods are strongly aligned with the EDPB's call in paragraph 34 of its Statement 1/2025 on Age Assurance for solutions that prevent linking and profiling. These privacy-preserving approaches are also favoured by academic research as scalable, inclusive, and effective for minimising risks to minors while respecting fundamental rights. Available: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-12025-age-assurance_en

notably for security and data protection compliance, as well as when done ex ante if necessary to ensure the effectiveness of the measure, to be an appropriate and proportionate measure to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors in the following circumstances:

- a. Where, due to identified risks to minors' privacy, safety and security, the online platform service's terms and conditions or similar contractual obligations of the service require a user to be above a required minimum age that is lower than 18 to access the service, based on the provider's assessment of risks for minors on the platform ⁽⁴⁵⁾ ⁽⁴⁶⁾.
- b. Where the provider of the online platform has identified medium risks to minors on their platform as established in its risk review (see Section 5 on Risk Review) ⁽⁴⁷⁾ and those risks cannot be mitigated by less restrictive measures. The Commission considers this will be the case where the risk is not high enough to require access restriction based on age verification but not low enough that it would be appropriate to not have any access restriction or to have access restriction that is not supported by any age assurance methods or is only supported by self-declaration. Self-declaration is not considered to be an appropriate age-assurance measure as further explained below.

Good practice

MegaBetting ⁽⁴⁸⁾ is an online platform that allows users to bet on the outcome of real-world events. The provider restricts its service to users above 18 years, in line with national law. To ensure that its online platform is not accessible to minors, it relies on the EU age verification solution that only tells the provider whether the user is at least 18 years old. This information is created by a trusted issuer based on the national eID of the user and is received from an application on the user's phone. The provider considers therefore that the system meets the criteria of being highly effective whilst preserving the privacy of the user.

⁽⁴⁵⁾ Where age verification is used in these instances, it would be without prejudice to any separate obligations on the provider, e.g. requiring it to assess whether the minor as a consumer was old enough to legally enter into a contract. This depends on the applicable law of the Member State where the minor is resident.

⁽⁴⁶⁾ In some cases, it may be possible for the provider to verify that the minor was signed up by their guardians.

⁽⁴⁷⁾ These risks can be identified via the review of risks set out in Section 5.

⁽⁴⁸⁾ All good and poor practice examples in these guidelines refer to fictitious online platforms.

Poor practice

SadMedia is a social media online platform. The provider of SadMedia decided to restrict its services to minors who are at least 13 years old. This was based on its assessment of medium risks that the platform could pose to minors' privacy, safety and security. SadMedia's terms and conditions set out this restriction. To enforce this restriction, the provider of SadMedia relies on an age estimation model that it developed, and that it claims can predict the age of the user with a margin of error of ± 2 years. As a result of this margin of error, many minors below the indicated age can access the service and many minors who meet the required age cannot access the service. SadMedia's age assurance measure is not highly effective and therefore does not ensure a high level of privacy, safety and security for minors on its service.

48. Where the provider of an online platform accessible to minors has determined that access restrictions supported by age assurance are necessary to achieve a high level of privacy, safety and security for minors on their service, the Commission considers that it should offer on its platform more than one age assurance method, to provide the user with a choice between methods, provided that any such method meets the criteria outlined in Section 6.1.4. This will help to avoid the exclusion of users who, despite being eligible to access an online platform, cannot avail themselves of a specific age assurance method. In order to increase effectiveness and user-friendliness, the appropriate age assurance method should be carried out, where possible at account creation, and the age information then used to contribute to an age-appropriate experience on the platform, in addition to other protective measures mentioned in these guidelines. Furthermore, providers of online platforms should provide a redress mechanism for users to complain about any incorrect age assessments by the provider ⁽⁴⁹⁾.

Poor practice

SadMedia uses an age estimation solution as one of a range of measures that aims to contribute to a high level of privacy, safety and security. When the age estimation system provides a negative result, indicating that the user is too young to use the service, a pop-up is presented to the user which states "Disagree with the result? Please try again!" The user is then able to redo the age estimation test using the same method. In this example, the age assurance measure would not be considered appropriate or proportionate as no possibility is given to the recipient to use another

⁽⁴⁹⁾ The provider may wish to integrate this mechanism into their internal complaint-handling system under Article 20. See also Section 7.1 of this document.

age assurance method nor is a way of redress provided to the recipient to challenge an incorrect assessment.

6.1.4 Assessing the appropriateness and proportionality of any age assurance method

49. Before considering whether to put in place a specific age verification or estimation method supporting access restrictions, providers of online platforms accessible to minors should consider the following features of that method:

- a. **Accuracy.** How accurately any given method determines the age of the user.

The accuracy of an age verification or estimation method should be assessed against appropriate, clear, and publicly available metrics. These metrics are necessary to evaluate the extent to which the method can correctly determine whether a user is above or below a certain age, or a person's age range ⁽⁵⁰⁾. Providers of online platforms should periodically review whether the technical accuracy of the method used still matches the state-of-the-art.

- b. **Reliability.** How reliable a given method works in practice in real-world circumstances.

For a method to be reliable, it should be available continuously at any time, and work in different real-world circumstances, beyond ideal lab conditions. Providers of online platforms accessible to minors should assess, before employing a specific age assurance solution, that any data relied upon as part of the age assurance process comes from a reliable source. For example, a self-signed proof of age would not be considered reliable.

- c. **Robustness.** How easy it is to circumvent a given method.

A method that is *easy* for minors to circumvent will not be considered robust enough and will therefore not be considered effective. Such level of “easiness” shall be assessed by providers of online platforms accessible to minors on a case-by-case basis, considering the age of the minors to which the specific measures

⁽⁵⁰⁾ Inaccurate age assurance may lead to the exclusion of recipients that would be as such eligible to use a service or allow ineligible recipients to access the service despite the age assurance measure in place.

are addressed. Providers of online platforms accessible to minors should also assess whether the age assurance method provides safety and security, in line with the state-of-the-art, to ensure the integrity of the age data being processed.

d. **Non-Intrusiveness.** How intrusive is a given method on users' rights.

Providers of online platforms accessible to minors should periodically assess the impact the chosen method will have on recipients' rights and freedoms, including their right to privacy, data protection, and freedom of expression ⁽⁵¹⁾. According to the European Data Protection Board, and in line with Article 28(3) of Regulation (EU) 2022/2065 ⁽⁵²⁾, a provider should only process the age-related attributes that are strictly necessary for the specific purpose and age assurance should not be used to provide additional means for providers to identify, locate, profile or track natural persons ⁽⁵³⁾. If the method is more intrusive than another method that provides the same level of assurance and effectiveness, the less intrusive method should be chosen. This includes an assessment of whether the method provides full transparency about the process in line with Article 12 of Regulation (EU) 2016/679 and/or provides information about the user at risk. In no circumstances can the data processed for the purposes of ascertaining whether a user is above or below a certain age be stored or used for other purposes.

e. **Non-discrimination.** How a given method can discriminate against some users.

Providers of online platform accessible to minors should make sure that the chosen method is appropriate and available for all minors, regardless of disability, language, ethnic, gender, religious and minority backgrounds.

50. Where age assurance measures do not achieve the criteria set out above, they cannot be deemed to be appropriate and proportionate.

⁽⁵¹⁾ Inappropriate age assurance may create undue risks to recipients' rights to data protection and privacy whereas blanket age assurance could limit access to services beyond what is actually necessary.

⁽⁵²⁾ See Recital 71 of Regulation (EU) 2022/2065 which highlights the need for providers to observe the data minimisation principle provided for in Article 5(1)(c) of Regulation (EU) 2016/679.

⁽⁵³⁾ See EDPB statement 1/2025 on Age Assurance point 2.3 and 2.4. Available at: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-12025-age-assurance_en

51. Age assurance solutions which can be easily circumvented should not be considered as ensuring a high level of privacy, safety and security for minors. Such assessment should be conducted depending on the impact that the platform may have on the privacy, safety and security of minors. The storage of a proof of age should also depend on the risks associated with the relevant platforms. For example, adult-restricted online platforms should not allow sharing of user account credentials and thus conduct age assurance at each instance when their service is accessed.
52. The Commission considers that **self-declaration**⁽⁵⁴⁾ does not meet all the requirements above, in particular the requirement for robustness and accuracy. Therefore, it does not consider self-declaration to be an appropriate age assurance method to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors in accordance with Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065.
53. Furthermore, the Commission considers that the fact that a third party is used to carry out age assurance should be explained to minors – as in any case – in an accessible, visible way and in a child-friendly language (see Section 8.4 on Transparency). In addition, it remains the responsibility of the provider to ensure that the method used by the third party is effective, in line with the considerations set out above. This includes, for example, where the provider intends to rely on solutions provided by operating systems or device operators.

6.2 Registration

54. Registration or authentication may influence whether and how minors are able to access and use a given service in a safe, age-appropriate and rights-preserving way. The Commission is of the view that, when it has been determined that age assurance is necessary in order to provide a high level of privacy, safety and security, as well as to provide an age-appropriate experience, registration or authentication can be a first point of use to carry out such process in a proportionate way.

⁽⁵⁴⁾ European Commission: Directorate-General for Communications Networks, Content and Technology, Center for Law and Digital Technologies (eLaw), LLM, Raiz Shaffique, M. and van der Hof, S. (2024) *Mapping age assurance typologies and requirements – Research report*. Available: <https://data.europa.eu/doi/10.2759/455338>

55. Where registration is not required, and cognizant of the fact that any unregistered user could be a minor below the minimum age required by the online platform to access the service and/or age-inappropriate content on the service, the provider of the relevant online platform accessible to minors should configure the settings of any unregistered users in a way which guarantees the highest levels of privacy, safety and security, considering in particular the recommendations set out in Sections 6.3.1 and 6.3.2 and treating the best interests of the child as a primary consideration, including having regard to contact risks associated with an adult potentially posing as a child.
56. Where registration is required or offered as a possibility to access an online platform accessible to minors, the Commission considers that the provider of that platform should:
- a. Explain to users the benefits and risks of registration and, where relevant, why registration is necessary (see Section 8.4 on Transparency).
 - b. Ensure that the registration process is easy for all minors to access and navigate, according to their evolving capacities, including those with disabilities or additional accessibility needs, and in a language that they can understand.
 - c. Ensure that the registration process includes measures to help users to understand whether they are old enough to use the service. In line with point d. below, these measures should only be presented to users after an age assurance method, including self-declaration, has been applied.
 - d. Avoid encouraging or enticing users who are below the minimum age required by the online platform accessible to minors to create accounts or to access the service and take measures to reduce the risk of this happening ⁽⁵⁵⁾.
 - e. Ensure that it is easy for minors to log out and to have their account deleted at their request.

⁽⁵⁵⁾ This is without prejudice to additional requirements stemming from other laws, such as Article 12 of Regulation (EU) 2016/679.

- f. Use the registration process as one opportunity to carry out age assurance if necessary, in view of recommendations in Sections 5 and 6.1 ⁽⁵⁶⁾, as well as highlight the safety features of the platform or service, the rules of conduct along with their respective consequences for violating terms, any identified risks to a minor’s privacy, safety or security and resources available to support users.
- g. Ensure that the registration process does not encourage or entice children to make available or share on their profile more information than necessary for the functioning of the service, and that consent from the child’s parent or guardian is sought where necessary under Union or Member State law.

6.3 Account settings

6.3.1 Default settings

57. Default settings are an important tool that providers of online platforms accessible to minors may use to mitigate risks to minors’ privacy, safety and security, such as, for example, the risk of unwanted contact by individuals seeking to harm minors. Evidence suggests that users tend not to change their default settings, which means that the default settings remain for most users and thus become crucial in driving behaviour ⁽⁵⁷⁾. The Commission therefore considers that providers of online platforms accessible to minors should:
- a. Ensure that privacy, safety and security by design principles are consistently applied to all account settings for minors.

⁽⁵⁶⁾ As outlined in Section 6.1, the Commission does not consider self-declaration to be an appropriate age assurance method to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors in accordance with Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065

⁽⁵⁷⁾ Willis, L. E. (2014). Why not privacy by default? *Berkeley Technology Law Journal*, 29(1), 61. Available: https://www.btlj.org/data/articles2015/vol29/29_1/29-berkeley-tech-l-j-0061-0134.pdf; Cho, H., Roh, S., & Park, B. (2019). Of promoting networking and protecting privacy: Effects of defaults and regulatory focus on social media users’ preference settings. *Computers in Human Behavior*, 101, 1-13. Available: <https://doi.org/10.1016/j.chb.2019.07.001>. Examples of settings that may put minors’ privacy, safety or security at risk include, but are not limited to, enabling location sharing, switching to a public profile, allowing other users to view their contact or follower lists, allowing sharing of media files, and hosting or participating in a live stream.

- b. Set accounts for minors to the highest level of privacy, safety and security by default. This includes designing default settings in such a way as to ensure safe and age-appropriate settings for minors, taking into account their evolving capacities. These settings should ensure that by default for all minors, as a minimum:
- i. accounts only allow interaction such as likes, tags, comments, direct messages, reposts and mentions by accounts they have previously accepted.
 - ii. no account can download or take screenshots of contact, location or account information, or content uploaded or shared by minors to the platform.
 - iii. only accounts that the minor has previously accepted can see their content, posts and account information.
 - iv. no one can see the minor's activities such as 'liking' content or 'following' another user.
 - v. geolocation, microphone, photo access and camera, contact synchronisation as well as all not-strictly necessary tracking features are turned off.
 - vi. the default autoplay of videos and hosting live streams are turned off.
 - vii. push notifications are turned off by default and are always off during core sleep hours, adapting the core sleep hours to the age of the minor. When push notifications are actively enabled by the user, they should only notify the user about interactions arising from the user's direct contacts and content from accounts or channels that the user actively follows or engages with (for example, push notifications should never be inauthentic and always mentions precisely the user or creator the notification comes from).
 - viii. features that may contribute to excessive use, such as the number of "likes" or "reactions", "streaks", the "... is typing" function and "read receipts," are turned off.
 - ix. any functionalities that increase users' agency over their interactions are enabled. This might include, for example, information or friction that slows down content display, posting and user interaction, giving users an

opportunity to think before they decide if they want to see more content, or to think before they post.

- x. recommendations of other accounts are turned off.
 - xi. filters that can be associated to negative effects on body image, self-esteem and mental health are turned off.
- c. Consider whether, depending on minors' ages and evolving capacities and the outcome of a provider's risk review, it is necessary to go beyond the minimum standard for default settings set out in this Section 6.3.1, and design and implement default settings that are more restrictive. For example, by designing default settings for younger minors where no other user is allowed to engage in certain types of interactions.
 - d. Regularly test and update default settings, ensuring that they remain effective after all updates, and against emerging online risks and trends, including any risks to minors' privacy, safety and security identified by the provider in the course of their review of risks (see Section 5 on Risk review).
 - e. Ensure that minors are not in any way encouraged or enticed to change their settings to lower levels of privacy, safety and security, and that any options to change default settings are presented in a neutral way.
 - f. Ensure that minors are provided with incremental degrees of control over their settings, according to their age, evolving capacities and needs, to support their growing autonomy and provide them with more agency ⁽⁵⁸⁾.
 - g. Ensure that settings are explained to minors in a child-friendly and accessible way (see Section 6.4 on Online interface and other tools).

⁽⁵⁸⁾ Minors experience different developmental stages and have different levels of maturity and understanding at different ages. This is recognised *among others* in the UN Committee on the Rights of the Child General Comment No. 25 on children's rights in relation to the digital environment 2021, para. 19-21. A practical table on ages and developmental stages is available, among others as Annex to the *Dutch Children's Code*. Available at: <https://codevoorkinderrechten.waag.org/wp-content/uploads/2022/02/Code-voor-Kinderrechten-EN.pdf>

58. Where minors change their default settings or opt into features that put their privacy, safety or security at risk, the Commission considers that the provider of online platform should:
- a. Empower minors with the ability to choose between temporarily changing their default settings, for example for a period of time or for current use in that session and permanently changing their default settings.
 - b. Enable easy return to default settings, such as a one-click reset or a history-based undo feature for settings that have been changed.
 - c. Present warning signals at the point at which the minor changes their settings, clearly explaining the potential consequences of their changes.
 - d. Periodically provide reminders to minors about the potential consequences of their change and periodically provide them with the opportunity to return to their default settings.
 - e. Automatically turn off geolocation, microphone and camera as well as not strictly necessary tracking features after the session ends, if a minor turns them on.
 - f. When geolocation, microphone and camera are switched on, make this obvious to minors throughout the period during which they are switched on.

6.3.2 Availability of settings, features and functionalities

59. The Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should:
- a. Consider whether some settings, features or functionalities should be removed from minors' accounts altogether and/or whether any of the default settings set out in the previous Section 6.3.1 should be made irreversible or unchangeable for all minors or for minors of certain ages, taking into account their age and evolving capacities, and remove and/or make irreversible such settings on the basis of that assessment. When making this assessment, providers of online platforms accessible to minors should assess the manner in which those settings and functionalities may impact the high level of privacy, safety and security of minors on their platform.

- b. Ensure that irrespective of the account settings chosen by minors:
 - i. minors can never be easily found or contacted by accounts they have not previously accepted as contacts.
 - ii. minors' personal contact details, including email or telephone number, are never disclosed to other users unless explicitly permitted by the minor.
 - iii. minors' accounts are never included in contact suggestions to adults. Adult accounts or accounts likely to be fake minor accounts are not recommended to minors.
 - iv. accounts that the minor has not previously accepted as contacts can never see their profile information, biography, activities and history such as 'likes' and 'views', lists of friends and followers and accounts that the minor follows, and that such information always becomes unavailable if the account is blocked or otherwise un-accepted.
- c. Ensure that minors are provided with the possibility to restrict the visibility of their profile photo and of individual pieces of content that they publish, as well as the possibility to restrict the visibility of their content generally.
- d. Ensure that minors are provided with the possibility to accept or reject any tagging by other users, whether in content, comments or otherwise.
- e. Implement measures to prevent minors from inadvertently accepting unwanted contacts by, for example, requiring users to include a message when they request to connect with a minor.

6.4 Online interface design and other tools

- 60. The Commission considers that measures allowing minors to take control of their online experiences are an effective means of ensuring a high level of privacy, safety and security of minors for the purposes of Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065.

61. Without prejudice to the obligations of providers of VLOPs and VLOSEs under Section 5 of Chapter III of Regulation (EU) 2022/2065 and independently of the providers of online platforms' obligations as regards the design, organisation and operation of their online interfaces deriving from Article 25 of that Regulation, the Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should adopt and implement functionalities allowing minors to decide how to engage with their services. These functionalities should provide the right balance between child agency and an adequate level of privacy, safety and security. This should include, for example:

- a. Ensuring that online interface design offers an age-appropriate experience for minors.
- b. Ensuring that minors are not exposed to persuasive design features that are aimed predominantly at engagement and that may lead to extensive use or overuse of the platform or problematic or compulsive behavioural habits. This includes the possibility to scroll indefinitely, the superfluous requirement to perform a specific action to receive updated information on an application, automatic triggering of video content, notifications artificially timed to regain minors' attention, notifications that are artificial, including those that pretend to be another user or social notifications about content that the user has never engaged with, signs communicating scarcity and/or urgency ⁽⁵⁹⁾, and the creation of virtual rewards for performing (repeated) actions on the platform.
- c. Introducing customisable, visible, easy-to access and use, child-friendly and effective time management tools to increase minors' awareness of their time spent on online platforms. To be effective, these tools should deter minors from spending more time on the platform. These could also include nudges that favour safer options. There should also be systematic implementation of active notifications informing minors of the time spent online.
- d. Ensuring that any tools, features, functionalities, settings, prompts, options and reporting, feedback and complaints mechanisms are child-friendly, age-

⁽⁵⁹⁾ The Commission recalls that Directive 2005/29/EC prohibits unfair commercial practices, including in its Annex I, point 7, falsely stating that a product will only be available for a very limited time, or that it will only be available on particular terms for a very limited time, in order to elicit an immediate decision and deprive consumers of sufficient opportunity or time to make an informed choice.

appropriate, easy to find, access, understand and use for all minors, including those with disabilities and/or additional accessibility needs, are engaging, and do not require changing devices to complete any action involved.

- e. Ensuring that, if AI features, such as AI chatbots and filters, are integrated into an online platform accessible to minors, they are not activated automatically and minors are not encouraged or enticed to use them, and that such systems are in line with their evolving capacities and designed in a way that is safe for them. In this regard, the Commission considers that AI features should only be made available on online platforms accessible to minors after an assessment of the risks those AI features may pose to minors' privacy, safety and security, and that they should be easy to turn off and it should be clear when they are not.
- f. Ensuring that technical measures are implemented to warn ⁽⁶⁰⁾ minors that interactions with an AI feature is different from human interactions and that these features can provide information that is factually inaccurate and can be misleading. This warning should be easily visible, drafted in child-friendly language, and directly accessible from the interface and throughout the entire duration of the minor's interaction with the AI feature. For example, AI chatbots should not be displayed prominently, they should not be part of suggested contacts or grouped with users the minor is connected to. Providers of online platforms should ensure that minors and their guardians have options to opt out of the use of AI chatbots and should not be nudged towards using those features ⁽⁶¹⁾. Such AI features cannot be used to influence or nudge minors towards commercial content or purchases.

Poor practice

SadFriends is a social media platform where minors' profiles are subject to the same settings as adults. Upon sign-up, minors' account information and content are visible to other users on and off the platform. Minors can be contacted by other users who have not been accepted as contacts by the minor. These other users can send them messages and comment on their content. When

⁽⁶⁰⁾ The Commission recalls the obligation for providers of AI systems that are intended to interact directly with natural persons to ensure these are designed and developed in such a way that natural persons concerned are informed they are interacting with an AI system according to Article 50(1) of Regulation (EU) 2024/1689 ("the AI Act"). Any measure taken upon this recommendation should be understood according to and without prejudice with the measures taken to comply with Article 50(1) of the AI Act, including its own supervisory and enforcement regime.

⁽⁶¹⁾ The Commission recalls that the Guidelines on prohibited artificial intelligence practices established by Regulation (EU) 2024/1689 (AI Act).

minors turn on their geolocation to share their location with their friends, their location becomes visible to all accounts they are friends with and remains activated after they close the session, which means that other users can see where they are until the minor remembers to turn off their geolocation.

As a result, malicious actors start targeting minors on SadFriends. Unknown adults reach out to minors and engage with them, building an emotional connection and gaining their trust. Minors are groomed and coerced into creating and sharing child sexual abuse images with their abusers.

6.5 Recommender systems and search features

62. Recommender systems ⁽⁶²⁾ determine the manner in which information is prioritised, optimised and displayed to minors. As a result, such systems have an important impact on whether and to what extent minors encounter certain types of content, contacts or conducts online. Recommender systems may pose and exacerbate risks to minors' privacy, safety and security online by, for example, amplifying content that can have a negative impact on minors' safety and security ⁽⁶³⁾.

63. The Commission recalls the obligations for all providers of all categories of online platforms concerning recommender system transparency under Article 27 of Regulation (EU) 2022/2065 and the additional requirements for providers of VLOPs

⁽⁶²⁾ For the purpose of this Section, the Commission recalls that, in accordance with Article 3(s) of Regulation (EU) 2022/2065, recommender systems include systems deployed for content recommendations, product recommendations, advertisement recommendations, contact recommendation, search autocomplete and results.

⁽⁶³⁾ Munn, L. (2020). Angry by design: Toxic communication and technical architectures. *Humanities and Social Sciences Communications*, 7(53). Available: <https://doi.org/10.1057/s41599-020-00550-7>; Milli, S. et al. (2025). Engagement, user satisfaction, and the amplification of divisive content on social media. *PNAS Nexus*, 4(3) pgaf062. Available: <https://doi.org/10.1093/pnasnexus/pgaf062>; Piccardi, T. et al. (2024). Social Media Algorithms Can Shape Affective Polarization via Exposure to Antidemocratic Attitudes and Partisan Animosity. Available: 10.48550/arXiv.2411.14652; Harriger, J. A., Evans, J. L., Thompson, J. K., & Tylka, T. L. (2022). The dangers of the rabbit hole: Reflections on social media as a portal into a distorted world of edited bodies and eating disorder risk and the role of algorithms. *Body Image*, 41, 292-297. Available: <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2022.03.007>; Amnesty International. (2023). Driven into darkness: How TikTok's 'For You' feed encourages self-harm and suicidal ideation. Available: <https://www.amnesty.org/en/documents/pol40/7350/2023/en/>; Hilbert, M., Ahmed, S., Cho, J., & Chen, Y. (2024). #BigTech @Minors: Social media algorithms quickly personalize minors' content, lacking equally quick protection. Available: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4674573>. Sala, A., Porcaro, L., Gómez, E. (2024). Social Media Use and adolescents' mental health and well-being: An umbrella review, *Computers in Human Behavior Reports*, Volume 14, 100404, ISSN 2451-9588. Available: <https://doi.org/10.1016/j.chbr.2024.100404>

and VLOSEs under Articles 34 (1), 35(1), and 38 of Regulation (EU) 2022/2065 in this respect ⁽⁶⁴⁾.

64. In order to ensure a high level of privacy, safety and security specifically for minors as required under Article 28 (1) of Regulation (EU) 2022/2065, the Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should put in place the following measures:

6.5.1 Testing and adaptation of the design and functioning of recommender systems for minors

65. Providers of online platforms accessible to minors that use recommender systems in the provision of their service should:
- a. Regularly test and adapt their recommender systems to enhance the privacy, safety and security of minors and in accordance with the risk review provided under Section 5, which includes a consideration of children's broader rights. Such testing and adaptation should be conducted by consulting minors, guardians and independent experts.
 - b. Take into account specific needs, characteristics, disabilities and additional accessibility needs of minors, also with due consideration to their age group, when defining the objectives, parameters and evaluation strategies of recommender systems. Parameters and metrics related to accuracy, diversity, inclusivity and fairness should be prioritised.
 - c. Ensure that recommender systems do not rely on the collection of any behavioural data that captures the minor's activities off the platform.
 - d. Ensure that, if a recommender system relies on the processing of behavioural data about a minor, the suggestions of specific information to minor recipients of the service or the prioritisation of that information does not rely on the processing of behavioural personal data that is so extensive as to capture all or most of the minor's activities on the platform, which may give rise to the feeling that the minor's private life is being continuously monitored.

⁽⁶⁴⁾ The Commission also recalls that other Union or national law may impact the design and functioning of recommender systems, with a view to ensure protection of legal interests within their remits, which contribute to a high level of privacy, safety and protection of fundamental rights online.

- e. Ensure that recommender systems rely on ‘implicit engagement-based signals’ only after having assessed whether it is in the best interests of the minor, taking into account the principles of data minimisation and transparency, and provided that such use is clearly defined and subject to appropriate safeguards as further defined in the recommendations above.
- f. For the purposes of the present guidelines, ‘implicit engagement-based signals’ shall be understood as referring to signals and data that infer user preferences from their activities (browsing behaviour on a platform), such as time spent viewing content and click-through rates.
- g. Prioritise ‘explicit user-provided signals’ to determine the content displayed and recommended to minors. The selection of such signals should be justified in the best interests of the minor, taking into account the principles of data minimisation and transparency, which will help to ensure that they contribute to a high level of safety and security for minors. For the purposes of the present guidelines, ‘explicit user-provided signals’ shall be understood as referring to user feedback and interactions that indicate users’ explicit preferences, both positive and negative, including the stated and deliberative selection of topics of interest, surveys, reporting ⁽⁶⁵⁾, and other quality-based signals.
- h. Implement measures to prevent minors’ exposure to content recommendations that could pose a risk to their safety and security, particularly when encountered repeatedly, such as content promoting unrealistic beauty standards or dieting, content that glorifies or trivialises mental health issues, such as anxiety or depression, discriminatory content, radicalisation content and distressing content depicting violence or encouraging minors to engage in dangerous activities. This includes content that has been reported or flagged by users, trusted flaggers or other actors or content moderation tools, and whose lawfulness and adherence to the platform’s terms and conditions have not yet been verified, in accordance

⁽⁶⁵⁾ For example, minors’ feedback about content, activities, individuals, accounts or groups that make them feel uncomfortable or that they want to see more or less of should be taken into account in the ranking of the recommender systems. This includes feedback such as “Show me less/more”, “I don’t want to see/I am not interested in”, “I don’t want to see content from this account,” “This makes me feel uncomfortable,” “Hide this,” “I don’t like this,” or “This is not for me.” See also Section 7.1 on user reporting, feedback and complaints of the present guidelines.

with the relevant obligations under Regulation (EU) 2022/2065 and with Section 6.7.

- i. Implement measures to ensure that recommender systems do not enable or facilitate the dissemination of illegal content or the commitment of criminal offences against and by minors.
- j. Ensure that minors' search results and suggestions for contacts prioritise accounts whose identity has been verified and contacts are connected to the network of the minor, or contacts in the same age range as the minor.
- k. Ensure that search features, including but not limited to text autocomplete on the search bar and suggested terms and key phrases, do not recommend content that is illegal and/or qualifies as harmful to the privacy, safety or security of minors, for instance by blocking search terms that are well-known to trigger content that is deemed to be harmful to minors' privacy, safety and/or security, such as particular words, slang, hashtags or emojis⁽⁶⁶⁾. Upon queries related to such content, providers of online platforms should redirect minors to appropriate support resources and helplines.

6.5.2 User control and empowerment

- 66. Providers of online platforms accessible to minors that use recommender systems, in the provision of their service should adopt the following measures to ensure a high level of privacy, safety and security of minors:
 - a. Provide minors with the opportunity to reset their recommended feeds completely and permanently.
 - b. Within the prioritisation of parameters and metrics related to accuracy, diversity, inclusivity and fairness, provide information and nudge minors toward searching for new content after a certain amount of interaction with the recommender system.

⁽⁶⁶⁾ Examples of terms can be found in the Knowledge Package on Combating Drug Sales Online, which was developed as part of the EU Internet Forum and compiles more than 3 500 terms, emojis and slangs used by drug traffickers to sell drugs online - see reference in the EU Roadmap to fight against drug trafficking and organised crime, COM/2023/641 final.

- c. Assess whether, in light of the specific features of the platform and in order to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors on such platform, it considers it appropriate to ensure that minors can choose an option of their recommender system that is not based on profiling. This recommendation is without prejudice to the obligations of providers of VLOPs and VLOSEs under Article 38 of Regulation (EU) 2022/2065.
 - d. In case that, as a result of the assessment referred to in the point above or as a result of the obligations stemming from Article 38 of Regulation (EU) 2022/2065 in relation to the providers of VLOPs and VLOSEs, they have put in place an option of their recommender system that is not based on profiling, assess whether this should be provided as a default setting and if they consider it appropriate, put in place the necessary safeguards and transparency measures to inform minors of such option and the potential consequences of turning off such default setting.
 - e. Ensure that relevant reporting and feedback mechanisms set out in Section 7.1 have a swift, direct and lasting impact on the parameters, editing and output of the recommender systems. This includes permanently removing reported content and contacts from recommendations (including content reported for hiding and blocked/reported contacts) and reducing the visibility of similar content and accounts.
67. In addition to the obligations set out in Article 27(1) of Regulation (EU) 2022/2065, and for providers of VLOPs and VLOSEs the enhanced due diligence obligations laid down in Articles 34, 35 and 38 of that Regulation, the Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should:
- a. Ensure that any settings and information provided to minors about their recommender systems, including but not limited to their Terms and Conditions, are presented in child-friendly and accessible ways, adapted to the age and evolving maturity of the child, and in a language they could understand (see Sections 6.4 on Online interface design and other tools and Section 8.4 on Transparency for more details).

- b. Meaningfully explain why each specific piece of content was recommended to them, including information about the parameters used and the user signals collected for that specific recommendation.
- c. Offer minors, in an accessible way and tailored to child-friendly language and design, the options to modify or influence the parameters of their recommender systems by, for example, allowing them to select content categories and activities they are most or least interested in including explanations in child-friendly language. This should be offered during the account creation process and regularly throughout the minor's time on the platform. These preferences should directly influence the recommendations provided by the system, ensuring that they align more closely with the minor's age and best interests ⁽⁶⁷⁾.

6.6 Commercial practices

- 68. Minors are particularly exposed to the persuasive effects of commercial practices and have a right to be protected against economically exploitative practices ⁽⁶⁸⁾ by online platforms. They are confronted with commercial practices by online platforms, facing diverse, dynamic and personalised persuasive tactics through, for example, advertisement, product placements, the use of in-app currencies, influencer marketing, sponsorship or AI-enhanced nudging ⁽⁶⁹⁾ ⁽⁷⁰⁾. This can have a negative effect on minors' privacy, safety and security when using the services of an online platform.
- 69. In line with, and without prejudice to, the existing horizontal legal framework, in particular the Unfair Commercial Practices Directive 2005/29/EC that is fully

⁽⁶⁷⁾ See Articles 27(1) and (3) of Regulation (EU) 2022/2065.

⁽⁶⁸⁾ UN Committee on the Rights of the Child General Comment No. 25, para 112; UNICEF. (2019). Discussion paper: Digital marketing and children's rights. Available: <https://www.unicef.org/childrightsandbusiness/media/256/file/Discussion-Paper-Digital-Marketing.pdf>.

⁽⁶⁹⁾ This makes it difficult for them, for instance, to distinguish between commercial and non-commercial content, to resist peer pressure to buy in-game or in-app content that are attractive for minors or even necessary to progress in the game, or to understand the real currency value of in-app currencies or that the occurrence of the most desirable content such as upgrades, maps and avatars may be less frequent in randomised in-app or in-game purchases than less desirable content.

⁽⁷⁰⁾ M. Ganapini, E. Panai (2023) *An Audit Framework for Adopting AI-Nudging on Children*. Available: <https://arxiv.org/pdf/2304.14338>

applicable to all commercial practices also towards minors ⁽⁷¹⁾ and the more specific rules in Regulation (EU) 2022/2065 on advertising (Articles 26, 28(2) and 39) and dark patterns (Article 25), the Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should adopt the following measures to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors, on their service for the purposes Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065:

- a. Ensure that minors' lack of commercial literacy is not exploited by considering minors' age, vulnerabilities and limited capacity to engage critically with commercial practices on the platform and provide relevant support ⁽⁷²⁾.
- b. Ensure that minors are not exposed to harmful, unethical and unlawful advertising ⁽⁷³⁾. This may entail, for example considering the appropriateness of advertising campaigns for different age groups, addressing their adverse impact, and taking adequate security measures to protect minors as well as to ensure that they have access to information that is in their best interests ⁽⁷⁴⁾.
- c. Regularly review the relevant protective measures in consultation with minors, guardians and other relevant stakeholders.
- d. Ensure that minors are not exposed to excessive total volumes, frequency and recommendation of commercial content, that can lead to excessive or unwanted

⁽⁷¹⁾ The Commission recalls that per its Article 2(4) Regulation (EU) 2022/2065, it is without prejudice to Directive 2010/13/EU, Union law on copyright and related rights, Regulation (EU) 2021/784, Regulation (EU) 2019/1148, Regulation (EU) 2019/1150, Union law on consumer protection and product safety (including Directive (EU) 2005/29 and Union law on the protection of personal data, Union law in the field of judicial cooperation in civil matters, Union law in the field of judicial cooperation in criminal matters and a Directive laying down harmonised rules on the appointment of legal representatives for the purpose of gathering evidence in criminal proceedings. Further, it shall not affect the application of Directive 2000/31/EC. Under Article 91 of Regulation (EU) 2022/2065, the Commission is mandated to evaluate and report, by 17th November 2025, on the way that this Regulation interacts with other legal acts, in particular the acts referred to above.

⁽⁷²⁾ UNICEF provides resources and guidance for platforms related to digital marketing ecosystem, including UNICEF (2025) *Discussion Paper on digital marketing and children's rights* Available <https://www.unicef.org/childrightsandbusiness/workstreams/responsible-technology/digital-marketing>.

⁽⁷³⁾ The Commission recalls that, for instance, traders are subject to the prohibition under Directive 2005/29/EC Article 5(1) to commit unfair commercial practices and point 28 of Annex I of the Directive prohibits direct exhortation to children to buy advertised products or persuade their parents or other adults to do so. This commercial behaviour is in all circumstances considered unfair.

⁽⁷⁴⁾ Committee on the Rights of the Child's General comment No. 25 (2021) on children's rights in relation to the digital environment provides that the best interests of the child should be "a primary consideration when regulating advertising and marketing addressed to and accessible to children. Sponsorship, product placement and all other forms of commercially driven content should be clearly distinguished from all other content and should not perpetuate gender or racial stereotypes."

spending or addictive behaviours and have detrimental effects on their privacy, safety and security.

- e. Ensure that minors are not exposed to AI systems integrated in the platform that influence or nudge children for commercial purposes, particularly through conversational or advisory formats such as chatbots ⁽⁷⁵⁾.
- f. Ensure that declarations of commercial communication are clearly visible, child-friendly, age-appropriate and accessible (see Section 8.4 on Transparency) and consistently used throughout the service, for instance with the use of an icon or a similar sign to clearly indicate that content is advertising ⁽⁷⁶⁾. These should be regularly tested and reviewed in consultation with minors, their guardians and other relevant stakeholders.
- g. Ensure that minors are not exposed to marketing and communication of products or services that can have an adverse impact on their privacy, safety and security, including as identified in the provider's risk review, including those associated with negative impacts on their physical and mental health (see Section 5 on Risk review).
- h. Ensure that minors are not exposed to hidden or disguised advertising, whether placed by the provider of the online platform or the users of the service ⁽⁷⁷⁾. In this context, the Commission recalls that providers of online platforms are also obliged, under Article 26(2) of Regulation (EU) 2022/2065, to provide recipients

⁽⁷⁵⁾ The Commission recalls that such AI systems could constitute prohibited practices under Article 5(1)(b) of Regulation (EU) 2024/1689, if they exploit vulnerabilities of children in a manner that causes or is reasonably likely to cause significant harm. Any measures taken according to this recommendation should go beyond measures taken to prevent the application of that prohibition. The supervision and enforcement of measures taken to comply with Article 50(1) of Regulation (EU) 2024/1689 remains the responsibility of the competent authorities under that Regulation.

⁽⁷⁶⁾ The Commission recalls that according to Article 6 and 7 of Directive 2005/29/EC, the disclosure of the commercial element must be clear and appropriate, taking into account the medium in which the marketing takes place, including the context, placement, timing, duration, language, or target audience. See also the [Guidance on the interpretation and application of Directive 2005/29/EC](#).

⁽⁷⁷⁾ The Commission recalls that Directive 2005/29/EC Article 7(2), and in Annex I, point 22, prohibits falsely claiming or creating the impression that the trader is not acting for purposes relating to his trade, business, craft or profession, or falsely representing oneself as a consumer. It also recalls Directive 2010/13/EU that prohibits to directly exhort minors to buy or hire a product or service, encourage them to persuade their parents or others to purchase the goods or services being advertised, exploit the special trust minors place in parents, teachers or other persons. According to recital 10 of Regulation 2022/2065 the Regulation should be without prejudice to Union law on consumer protection including Directive 2005/29 concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market.

of the service with a functionality to declare whether the content they provide is or contains commercial communications ⁽⁷⁸⁾. Examples of disguised commercial communications may include, but are not limited to, product placements by influencers, product showcases and other forms of subtle promotion that may deceive or manipulate minors into purchasing products or services.

- i. Ensure that children are not exposed to techniques which can have the effect of reducing transparency of economic transactions and may be misleading for minors, such as certain virtual currencies ⁽⁷⁹⁾, and other tokens or coins, that can be exchanged with real money (or, where applicable, for the purchase of another virtual currency) and used to purchase virtual items, thus also cause unwanted spending ⁽⁸⁰⁾.
- j. Ensure that minors, when accessing online platforms or parts and features thereof that are presented or appear as being free ⁽⁸¹⁾, are not exposed to in-app or in-game purchases that are or appear to be necessary to access or use the service. If minors are exposed to any other in app or in-game purchases, they should always be priced in the national currency.
- k. Ensure that minors are not exposed to practices that can lead to excessive or unwanted spending or overuse of the platform or compulsive or addictive behaviours, by ensuring that minors are not exposed to virtual items such as paid loot boxes, other products, where they offer random or unpredictable outcomes or gambling-like features, and by introducing separation or friction between content and the purchasing of related products.

⁽⁷⁸⁾ The Commission also recalls that Directive 2010/13/EU provides that video sharing platforms need to have a functionality to declare that content uploaded contains audiovisual commercial communications.

⁽⁷⁹⁾ The Commission recalls that the concept of virtual currency is defined in Directive (EU) 2018/843 on anti-money-laundering.

⁽⁸⁰⁾ The example used in this recommendation is immaterial with respect to any legal classification or definition of in-game currencies in existing Union law and/or any interpretation thereof related to the implications of the use of such instruments.

⁽⁸¹⁾ The Commission recalls that Directive 2005/29/EC in its Annex I, point 20, prohibits describing a product as 'gratis', 'free', 'without charge' or similar if the consumer has to pay anything other than the unavoidable cost of responding to the commercial practice and collecting or paying for delivery of the item.

- l. Ensure that minors are not exposed to manipulative design techniques ⁽⁸²⁾, such as scarcity ⁽⁸³⁾, intermittent or random rewards, or persuasive design techniques ⁽⁸⁴⁾, that can lead to excessive, impulsive or unwanted spending or addictive behaviours.
- m. Ensure that minors are not exposed to unwanted purchases, e.g. by considering deploying effective tools for guardians or submitting any financial commitment made by minors under a certain age to the review or consent of guardians (see Section 7.3 on Tools for guardians).
- n. Review the platform's policy to offer economic transactions, based on the evolving capacities of children, considering that certain age groups should not be exposed or allowed to enter into economic transactions as they do not yet possess the ability to comprehend spending and money.

6.7 Moderation

70. Moderation can reduce minors' exposure to content and behaviour that is harmful to their privacy, safety and security, including illegal content or content that may impair their physical or mental development, and it can contribute to crime prevention.
71. The Commission recalls the obligations related to: terms and conditions set out in Article 14 of Regulation (EU) 2022/2065; transparency reporting provided in Article 15 of that Regulation for providers of intermediary services, which includes providers of online platforms; notice and action mechanisms and statements of reasons provided respectively in Article 16 and 17 of that Regulation for providers of hosting services,

⁽⁸²⁾ As set out in Article 25 of Regulation (EU) 2022/2065. The Commission recalls that according to Article 25(2) the prohibition in Article 25(1) shall not apply to practices covered by Directive 2005/29/EC or Regulation (EU) 2016/679.

⁽⁸³⁾ The Commission recalls that Directive 2005/29/EC in its Annex I, point 7, prohibits falsely stating that a product will only be available for a very limited time, or that it will only be available on particular terms for a very limited time, in order to elicit an immediate decision and deprive consumers of sufficient opportunity or time to make an informed choice. Thereby traders are subject to the prohibition to use scarcity techniques including scarcity techniques

⁽⁸⁴⁾ The Commission recalls that, in the case of games, under Articles 8 and 9 of Directive 2005/29/EC traders should not exploit behavioural biases or introduce manipulative elements relating to, e.g. the timing of offers within the gameplay (offering micro-transactions during critical moments in the game), the use of visual and acoustic effects to put undue pressure on the player.

including online platforms; the obligations related to trusted flaggers ⁽⁸⁵⁾ for providers of online platforms set out in Article 22 of that Regulation. It also recalls the 2025 Code of Conduct on Countering Illegal Hate Speech Online+ and the Code of Conduct on Disinformation which constitute Codes of Conduct within the meaning of Article 45 of Regulation (EU) 2022/2065.

72. In addition to those obligations, the Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should put in place the following measures to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors on their service for the purposes Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065, while taking the best interests of the child as a primary consideration:
 - a. Define clearly and transparently what the platform considers as content and behaviour that is harmful for minors' privacy, safety and security, in cooperation with minors, civil society and independent experts, including academia. This should include any content and behaviour that is illegal under EU or national law. Providers of online platforms accessible to minors should communicate information concerning their standards and expectations regarding content and behaviour clearly to minors using their service and this information should be available during the set-up of an account and easy to locate on the platform.
 - b. Establish moderation policies and procedures that set out how content and behaviour that is harmful for the privacy, safety and security of minors is detected and how it will be moderated aiming at limiting minors' exposure to harmful content. Providers of online platforms should also ensure that these policies and/or procedures are enforced in practice.
 - c. Assess and review policies and procedures to ensure that they remain effective as technologies and online behaviours change. In particular, the Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should take into account the following factors when prioritising moderation: the likelihood and seriousness of the content causing harm to a minor's privacy, safety and/or

⁽⁸⁵⁾ Trusted flaggers are entities with particular expertise and competence in detecting certain types of illegal content, and the notices they submit within their designated area of expertise must be given priority and processed by providers of online platforms without undue delay. The trusted flagger status is awarded by the Digital Services Coordinator of the Member State where the entity is established, provided that the entity has demonstrated their expertise, competence, independence from online platforms, as well as diligence, accuracy and objectivity in submitting notices.

security, the impact of the harm on that minor, specific vulnerabilities and the number of minors who may be harmed. Additionally, reports made by minors should be prioritised.

- d. Ensure human review is available in addition to automated content review and any other relevant tools for reported accounts or content that the provider suspects may pose a risk of harm to minors' privacy, safety or security.
- e. Ensure that content moderation teams are well-trained and resourced and that moderation mechanisms are active and functioning at all times (24 hours a day, 7 days a week) to deliver effective moderation, including at least one employee who is on call to respond to urgent requests and emergencies at all times.
- f. Ensure that content moderation systems and practices are available and operational in the official language(s) of the Member State the service is provided in.
- g. Put in place effective technologies, internal mechanisms and preventative measures to reduce the risk of content and behaviour that are harmful to minors' privacy, safety or security from being recommended to minors, including by implementing effective technical solutions to tackle known harmful and illegal content, such as hash matching and URL detection. Providers should also explore potential added benefits of emerging technical solutions such as AI classifiers to detect new or altered content and conduct.
- h. Implementing technical solutions to prevent the AI systems on their platform from allowing users to access, generate and disseminate content that is harmful for the privacy, safety and/or security of minors.
- i. Integrating into any AI systems safeguards that detect and prevent prompts that the provider has identified in their moderation policies as being harmful to minors' privacy, safety and/or security. This may include, for example, the use of prompt classifiers, content moderation and other filters ⁽⁸⁶⁾.

⁽⁸⁶⁾ The Commission recalls that such AI systems could constitute prohibited practices under Article 5(1)(b) of Regulation (EU) 2024/1689, if they exploit vulnerabilities of children in a manner that causes or is reasonably likely to cause significant harm. Any measures taken according to this recommendation should go beyond measures taken to prevent the application of that prohibition. The supervision and

- ii. Cooperating with other providers of online platforms and relevant stakeholders for the purpose of detecting policy-violating and illegal content and preventing cross-platform dissemination and conduct.
 - iii. Where a provider of an online platform accessible to minors hosts financial transactions, it should provide a specific channel for reporting fraud and suspicious financial transactions.
73. Providers of online platforms accessible to minors should share metrics on content moderation, for example how often they receive user reports, how often they proactively detect content and conduct violations, the types of content and conduct being reported and detected and how the platform responded to these issues.
74. None of the above measures should result in a general obligation to monitor content which providers of online platforms accessible to minors either transmit or store ⁽⁸⁷⁾.

Poor practice

SadShare is a social media platform that allows users to upload and share visual content with others. The platform's policies do not include robust content moderation mechanisms to detect and prevent the upload of harmful and explicit content, including child sexual abuse material. This lack of moderation therefore exposes minors to illegal content, and it makes it possible for malicious users to (re-)use existing images. This in turn fuels the demand for child sexual abuse material that inadvertently induces other users to abuse and harm minors to create new material.

7 REPORTING, USER SUPPORT AND TOOLS FOR GUARDIANS

7.1 User reporting, feedback and complaints

75. Effective, visible and child-friendly user reporting, feedback and complaint tools enable minors to express and address features of online platforms that may negatively affect the level of their privacy, safety and security.
76. The Commission recalls the obligations laid down in Regulation (EU) 2022/2065, including the obligations to put in place notice and action mechanisms in Article 16, to provide a statement of reasons in Article 17, to notify suspicions of criminal offence

enforcement of measures taken to comply with Article 50(1) of Regulation (EU) 2024/1689 remains the responsibility of the competent authorities under that Regulation.

⁽⁸⁷⁾ See Article 8 of Regulation 2022/2065.

in Article 18, to put in place an internal complaint-handling system in Article 20 and out of court dispute settlement in Article 21, as well as the rules on trusted flaggers in Article 22.

77. In addition to those obligations, the Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should put in place the following measures to ensure a high level of privacy, safety, and security of minors on their service for the purposes Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065:

- a. Implement reporting, feedback and complaints mechanisms that:
 - i. Are effective, visible, child-friendly and easily accessible (see Section 6.4 on Online interface design and other tools and Section 4 on General principles).
 - ii. Allow minors to report content, activities, individuals, accounts, or groups they believe may violate the platform's terms and conditions. This includes any content, user or activity that is considered by the platform to be harmful to minors' privacy, safety, and/or security (see Section 5 on Risk review and Section 6.7 on Moderation).
 - iii. Allow all users to report content, activities, individuals, accounts, or groups that they deem inappropriate or undesirable for minors, or where they are uncomfortable with the idea of such content, activities, individuals, accounts or groups being accessible to minors.
 - iv. Allow all users to report a suspected underage account, where a minimum age is stated in the platform's terms and conditions.
 - v. Allow minors to provide feedback about all content, activities, individuals, accounts or groups that they are shown on their accounts and that make them feel uncomfortable or that they want to see more or less of. These options could include phrases such as "Show me less/more", "I don't want to see/I am not interested in", "I don't want to see content from this account," "This makes me feel uncomfortable," "Hide this," "I don't like this", or "This is not for me". Providers of online platforms should ensure that these options are designed in such a way that they are only visible to

the user, so that they cannot be misused by others to bully or harass minors on the platform. Providers of online platforms should adapt their recommender systems in response to this feedback (See Section 6.5.2 on User control and empowerment) ⁽⁸⁸⁾.

- vi. Where the provider uses age assurance methods, allow any user to access an effective internal complaint-handling system that enables them to lodge complaints, electronically and free of charge, against an assessment by the provider of the user's age. This complaint handling system should fulfil the conditions set out in Article 20 of Regulation (EU) 2022/2065.
- b. Ensure that the reporting, feedback and complaints mechanisms established under Article 20 of Regulation (EU) 2022/2065 ⁽⁸⁹⁾:
- i. Contribute to a high level of privacy, safety and security for minors.
 - ii. Are aligned with fundamental rights, in particular children's rights.
 - iii. Are available for intuitive and immediate access for all minors, including for those with disabilities and/or additional accessibility needs.
 - iv. Are easy for minors to use and understand, are age-appropriate and engaging (see Section 6.4 on Online interface design and other tools and Section 4 on General principles).
 - v. Are available for non-registered users if they may access the online platform's content.
- c. Ensure the availability of an option that allows minors to provide their own reasons for a report or complaint. Providers should avoid reporting categories,

⁽⁸⁸⁾ See section 6.5.2 of the present guidelines for information about how this information should affect the provider's recommender systems.

⁽⁸⁹⁾ Any reference in the remainder of this Section to 'complaint' or 'complaints' includes any complaints that are brought against the provider's assessment of the user's age and any complaints that are brought against the decisions referred to in Article 20 of Regulation (EU) 2022/2065. Article 20 of Regulation (EU) 2022/2065 requires providers of online platforms to provide recipients of the service with access to an effective internal complaint-handling system against four types of decisions taken by the provider of the online platform. These are (a) decisions whether or not to remove or disable access to or restrict visibility of the information; (b) decisions whether or not to suspend or terminate the provision of the service, in whole or in part, to the recipients; (c) decisions whether or not to suspend or terminate the recipients' account; and (d) decisions whether or not to suspend, terminate or otherwise restrict the ability to monetise information provided by the recipients.

but if they are used, ensure that they are adapted to the youngest users allowed on the platform.

- d. Ensure that reporting, feedback and complaints are confidential and anonymous by default, while providing the option for minors to remove anonymity. If anonymity is removed, the provider should explain to minors when, how and what information related to reports and/or complaints they share with other users or third parties.
- e. Prioritise reports that concern the privacy, safety and security of minors. Providers of online platforms should provide an option to indicate if the minor thinks a report or complaint is urgent, especially when there is an indication of an ongoing privacy, safety or security issue. Response times should be appropriate to the issue being reported or complained about. This should not negatively affect the priority given to the notices submitted by trusted flaggers, in accordance with Article 22(1) of Regulation (EU) 2022/2065.
- f. Provide each minor that submits a report or complaint with a confirmation of receipt of the report or complaint without undue delay. Minors should also be able to access an age-appropriate explanation of the process that will be followed when reviewing the report or complaint and an explanation of any actions or non-actions taken. The information should include an indicative timeframe for deciding the report or complaint and possible outcomes. The Commission is also of the view that providers of online platforms should provide a mechanism for tracking progress and communicating with the platforms.
- g. Regularly review the reports, feedback and complaints that they receive. They should use this information to identify and address any aspects of their platform that may compromise the privacy, safety and/or security of minors, refine their recommender systems and moderation practices, improve overall safety standards, and foster a more trustworthy and responsible online environment. These actions should be documented to be reviewable.

Poor practice

SadLearn is a popular online platform designed for users between 6 and 18 years old. It offers a range of educational and entertaining content. To flag content that is against the terms and conditions of SadLearn, the user must click through four different links. Once the user arrives in the complaints section, they must choose among 15 different complaints categories making it difficult for minors to identify and select the right category. There is no free-text category. If users manage to submit complaints, they do not receive any confirmation or explanation of what will happen next. Moreover, the reporting tool is only available in English and the language is adapted to an adult audience.

7.2 User support measures

78. Putting in place features on online platforms accessible to minors to assist minors to navigate their services and seek support where needed are an effective means to ensure a high level of privacy, safety and security for minors. The Commission therefore considers that providers of online platforms accessible to minors should:

- a. Have clear, easily identifiable and accessible support tools that allow minors to seek help when encountering suspicious, illegal or inappropriate content, accounts or behaviour that make them feel uncomfortable. This includes providing block and mute buttons. The support tools should be child-friendly, clearly visible, immediately accessible (see Section 6.4 on Online interface and other tools) and should connect minors directly with the most appropriate support services for their location and age, such as those that form part of the national Safer Internet Centres, INHOPE networks and national child helplines.
- b. Limit the use of support tools based on AI, as they should not be used as the main mechanism to interact with children.
- c. Introduce directly visible warning messages, links to relevant national support lines ⁽⁹⁰⁾ and other authoritative sources when minors search for, upload, generate, share and receive content that is potentially illegal or harmful for the privacy, safety and security of minors (as explained in the Section 6.7 on Moderation). Providers of online platforms should also refer minors to relevant national support lines when a minor submits a report related to such content. The

⁽⁹⁰⁾ Such as those that form part of the national Safer Internet Centres and INHOPE networks or other national child helplines such as <https://childhelplineinternational.org/>.

referral should be made immediately after the provider of the online platform becomes aware of the activity or the minor submits a report.

- d. If the online platform includes features or functionalities related to user connection, posting content or user communication, it should provide minors with the option to anonymously block or mute any other user or account, including those that are not connected to them. The blocking systems should be easy to find and accessible. No information about the user or their account should be available to any accounts that the user has blocked.
- e. If the online platform enables comments on content, it should provide minors with the option to restrict the types of users who can comment on their content and content about them and/or prevent other users from commenting on their content and content about them, both at the time of posting and thereafter, even if the possibility to comment is restricted to accounts previously accepted as contacts by the minor (as recommended in Section 6.3 on Account settings).
- f. If the online platform offers group functions, it should ensure that minors join a group only after being notified of the invitation and upon accepting that they wish to be part of that group.

Good practice

NiceSpace is a social media platform for users above 13. When users sign up, they are presented with an interactive tutorial “SafeSpace 101” which explains the platform’s privacy, safety and security features, including blocking and muting options, comment control and group invitations. NiceSpace also features a prominent “Help” button, connecting the users directly with their local Safer Internet Centre helpline. When searching for potentially harmful content, NiceSpace warns users with contextual prompts and redirects them to safer resources. All information is adapted to the youngest user allowed on the platform.

7.3 Tools for guardians

- 79. Tools for guardians are software, features, functionalities, or applications designed to help guardians accompany their minor’s online activity, privacy, safety and well-being, while respecting children’s agency and privacy.

80. The Commission considers that tools for guardians should be treated as complementary to safety by design and default measures and to any other measures put in place to comply with Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065, including those described in these guidelines. Compliance with the obligation of providers of online platforms accessible to minors to ensure a high level of privacy, safety and security on their services must never rely exclusively on tools for guardians. Tools for guardians should not be used as the sole measure to ensure a high level of privacy, safety and security of minors on online platforms, nor be used to *replace* any other measures put in place for that purpose. Such measures may fail to reflect the realities of children's lives, particularly in cases of split custody, foster care, or where guardians are absent or disengaged. Moreover, the effectiveness of parental consent is limited when the identity or legal authority of the consenting adult is not reliably verified. Providers of online platforms accessible to minors must therefore implement appropriate measures to protect minors and should not be restricted to relying on parental oversight. Nevertheless, the Commission notes that, when used in combination with other measures, tools for guardians may contribute to such a high level.
81. Therefore, the Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should put in place guardian control tools for the purposes Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 which should:
- a. Be age-appropriate and in line with the evolving capacities of minors. Tools for guardians should be grounded in communication, learning and empowerment rather than control and enable autonomy and agency of minors. They should be effective and not disproportionately restrict minors' rights to privacy or access services, considering the best interests of the minor, as a primary consideration.
 - b. Be easy to use, access and activate for example by allowing the guardian to use the tool without creating an account on the service.
 - c. Apply regardless of the device or operating system used to access the service.
 - d. Provide a clear notification to minors of their activation by guardians and put other safeguards in place considering their potential misuse by guardians such as, for example, providing a clear sign to the minor in real time when any monitoring functionality is activated.

- e. Ensure that changes can only be made with the same degree of authorisation required in the initial activation of the tools.
 - f. Be compatible with the availability of interoperable one-stop-shop tools for guardians gathering all settings and tools.
82. Tools for guardians may include features for managing default settings, setting screen time limits (see Section 6.4 on Online interface design and other tools), seeing the accounts that the minor communicates with, managing account settings, setting spending limits for the minor by default where applicable, or other features to supervise uses of the online platforms that may be detrimental to the minor's privacy, safety and security.

8 GOVERNANCE

83. Good platform governance is an effective means to ensure that the protection of minors is duly prioritised and managed across the platform, thus contributing to ensuring the required high level of privacy, safety and security of minors.

8.1 Governance (general)

84. The Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should put in place effective governance practices as a means of ensuring a high level of privacy, safety and security for minors on their services for the purposes Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065. This includes, but is not limited to:
- a. Implementing internal policies that outline how the provider of the online platform seeks to ensure a high level of privacy, safety and security for minors on its service.
 - b. Assigning to a dedicated person or team the responsibility for ensuring a high level of minors' privacy, safety and security. This person or team should have sufficient resources as well as sufficient authority to have direct access to the senior management body of the provider of the online platform and should also be a central point of contact for regulators, users and trusted flaggers in matters related to minors' privacy, safety and security.

- c. Fostering a culture of privacy, safety and security for minors on the service. This includes:
- i. Fostering and prioritising a culture of child participation in the design and functioning of the platform. This should be done in safe, ethical, inclusive and meaningful ways, in children's best interests, and should provide for feedback mechanisms to explain to minors how their views have been taken into account ⁽⁹¹⁾.
 - ii. Raising awareness of how the provider upholds children's rights on its platform and the risks that minors on the platform may face to their privacy, safety and/or security ⁽⁹²⁾.
 - iii. Providing persons responsible for minors' privacy, safety and security, developers, persons in charge of moderation and/or those receiving reports or complaints from minors, with relevant training and information ⁽⁹³⁾.
 - iv. Having procedures to ensure regular monitoring of compliance with Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065.
 - v. Ensuring that any technological and organisational solutions employed to implement these guidelines are 'state-of-the-art' and are aligned with

⁽⁹¹⁾ UNICEF's spotlight guidance on stakeholder engagement with children offers concrete steps on responsible child participation activities. UNICEF. (2025). *Spotlight guidance on best practices for stakeholder engagement with children in D-CRIAs*. Available: <https://www.unicef.org/childrightsandbusiness/media/1541/file/D-CRIA-Spotlight-Guidance-Stakeholder-Engagement.pdf>.

⁽⁹²⁾ This approach is in line with the Better Internet for Kids strategy (BIK+), which emphasises the importance of awareness and education in promoting online safety and supports the implementation of Regulation (EU) 2022/2065 in this respect. Furthermore, the Safer Internet Centres, established in each Member State, demonstrate the value of awareness-raising efforts in preventing and responding to online harms and risks.

⁽⁹³⁾ This training might cover, for example, children's rights, risks and harms to minors' privacy, safety and security online, as well as effective prevention, response and mitigation practices.

national guidance on the protection of minors ⁽⁹⁴⁾, children's rights and the highest available standards ⁽⁹⁵⁾.

- vi. Putting in place a process for the regular collection and recording of data on harms and risks related to privacy, safety, and security of minors on the platform, which should be periodically reported to the provider's management as well as to the person or team designated for the protection of minors. This is without prejudice to the obligations of providers of VLOPs and VLOSEs stemming from Articles 34 and 35 of Regulation (EU) 2022/2065.
- vii. Exchanging between platforms and providers, as well as with Digital Services Coordinators, trusted flaggers, civil society organisations, academia and other relevant stakeholders, good practices and technological solutions that are aimed at ensuring a high level of privacy, safety and security for minors. Cross-platform collaboration should include risk detection, design standards, and research collaboration with trusted actors.

8.2 Terms and conditions

- 85. Terms and conditions provide a framework for governing the relationship between the provider of the online platform and its users. They set out the rules and

⁽⁹⁴⁾ An Coimisiún um Chosaint Sonraí. (2021). *Fundamentals for a child-oriented approach to data processing*. Available: https://www.dataprotection.ie/sites/default/files/uploads/2021-12/Fundamentals%20for%20a%20Child-Oriented%20Approach%20to%20Data%20Processing_FINAL_EN.pdf; Coimisiún na Meán. (2024). *Online safety code*. Available: <https://www.cnam.ie/app/uploads/2024/11/Coimisiun-na-Mean-Online-Safety-Code.pdf>; IMY (Swedish Authority for Privacy Protection). (2021). *The rights of children and young people on digital platforms*. Available: <https://www.imy.se/en/publications/the-rights-of-children-and-young-people-on-digital-platforms/>; Dutch Ministry of the Interior and Kingdom Relations. (2022). *Code for children's rights*. Available: <https://codevoorkinderrechten.waag.org/wp-content/uploads/2022/02/Code-voor-Kinderrechten-EN.pdf>; CNIL. (2021). *CNIL publishes 8 recommendations to enhance protection of children online*. Available: <https://www.cnil.fr/en/cnil-publishes-8-recommendations-enhance-protection-children-online>; Unabhängiger Beauftragter für Fragen des sexuellen Kindesmissbrauchs. (n.d.). *Rechtsfragen Digitales*. Available: <https://beauftragte-missbrauch.de/themen/recht/rechtsfragen-digitales>.

⁽⁹⁵⁾ CEN-CENELEC (2023) *Workshop Agreement 18016 Age Appropriate Digital Services Framework*; OECD. (2021). *Children in the digital environment - Revised typology of risks*. https://www.oecd.org/en/publications/children-in-the-digital-environment_9b8f222e-en.html.

expectations for online behaviour and play an important role in establishing a safe, secure and privacy respecting environment ⁽⁹⁶⁾.

86. The Commission recalls the obligations for all providers of intermediary services as regards terms and conditions set out in Article 14 of Regulation (EU) 2022/2065, which includes the obligation for providers of intermediary services to explain the conditions for, and any restrictions on, the use of the service in a clear, plain, intelligible, user-friendly and unambiguous language. In addition, Article 14(3) of that Regulation specifies that intermediary services primarily directed to minors or predominantly used by them, should provide this information in a way that minors can understand ⁽⁹⁷⁾ ⁽⁹⁸⁾.

87. Moreover, the Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should ensure that the terms and conditions of the service they provide:

- a. Include information about:
 - i. The steps that users need to take from account creation to its deletion.
 - ii. Community guidelines that promote a positive, safe and inclusive atmosphere and that explain what conduct is expected and prohibited on their service, and what the consequences of non-compliance are.
 - iii. The types of content and behaviour that are considered to be harmful for minors' privacy, safety and/or security. This includes but is not limited to illegal content that is harmful for minors' privacy, safety and/or security and the dissemination of this content.

⁽⁹⁶⁾ The P2089.2™ Standard for Terms and Conditions for Children's Online Engagement provides processes and practices to develop terms and conditions that help protect the rights of children in digital spheres.

⁽⁹⁷⁾ The Commission also recalls the requirements for video-sharing platform providers to protect minors from programmes, user-generated videos and audiovisual commercial communications which may impair their physical, mental or moral development in Article 28b of Directive 2010/13/EU. These requirements are to be evaluated and, potentially, reviewed by 19 December 2026.

⁽⁹⁸⁾ As indicated in the Introduction of these guidelines, certain provisions of Regulation (EU) 2022/2065 including points (5) and (6) of article 14, impose additional obligations on providers of very large online platforms ("VLOPs"). To the extent that the obligations expressed therein also relate to the privacy, safety and security of minors within the meaning of Article 28(1), the present guidelines build on these provisions.

- iv. How minors are protected from this content and behaviour.
 - v. The tools that are used to prevent, mitigate and moderate content, conduct and features that are illegal or harmful for the privacy, safety and security of minors, and the complaints process.
- b. Are easy to find and searchable throughout the user's experience on the platform.
 - c. Do not unduly restrict any rights of minors, including their right to freedom of expression and information.
 - d. Are upheld and implemented in practice.
88. In addition, the Commission considers that the providers of online platforms accessible to minors should ensure changes to the terms and conditions are logged and published ⁽⁹⁹⁾.

Good practice

HappyExplore is an online platform where minors can play games, create and explore creatures and worlds that they can share with each other. HappyExplore has a character called "Pixel Pioneer" which teaches users how to be responsible explorers. All users are encouraged to take the "Kindness pledge", where they learn and promise to behave kindly and safely online. Pixel Pioneer also explains the importance of moderation and safety decisions to the users as they explore the platform, such as why they should think carefully before sharing their creatures or worlds.

8.3 Monitoring and evaluation

89. The Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should adopt effective monitoring and evaluation practices to ensure a high level of privacy, safety and security for minors on their service for the purposes Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065. This includes, but is not limited to:
- a. Regularly monitoring and evaluating the effectiveness of any elements of the platform that concern the privacy, safety and security of minors on the platform. This includes, for example, the platform's online interface, systems, settings, tools, functionalities and features and reporting, feedback and complaints

⁽⁹⁹⁾ For example, by publishing them in the Digital services terms and conditions database: <https://platform-contracts.digital-strategy.ec.europa.eu/>

mechanisms, and measures taken to comply with Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 ⁽¹⁰⁰⁾. Providers should consider making these evaluations available for review and input by independent third parties such as experts or other relevant stakeholders.

- b. Regularly consulting with minors, guardians, academia, civil society organisations, child rights experts and other relevant stakeholders on the design and evaluation of any elements of the platform that concern the privacy, safety and security of minors on the platform. This should include testing these elements with minors and taking their feedback into account. To contribute to non-discrimination and accessibility, providers should, where possible, involve minors from a diverse range of cultural and linguistic backgrounds, of different ages, with disabilities and/or additional accessibility needs in these consultations.
- c. Adjusting the design and functioning of the aforementioned elements based on the results of these consultations and on technical developments, research, changes in user behaviour or policy, product and usage evolutions, and changes to the harms and risks to the privacy, safety and security of minors on their platform.

8.4 Transparency

- 90. The Commission recalls the transparency obligations under Articles 14, 15 and 24 of Regulation (EU) 2022/2065. In view of minors’ developmental stages and evolving capacities, additional considerations concerning the transparency of an online platform’s functioning are required to ensure compliance with Article 28(1) of that Regulation.
- 91. The Commission considers that providers of online platforms accessible to minors should make all necessary and relevant information on the functioning of their services easily accessible for minors to ensure a high level of privacy, safety and

⁽¹⁰⁰⁾ As indicated in the Scope of these guidelines (Section 2), certain provisions of Regulation (EU) 2022/2065 including Section 5 of Chapter III impose additional obligations on providers of very large online platforms (“VLOPs”) and very large search engines (“VLOSEs”). To the extent that the obligations expressed therein also relate to the privacy, safety and security of minors within the meaning of Article 28(1), the present guidelines build on these provisions, and VLOPs should not expect that adopting the measures described in the present guidelines, either partially or in full, suffices to ensure compliance with their obligations under Section 5 of Chapter III of Regulation (EU) 2022/2065.

security on their services. It considers that providers of online platforms should make available to minors and, where relevant, their guardians, on an accessible interface on their online platforms the following information:

- a. Information about any measures put in place to ensure a high level of privacy, safety and/or security of minors on the platform. This includes information about:
 - i. any age assurance methods used, how these methods work, and any third party used to provide any age verification or estimation methods.
 - ii. the functioning of the recommender systems used across the platform and the different options available to users (see Section 6.5.2 on User control and empowerment).
 - iii. the processes for responding to any reports, feedback and complaints made or brought by minors, including indicative timeframes, and the possible outcomes and impact of these processes.
 - iv. the AI tools, products and features that are incorporated into the platform, their limitations and the potential consequences of their use.
 - v. the registration process where one is offered.
 - vi. any tools for guardians that are offered, explaining how to use them and how they protect minors online, and what types of information about the minor's online activity guardians can obtain via the use of such tools.
 - vii. how content that breaches the platform's terms and conditions is moderated and the consequences of this moderation.
 - viii. how to use the different reporting, complaints, redress and support tools referred to in the present guidelines.
 - ix. the online platform's terms and conditions.
 - x. any other measures recommended in the present guidelines and put in place by the provider of the online platform.

- xi. any other measures adopted, or changes made to their services to ensure a high level of privacy, safety or security of minors on the platform.
- b. Ensure that this information, all warnings and any other communication recommended in the present guidelines are:
 - i. child-friendly, age-appropriate, easy-to-understand and easily accessible to all minors, including those with disabilities and/or additional accessibility needs.
 - ii. presented clearly in a way that is easy to understand and is as simple and succinct as possible. For example, where the terms and conditions refer to a specific feature, the key information about this feature is presented when the minor engages with it.
 - iii. presented to the minor in ways that are easy to review and that provide for immediate and intuitive access, at the points at which they become relevant.
 - iv. presented in the official language(s) of the Member State the service is provided in.
 - v. engaging for minors. This may require the use of graphics, videos, and/or characters or other techniques.
 - vi. given to minors gradually and overtime to maximise retention by the user.
- c. Any measures and changes implemented to comply with Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 could be communicated internally and made public to the extent possible.

Good practice

HappyTerms is an online platform addressed at 13- to 18-year-olds. It offers minors the opportunity to participate in communities and to exchange ideas and information about shared interests. HappyTerms displays information about its terms and conditions with clear headings accompanied by explanatory icons and colourful pictures. The rules are broken down into short, easy-to-read sections and use simple language to explain the rules. There are also infographics that help minors to understand what they are agreeing to, and that pop up when they become relevant to a given feature or settings change. Users can also find rules and by clicking on “What I need to know”, an icon that links the user to the relevant rules, related tools and useful links from any part of the platform. HappyTerms also offers an interactive quiz where minors can check if they have understood the terms and conditions.

9 REVIEW

92. The Commission will review these guidelines as soon as this is necessary and at the latest after a period of 12 months, in view of practical experience gained in the application of Article 28(1) of Regulation (EU) 2022/2065 and the pace of technological, societal, and regulatory developments in this area.
93. The Commission will encourage providers of online platforms accessible to minors, Digital Services Coordinators, national competent authorities, the research community and civil society organisations to contribute to this process. Following such a review, the Commission may, in consultation with the European Board for Digital Services, decide to amend these guidelines.

Annex

5C Typology of online risks to children

94. The OECD ⁽¹⁰¹⁾ and researchers ⁽¹⁰²⁾ have classified the risks ⁽¹⁰³⁾ that minors can encounter online, in order for providers of online platforms accessible to minors, academia and policy makers to better understand and analyse them. This classification of risks is known as the 5Cs typology of online risks to children. It helps in identifying risks and includes 5 categories of risks: content, conduct, contact, consumer risks, cross-cutting risks. These risks may manifest when appropriate and proportionate measures are not in place to ensure a high level of privacy, safety and security for minors on the service, causing potential infringement of a number of children's rights.

95. 5C typology of online risks to children ⁽¹⁰⁴⁾

Risks for children in the digital environment				
Risk categories	Content	Conduct	Contact	Consumer
Cross-cutting risks	Additional privacy, safety and security risks Advanced technology risks Risks on health and wellbeing Misuse risks			
Risk manifestation	Hateful content	Hateful behaviour	Hateful encounters	Marketing risks
	Harmful content	Harmful behaviour	Harmful encounters	Commercial profiling risks
	Illegal content	Illegal behaviour	Illegal encounters	Financial risks
	Disinformation	User-generated problematic behaviour	Other problematic encounters	Security risks

⁽¹⁰¹⁾ OECD. (2021). *Children in the digital environment - Revised typology of risks*. https://www.oecd.org/en/publications/children-in-the-digital-environment_9b8f222e-en.html

⁽¹⁰²⁾ Livingstone, S., & Stoilova, M. (2021). *The 4Cs: Classifying Online Risk to Children*. (CO:RE Short Report Series on Key Topics). Hamburg: Leibniz-Institut für Medienforschung | Hans-Bredow-Institut (HBI); CO:RE - Children Online: Research and Evidence. <https://doi.org/10.21241/ssar.71817>

⁽¹⁰³⁾ See also a risk analysis provided by the Bundeszentrale für Kinder- und Jugendmedienschutz (BZKJ). (2022). *Gefährdungsatlas. Digitales Aufwachen. Vom Kind aus denken. Zukunftssicher handeln. Aktualisierte und erweiterte 2. Auflage. - Bundeszentrale für Kinder- und Jugendmedienschutz*. Available: <https://www.bzjk.de/resource/blob/197826/5e88ec66e545bcb196b7bf81fc6dd9e3/2-auflage-gefaehrungsatlas-data.pdf>

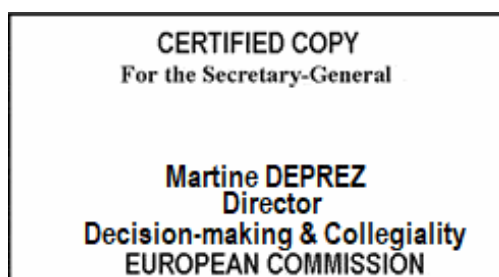
⁽¹⁰⁴⁾ OECD. (2021). *Children in the digital environment - Revised typology of risks*. p.7. https://www.oecd.org/en/publications/children-in-the-digital-environment_9b8f222e-en.html

96. **Content risks:** Minors can be unexpectedly and unintentionally exposed to content that potentially harms them: a. hateful content; b. harmful content c; illegal content; d. disinformation. These types of content are widely considered to have serious negative consequences to minors' mental health and physical wellbeing, for example content promoting self-harm, suicide, eating disorders or extreme violence.
97. **Conduct risks:** Refer to behaviours minors may actively adopt online, and which can pose risks to both themselves and others such as a. hateful behaviour (e.g., minors posting/sending hateful content/messages); b. harmful behaviour (e.g., minors posting/sending violent or pornographic content); c. illegal behaviour (e.g., minors posting/sending child sexual abuse material or terroristic content); and d. user-generated problematic behaviour (e.g., participation in dangerous challenges; sexting).
98. **Contact risks:** Refer to situations in which minors are victims of the interactions, as opposed to the actor: a. hateful encounters; b. harmful encounters (e.g. the encounter takes place with the intention to harm the minor); c. illegal encounters (e.g. can be prosecuted under criminal law); and d. other problematic encounters. Examples of contact risks include, but are not limited to, online grooming, online sexual coercion and extortion, sexual abuse via webcam, cyberbullying and trafficking in human beings for the purposes of sexual exploitation. These risks also extend to online fraud practices such as phishing, marketplace fraud, and identity theft.
99. **Consumer risks:** Minors can also face risks as consumers in the digital economy: a. marketing risks (e.g. loot boxes, advergames.); b. commercial profiling risks (e.g. product placement or receiving advertisements intended for adults such as dating services); c. financial risks (e.g. fraud or spending large amounts of money on without the knowledge or consent of their guardians); d. security risks and e. risks related to the purchase and consumption of drugs, medicines, alcohol, and other illegal or dangerous products. Consumer risks also include risks related to contracts, for example the sale of users' data or unfair terms and conditions.
100. **Cross cutting risks:** These are risks that cut across all risk categories and are considered highly problematic as they may significantly affect minors' lives in multiple ways. They are:

- a. **Advanced technology risks** involve minors encountering new dangers as technology develops, such as AI chatbots that might provide harmful information or be used for grooming by exploiting vulnerabilities, or the use of biometric technologies that can lead to abuse, identity fraud and exclusion.
- b. **Health and wellbeing risks** include potential harm to minors' mental, emotional, or physical well-being. For example, increased obesity/anorexia and mental health issues linked to the use or excessive use of online platforms, which may in some cases result in negative impacts for minors' physical and mental health and wellbeing, such as addiction, depression, anxiety disorders, deregulated sleep patterns and social isolation.
- c. **Additional privacy and data protection risks** stem from access to information about minors and the danger of geolocation features that predators could exploit to locate and approach minors.

101. Other cross cutting risks ⁽¹⁰⁵⁾ can also include:

- a. **Additional safety and security risks** relate to minors' safety, particularly physical safety, as well as all cybersecurity issues.
- b. **Misuse risks** relate to risks or harms to minors stemming from the misuse of the online platform, or its features.

⁽¹⁰⁵⁾ Livingstone, S., & Stoilova, M. (2021). *The 4Cs: Classifying Online Risk to Children*. (CO:RE Short Report Series on Key Topics). Hamburg: Leibniz-Institut für Medienforschung | Hans-Bredow-Institut (HBI); CO:RE - Children Online: Research and Evidence. <https://doi.org/10.21241/ssor.71817>